

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

92'nci Birleşim
20 Haziran 2019 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Uşak ili ve çevresindeki ilçelerin konumuna ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, eğitim sistemimizdeki sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Eskişehir il ve ilçelerinde yaşanan sel felaketine ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

- 1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, sisteme girerek yerlerinden birer dakika söz talep eden milletvekillerinin söz haklarının devrine ilişkin konuşması
- 2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Doğu Türkistan'ın lideri İsa Yusuf Alptekin'i rahmetle andığına ilişkin konuşması
- 3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Askeralma Kanunu Teklifi'nin hayırlı olmasını temenni ettiğine ilişkin konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Tohumculuk Kanunu'yla tohumculuğun çok uluslu şirketlerin hâkimiyetine girdiğine, yerli ve millî tarım yapabilmek için yerel tohumların ıslahına ağırlık verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 2.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Gebze Teknik Üniversitesinin başarılarına ilişkin açıklaması
- 3.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, dünyada yaygın şekilde kullanılan tıbbi ve aromatik bitkilere olan ilginin arttığına ve Türkiye'deki bitki çeşitliliğine ilişkin açıklaması
- 4.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, yaşanan sel felaketleri nedeniyle hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, devletin tüm yetkili organlarının yaraları saracağına inandığına ilişkin açıklaması
- 5.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, Türkiye Cumhuriyeti'nin sosyal devlet ilkesinden giderek uzaklaştırıldığına ilişkin açıklaması
- 6.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, iş bulamayan üniversite mezunlarının KYK öğrenim kredisi borcu nedeniyle yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması
- 7.- Niğde Milletvekili Selim Gültekin'in, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesinin Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi'nde 43'üncü sırada yer aldığına ilişkin açıklaması
- 8.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, TSK'de yemek sürecinin ihalelerle özelleştirilmesinin ardından başlayan gıda zehirlenmelerinin asker ölümlerine sebebiyet verdiğiğine ilişkin açıklaması
- 9.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açıanal'ın, Sosyal Güvenlik Kurumunun geri ödeme listesine aldığı ilaçlara ilişkin açıklaması
- 10.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Türkiye Bankalar Birliği tarafından spor kulüplerinin borçlarının yapılandırılacağı haberlerine ilişkin açıklaması
- 11.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, AK PARTİ uygulamalarının can almaya devam ettiğine ilişkin açıklaması
- 12.- Zonguldak Milletvekili Hamdi Uçar'ın, Zonguldak ilinin sanayileşmede, ekonomik ve toplumsal gelişimde lokomotif şehirlerden olduğuna ilişkin açıklaması
- 13.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Eskişehir iline İl Halk Kütüphanesinin yeniden kazandırılması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 14.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Genelkurmay Çatı davasında kararın açıklandığına, DHKP-C'ye yönelik İstanbul ilinde yürütülen operasyona, terörle mücadeleyle devam edilirken Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde enerji alanında da sessiz devrim yaşandığına ilişkin açıklaması
- 15.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Genelkurmay Çatı davasının sonuçlanmasını memnuniyetle karşıladıklarına, FETÖ'yle mücadelede gelinen noktanın yeterli olmadığına, İYİ PARTİ olarak darbelerin karşısında durduklarına ve durmaya devam edeceklerine, İYİ PARTİ İlçe Başkanı Turan Çetinkaya'nın uğradığı saldırının ardından İstanbul il kurucu yönetim kurulu üyesi Metin Bozkurt'un saldırıya uğradığına, TÜİK verilerine göre yabancılara konut satışında mayıs ayında artış görüldüğüne ilişkin açıklaması

- 16.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 23 Haziran Pazar günü tekrarlanacak olan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı seçimine, 22 Haziran Kurtuluş Savaşı'nın en önemli belgelerinden olan Amasya Genelgesi'nin yayımlanmasının 100'üncü yıl dönümüne, petrol ve doğal gaz arama faaliyetlerini yürütecek olan Yavuz sondaj gemisinin Doğu Akdeniz'e uğurlandığına ilişkin açıklaması
- 17.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Şırnak ili Silopi ilçesinde Muhammed Yıldırım ile Furkan Yıldırım'ın ölümüne neden olan zırhlı araç sürücüsü hakkında mahkemenin verdiği karara, ölümle sonuçlanan panzer kazalarının Cizre, Diyarbakır, Lice, Mardin, Van, Şırnak, Siirt ve Batman'da yaşandığına, cezasızlık politikasının sona erdirilmesi ve yargının üzerine düşeni yapması gerektiğine, 29 Haziran Dünya Mülteciler Günü'ne ilişkin açıklaması
- 18.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, İDO'nun 23 Haziran Pazar günü tekrarlanacak olan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı seçimi öncesi Bandırma-İstanbul biletlerini iptal ettiği haberlerine, İYİ PARTİ kurucularından Metin Bozkurt'un saldırıya uğraması nedeniyle geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna, Türkiye Büyük Millet Meclisinin terör örgütleriyle topyekûn mücadeleyi sağlayacak altyapıyı oluşturması ve FETÖ'nün siyasi ayağının ortaya çıkarılması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 19.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, 22 Haziran Amasya Genelgesi'nin yayımlanmasının 100'üncü yıl dönümüne, Genelkurmay Çatı davasının karara bağlanmasının demokrasi tarihimiz açısından önemli olduğuna, 15 Temmuz şehitlerini rahmetle yâd ettiğine, aşırı yağışların yaşandığı bir dönemden geçildiğine, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un cezaevlerindeki tutuklu veya hükümlülerin yaşam haklarının korunması için emredici hükümler içerdiğine, demokrasimizin olmazsa olmazının seçimler olduğuna, İDO'da Bandırma-İstanbul seferleriyle ilgili herhangi bir iptalin söz konusu olmadığına ilişkin açıklaması
- 20.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Aksaray Milletvekili Cengiz Aydoğdu'nun İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 21.- Eskişehir Milletvekili Emine Nur Günay'ın, yaşanan sel felaketleri nedeniyle hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine ve Eskişehir il ve ilçelerinde aşırı yağış nedeniyle meydana gelen hasar tespitinin yapıldığına ilişkin açıklaması
- 22.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, HDP Ankara İl Yöneticisi Betül Koca'ya uygulanan sistematik tacizden İçişleri Bakanlığının haberinin olup olmadığını, konuya dair herhangi bir girişimde bulunulup bulunulmayacağını ve bu tehditlerin kimlerin talimatı doğrultusunda yapıldığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 23.- Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak'ın, Irak Merkezi Hükûmeti tarafından yumurta ithalatının izne bağlanmasının Afyonkarahisar ilinin ekonomisine soluk veren yumurta sektörünü durdurma noktasına getirdiğine ilişkin açıklaması
- 24.- Eskişehir Milletvekili Nabi Avcı'nın, Eskişehir İl Halk Kütüphanesinin 25 Aralık 2019 tarihinde tamamlanmış olacağına ilişkin açıklaması
- 25.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Askeralma Kanunu Teklifi'nin en faydalı şekilde yasalaşmasını dilediğine, savaşların beşeriyet açısından istenmeyen şey olmasına mukabil insanlık tarihi boyunca var olageldiğine ve savaşa karşı savaşmak gerektiğine ilişkin açıklaması
- 26.- Bursa Milletvekili Atilla Ödünç'ün, Mısır Dışişleri Bakanı Semih Şükrü'nün Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "Muhammed Mursi eceliyle ölmemiştir, öldürülmüştür" sözlerini "sorumsuz" olarak nitelendirmesini kınadığına ilişkin açıklaması
- 27.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın görüşülmekte olan 69 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 61'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 28.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 29.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türk milletinin fertlerinin askerlik yapmayı şeref saydığına ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin dünyanın en gözde ordularından olduğuna ilişkin açıklaması
- 30.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın görüşülmekte olan 69 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 62'nci maddesinin (13)'üncü fıkrasıyla ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 31.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Askeralma Kanunu Teklifi'nin taşın altına herkesin elini koyması hâlinde çok güzel şeyler yapılabileceğini gösteren bir teklif olduğuna ve hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması
- 32.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, milleti ve ülkeyi ilgilendiren konularda kimseyi ayırtırmadan yapıcı bir dil kullanılması hâlinde her şeyin başarılabileceğine, Askeralma Kanunu Teklifi'nin hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması
- 33.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Askerlik Kanunu'nda çok önemli düzenlemeleri içeren Askeralma Kanunu Teklifi'nin ülkeye, millete ve Türk Silahlı Kuvvetlerine hayırlı olmasını dilediklerine ilişkin açıklaması
- 34.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Askeralma Kanunu Teklifi'nin siyasi çekişmelerden uzak, Türkiye'nin ortak aklı olarak ortaya çıktığına ve teklifin yasalaşması hâlinde terhis bekleyen askerlere vermek istediği mesaja ilişkin açıklaması
- 35.- Milli Savunma Komisyonu Başkanı İsmet Yılmaz'ın, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Askeralma Kanunu Teklifi'nde millet talepleri ile Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacının esas alındığına, NATO'nun en büyük ikinci ordusuna sahip olduğuna ilişkin açıklaması
- 36.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Milli Savunma Komisyonu Başkanı İsmet Yılmaz'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

- 1.- İYİ PARTİ Grubunun, Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin ve arkadaşları tarafından, Doğu Türkistan'da tatbik edilen politikalar nedeniyle Uygur Türklerinin yaşadığı sorunların tespiti, "yeniden eğitim kampları" denilen toplama kampları uygulamasının araştırılması, soydaşlarımızın maruz kaldığı sistematik baskının incelenmesi, Çin yönetimi tarafından gerçekleştirilen ağır ve kitlesel insan hakları ihlallerinin araştırılması ve bu soruna yönelik çözüm yollarının geliştirilmesinde Türkiye'nin sağlayacağı katkılarının belirlenmesi amacıyla 20/6/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Haziran 2019 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Türkiye'deki mültecilerin karşılaştığı sorunların araştırılması amacıyla 20/6/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Haziran 2019 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, Türkiye Cumhuriyeti'nin en kanlı darbe girişimini gerçekleştiren Fetullahçı terör örgütünün siyasi ayağının araştırılarak ortaya çıkarılması amacıyla 20/6/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Haziran 2019 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

B) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 21 Haziran 2019 Cuma günü toplanmamasına ilişkin önerisi

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeralma Kanunu Teklifi (2/1940) ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 69)

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

- 1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Ağrı ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/11463)
- 2.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Ağrı ilinde Bakanlığa bağlı kurum binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/11464)
- 3.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Iğdır ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/11465)
- 4.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2019 yılları arasında Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan ve daha sonra iptal edilen ihalelere dair çeşitli verilere ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/11608)
- 5.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, internet erişiminin yaşa göre denetimine ve Mavi Balina adlı oyuna Türkiye'den erişimin yasaklanmasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/11613)

20 Haziran 2019 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa)

----- 0 -----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 92'nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Uşak ve çevresindeki ilçelerin sorunları hakkında söz isteyen Uşak Milletvekili İsmail Güneş'e aittir. Buyurun Sayın Güneş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Uşak ili ve çevresindeki ilçelerin konumuna ilişkin gündem dışı konuşması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Uşak ve çevresindeki ilçeler hakkında gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizi izleyen tüm vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, konuya girmeden önce Uşak ilimizden kısaca bahsetmek istiyorum. Hepinizin bildiği üzere, Uşak 1953 yılında Kütahya ilinden ayrılarak il olmuştur. Uşak ilimiz çok fazla tanınan bir il değildir. Vatandaşlarımıza sorduğumuzda, "Uşak ili nerede?" dediğimizde, büyük ekseriyeti Güneydoğu Anadolu'da, Doğu Anadolu'da, Karadeniz'de olduğunu söylemektedirler; bu da bizi fazlasıyla üzmektedir. Uşak ilimiz Ankara-İzmir yolu olan E96 kara yolu üzerinde bulunmaktadır. Aynı zamanda Ankara-İzmir tren hattı Uşak ilimizden geçmektedir. Ege Bölgesi'nde bulunan ilimiz, 5.341 kilometrekare alanla küçük bir il olup merkez ilçeyle beraber 6 ilçesi mevcuttur, toplam nüfusu 368 bindir, yüzde 40'ı ormanlarla kaplıdır.

Uşak ilimiz bir sanayi kentidir. Uşak sanayisi 16'ncı ve 17'inci yüzyılda Uşak halılarıyla başlamıştır. Osmanlı'nın son döneminde belirli sayıda bulunan işletmelerden 3 tanesi Uşak ilimizde bulunmaktaymış. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk şeker fabrikası özel sektör eliyle yine Uşak ilimizde kurulmuştur. Uşak ilimizde yılda 115 milyon kilogram iplik, 10 milyon adet battaniye, 3 milyon kilogram medikal tekstil ürünleri, 38 milyon metrekare seramik, 74 milyon kilogram deri işleme yapılarak ülke üretiminde önemli rol oynamaktadır. Diğer bir deyişle Türkiye battaniye üretiminin yüzde 95'i, gazlı bez üretiminin yüzde 50'si, küçükbaş hayvan deri işletmesinin yüzde 60'ı, seramik üretiminin yüzde 15'i Uşak ilimizde üretilmektedir. Aynı zamanda ülkemizin dört bir yanından gelen atıklarla geri dönüşümde de yılda 71 milyon kilogram tekstil telefi, 55 milyon kilogram sentetik, plastik atık ve 6 bin kilogram hurda plastik geri dönüştürülerek çevreye de önemli derecede katkı sağlanmaktadır.

Uşak demek tarlasız pamuk, koyunsuz yün demektir. Uşak ilimizin coğrafi olarak küçük bir il olması, etrafında bulunan illerimizin yüz ölçümlerinin Uşak'a göre büyük olması ve...

(Uğultular)

BAŞKAN – Arkadaşlar, çok uğultu var, lütfen...

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - ...etraf illerinin bazı ilçeleri Uşak'a çok yakın olmaları sebebiyle Uşak iliyle daha sıkı ilişkiler içinde bulunmaktadırlar. Uşak ilimize bağlı olmayıp komşu olan ilçelere bakıldığında bunlar, Manisa'ya bağlı Kula, Selendi; Kütahya'ya bağlı Simav, Pazarlar, Şaphane, Gediz, Dumlupınar; Afyonkarahisar'a bağlı Hocalar; Denizli'ye bağlı Çivril'den

oluşmaktadır. Bugün Uşak ilimizde 9.400 Gedizli, 4.116 Selendili, 2.700 Pazarlarlı, 2 bin Simavlı, 1.800 Kulalı, 1.539 Çivrilili, 1.458 Hocalarlı, 917 Dumlupınarlı kardeşimiz yaşamaktadır. Bu saydığımız ilçelerin bağlı oldukları illere uzaklıklarına ve Uşak iline olan uzaklıklarına bakacak olursak Kütahya ilimize bağlı olan Gediz ilçemiz, Kütahya'ya 91 kilometre iken Uşak iline 60 kilometredir, hele hele Uşak Organize Sanayi Bölgesi'ne sadece 35 kilometre uzaklıkta olup Gediz'de oturan pek çok kardeşimiz Uşak Organize Sanayi Bölgesi'nde çalışmaktadır.

Diğer taraftan, Simav ilçemiz Kütahya ilimize 141 kilometre iken Uşak ilimize 88 kilometre, Manisa'ya bağlı olan Kula ilçemiz Manisa'ya 119 kilometre iken Uşak ilimize 70 kilometre, Selendi ilçesi Manisa'ya 155 kilometre iken Uşak ilimize 72 kilometre, Çivril ilçesinin Denizli'ye uzaklığı 96 kilometre iken Uşak iline sadece 59 kilometre uzaklıktadır.

Tüm bu saydığımız ilçeler kendi illerine göre Uşak iline çok daha yakın olduğu için pek çok ihtiyaçlarını Uşak ilimizden karşılamaktadırlar; acil sağlık hizmetleri ve 2'nci, 3'üncü basamak sağlık hizmetlerinin büyük kısmını Uşak ilinden temin etmektedirler. Gediz, Simav, Pazarlar, Şaphane ve Dumlupınar ilçelerinden aylık yaklaşık 7.500 kişi; Kula ve Selendi ilçelerinden yaklaşık 2.500 kişi; Çivril ve Hocalar ilçelerinden 1.000'er kişi Uşak Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesinden sağlık hizmeti almaktadır. Bizler bu durumdan memnuniyet duymaktayız, bundan asla şikâyetçi değiliz. Buralarda yaşayan vatandaşlarımız, resmi işlemlerini kendi illerinde yapmaktadırlar.

Uşak il olmadan önce Eşme ilçemiz Manisa'ya bağlıydı ve Eşme-Manisa arası 160 kilometreydi, hizmet almak daha zordu. Uşak'ın il olmasıyla Uşak iline bağlandı ve Uşak'a uzaklığı 62 kilometre olup daha kolay hizmet alır hâle geldi.

Uşak ilimize daha yakın olan bu ilçelerde oturan bazı vatandaşlarımızın, bu ilçelerin Uşak iline bağlanması yönünde zaman zaman talepleri olmaktadır. Bu talepler az bir kısmın talebi midir, yoksa genelin talebi midir, bilemiyoruz; bunun için kanuni düzenleme gerektiğini biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen, buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) – Komşu illerimizin milletvekilleri haklı olarak bunu istemeyecektir. Bu ilçelerde yaşayan vatandaşlarımızın bizatihi kararı daha önemlidir. Bu ilçelerde plebisit yani halk oylaması yapılırsa bizlere, halkın kararına uymak düşer. “Ne faydası olacak?” dersiniz hizmete erişim kolaylaşacak, bütün hizmetler bir yerden verilecek; diğer taraftan, hizmetin sağlanması ve kontrolü daha kolay hâle gelecektir. Biz burada sadece vatandaşlarımızın talebini dile getiriyoruz. Karar halkımızdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Güneş.

Gündem dışı ikinci söz, eğitim ve öğretmenlerin sorunları hakkında söz isteyen Hatay Milletvekili Serkan Topal'a aittir.

Buyurun Sayın Topal.

2.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, eğitim sistemimizdeki sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinize saygılarımı sunuyorum.

2018-2019 öğretim yılının sona ermesiyle tatile giren bütün çocuklarımıza, öğretmenlerimize ve eğitim camiasına iyi tatiller ve başarılar diliyorum.

Değerli arkadaşlar, hepimiz çok iyi biliyoruz, eğitim sistemimizin sorunlarını hepimiz çok iyi biliyoruz; aslında iktidar partisi de biliyor, muhalefet de biliyor fakat çözüm noktasında anlaşılmıyor. Şimdi, biz köklü bir reformdan bahsediyoruz ama kendileri sürekli revizyondan bahsediyorlar. Şimdi, kronik bir yaraya siz ne kadar pansuman yaparsanız yapın hiçbir şekilde o yara iyileşmez. Şimdi bir tıp terimi vardır: Bütün uzman hekimlerin bir araya gelip tanı koymasına “konsültasyon” denir. İşte bütün bileşenlerin bir ara gelip aslında konsültasyon yapmasına ihtiyaç var, eğitim sistemindeki sorunları ancak bu şekilde çözebiliriz. Şimdi, her bakan, bir önceki bakanın sistemini eleştiriyor, revize ediyor ama maalesef işin içinden çıkılamaz hâle geliyor. Bunun sebebi de yine maalesef AK PARTİ iktidarı dediğimizde arkadaşlarımız oradan homurdanıyor, itiraz ediyor.

Şimdi, bakın değerli arkadaşlar, on yedi yıllık AK PARTİ iktidarında neler yapıldı, burada anlatmaya zaten süre yetmez ama hatırlatmak istiyorum: Mesela 4+4+4 ne oldu? Bugün yine değiştirilmeye çalışılıyor. 60 aylık çocuklarımızın okula başlatılma olayına o dönem muhalefet itiraz etti, itiraz ettiği zaman da iktidar neredeyse bizimkileri suçlu buldu. Bugün ne oldu? Bugün, şu anda Komisyonda tartışılıyor ve 60 ayın doğru olmadığı kanaatine varılmış, 72'ye çıkarılıyor 60.

Şimdi, FATİH diye bir proje getirildi, arkadaşlar, akıbetini bilen yok. Mesela, bir gecede TEOG Sınavı kaldırıldı “Liseler sınavsız.” denildi ve özellikle Anayasa'da fırsat eşitliğinin önüne geçilmiş oldu maalesef değerli arkadaşlar.

4+4+4 sistemi çıkarılırken denildi ki: “Okullarda ikili eğitim kalmayacak.” Arkadaşlar, 21'inci yüzyılda biz hâlâ birleştirilmiş sınıflarla boğuşuyoruz, birleştirilmiş sınıflar var mı? Var.

Değerli arkadaşlar, tabii, burada atanamayan öğretmenler var, atanamayan öğretmenler müjde bekliyor. Sözleşmeli öğretmenlerin durumu bugün şu anda Komisyonda, bunu az sonra konuşacağız, tartışacağız; umarım bu konuyla ilgili bir çözüm bulunabilir. Yine, ücretli öğretmen arkadaşların bir kısmı alındı, bir kısmı maalesef dışarıda kaldı.

Değerli arkadaşlar, bütün bu sorunların nedeni maalesef yine AK PARTİ. Şimdi, AK PARTİ bu sorunu çözmeye çalışıyor, sadece kendi penceresinden ideolojik anlamda yaklaşıyor. Dolayısıyla her gelen bir sonraki bakan kendine göre bir sistem oluşturuyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, 3600 ek gösterge, 5-6 partinin, hem iktidar hem muhalefet partilerinin vaatlerinde vardı. Bugün Komisyonda bunu dile getirmeye çalışıyoruz. Umarım 3600 ek gösterge getirilir.

Yine, okullarda çalışan taşeron arkadaşlarımız var, bunların kadroya alınması gerekiyor. Bakın, şimdi iki ay işsiz kalacaklar, ne yapacak bu arkadaşlar? Maalesef bu sorun hâlâ çözülmedi.

Bakın, son olarak şunu söylemek istiyorum: Abbasi Halifesi meşhur Harun Reşit vaaz veriyor, diyor ki: “Ey halkım! Bana gece gündüz dua etmelisiniz.” Onlar da “Neden?” diyor. “Veba gibi ölümcül bir hastalık benim dönemimde gelmedi.” diyor. O dönemin ünlü sufisi Behlül-i Dâna cevap veriyor, diyor ki: “Ey Halife! Allah insafıdır, bir ülkeye birden fazla bela vermez ki.”

Şimdi, öyle bir şey oldu ki FETÖ gibi bir bela başımızda şu anda. Bunun müsebbibi kim? Şimdi, bu yüzden, gelin, eğitimin sorunlarını hep birlikte çözelim, ikinci bir belayla karşı karşıya kalmayalım.

Hepinize teşekkür ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkanım, size de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Topal, teşekkür ediyorum.

Gündem dışı üçüncü söz, Eskişehir'de yaşanan sel felaketi ve çiftçilerimizin durumu hakkında söz isteyen Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'e aittir.

Buyurun Sayın Çakırözer.

Sayın Çakırözer, bir de sisteme girip söz talebinde bulunmuşsunuz. Onu iptal ediyor muyuz?

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Yok, bir başka sıkıntıyı da orada...

BAŞKAN – Ha, tamam. Yoksa talipli arkadaşlar var, onlardan birine verelim diye söyledim. Buyurun.

3.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Eskişehir il ve ilçelerinde yaşanan sel felaketine ilişkin gündem dışı konuşması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Eskişehir'imizin ilçelerinde yaşanan sel felaketine ilişkin gözlem ve değerlendirmelerimizi paylaşmam için söz verdiğim için Sayın Başkana huzurunuzda şahsım ve hemşehrilerim adına teşekkür ederim.

Tabii ülkemizin dört bir yanında etkili olan yağışlardan birçok ilimiz etkilendi. Trabzon Araklı'da meydana gelen felakette yaşamını yitiren vatandaşlarımız var; onlara Allah'tan rahmet, ailelerine ve Trabzonlulara başsağlığı ve sabır diliyorum. Felakette kaybolan yurttaşlarımızın da sağ salim bulunmasını umut ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, ülkemizin dört bir yanında etkili olan sel ve dolu felaketinden Eskişehir'imiz de büyük oranda etkilendi. Bir anda gelen gelen yağışların ardından çok büyük afet meydana geldi, özellikle ilçelerde yüzlerce çiftçimiz bu afetten etkilendi. Yaşanan felaketi yerinde gördüm. Odunpazarı, Sarıcakaya, Seyitgazi ve Mihalicçık ilçelerimizde evleri, tarlaları, seraları zarar gören çiftçilerimizi dinledim. Keza valimiz, kaymakamlarımız, milletvekillerimiz, belediye başkanlarımız, tarım il ilçe müdürlerimiz ve diğer kuruluşlarımız günlerdir alanda.

Sizlerle gözlemlerimizi ve çiftçilerin taleplerini paylaşmak için huzurunuzdayım.

Buraya bugün güzel ilçemiz Malıç'tan geliyorum. Dünyanın en güzel kirazının yetiştiği topraklar. Ömer, Sorkun, Gürleyik, Akçaören Mahallelerimizde 152 çiftçimizin 5 bin dekar arazisi zarar gördü. İlçenin en büyük ihraç ürünü kirazlar dolu nedeniyle berelenmiş, daldı kalmış durumda; milyonlarca liralık hasar söz konusu. "Anadolu'nun sebze bahçesi" dediğimiz Sarıcakaya ilçemizde, başta İğdir ve Kapukaya olmak üzere, 100 çiftçinin 335 dekar arazisi kullanılamaz durumda. Odunpazarı ilçemizde Kalkanlı, Yahnıkapan, Ağapınar, Çavlum, İmşehir, Karahüyük, Karapazar, Karatepe, Kireç, Türkmentokat başta olmak üzere mahallelerimizde toplamda 706 çiftçinin 65 bin dekar arazi sular altında. Kıravdan'da 55 küçükbaş hayvan yıldırım düşmesi sonucu telef oldu. Seyitgazi ilçemizde Aksaklı, Yenikent, Büyükdere başta olmak üzere, 407 çiftçinin 60 bin dekar arazisi sular altında. Sivrihisar'ın Hamamkarahisar, Yukarıkepen; Han'da Gökçekuyu, Alpu'da Ağaçhisar, Mahmudiye'de Güllüce Mahallemizde yüzlerce çiftçimiz zarar gördü.

Toplamda 7 ilçemizin 36 köyünde 1.500 çiftçinin 135.792 dekarlık arazisi zarar gördü. Maddi zararın büyüklüğü 100 milyon lirayı geçiyor. Bu afet özellikle Eskişehir'deki buğday, mısır, ayçiçeği, arpa ve şeker pancarı üretimine darbe vurdu. Türkiye'nin sebze yatağı, tüm ülkemizi doyuran Sarıcakaya'da onlarca çiftçimizin domates, salatalık yetiştirdiği seralar yerle bir olmuş durumda. Çiftçimizin bu yılki hasadı resmen yok olmuştur. Tek tesellimiz can kaybı olmamasıdır.

Değerli arkadaşlarım, şimdi yapılacak iş, çiftçimizin yaralarını sarmak olmalıdır. Bunun için yapılması gerekenler bellidir. Yetkili ağızlar hep çiftçinin tarım kredi borçlarının ertelenmesinden bahsediyor. Buradan, ziyaret ettiğim köylerdeki çiftçiler adına net olarak söylüyorum ki bu, asla ve kata yeterli bir destek olamaz, hatta buna destek bile denemez.

Yapılması gerekenler belli. Cumhurbaşkanlığına, Tarım Bakanlığımıza sesleniyorum: Çiftçilerimizin en önemli talebi, selden etkilenen alanlarımızın afet bölgesi ilan edilmesidir. Eğer bu yapılmıyorsa, yakın geçmişte Ordu'da, Antalya'da yapıldığı gibi, mutlaka ama mutlaka Cumhurbaşkanlığından selden zarar gören çiftçilerimiz için acil destek giderleri ödeneği çıkarılmalıdır. Bu destek en az 100 milyon lira olmalıdır.

Tarım Sigortaları Havuzunun (TARSİM) destekleri yetersiz ve gecikmeli gelmekte. Eylülde yapılacak ödemelerin mutlaka bu aya çekilmesi gerekiyor. Damla sulama boruları, trafo ve kabloları gibi alet, makine ve ekipmanlar da TARSİM kapsamına alınmalıdır. TARSİM'de ÇKS kaydı yapılamayan araziler içerisinde verasetli yerlerde yetiştirilen ürünler de kapsam içine alınmalıdır. Ziraat Bankası ve tarım kredi kooperatifine olan borç ertelemesi işlemi faizsiz yapılmalıdır. Mihalicçık'ta kiraz üreticilerine, ürünleri doludan koruyacak file uygulaması için, Tarım Bakanlığının yeni 13'üncü dönem programında hibe kredi verilmesi sağlanmalıdır. TARSİM tarafından yazlık ürünlerin zarar tespitinin hızlı bir şekilde yapılması sağlanmalıdır, ikinci bir ürünün ekilmesine böylece fırsat verilmelidir. Birçok mahalleye henüz TARSİM eksperlerinin gitmediğini gözlemlemek de üzücüdür. Bu süreç mutlaka hızlandırılmalıdır. Acilen ürün tespitlerinin yapılması gerekmektedir. Çiftçilerimizin sorunları ertelenmeden, yaralara anında merhem sürülmelidir. Eskişehir'de çiftçinin ürettiği domatesi, marulu, kirazı, çileği, buğdayı alıp tüketen hepimiz, bizleriz. O yüzden, verilecek destek aslında hepimizin sağlıklı beslenmesine verilecek destektir. "Çiftçiye destek" demek Türkiye ekonomisine destek ve başta millî gelir olmak üzere cari açıkla mücadele demektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Sayın Başkanım, tamamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Çakırözer, buyurun lütfen.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, ben, burada Eskişehirli çiftçilerimizin selden dolayı girdiği zararı anlatıp çiftçilerimizin taleplerini dile getirirken geçtiğimiz günlerde Resmî Gazete'de yayınlanan bir kararnameye Sırbistan'dan ithal edilecek tarım ürünlerinde sıfır gümrük vergisi uygulanması hayata geçirildi. Neler getirilecek? 1.500 ton domates, 500 ton pırasa, 500 ton lahanası, bin ton havuç, 50 ton bezelye, 2 bin ton mısır, 300 ton çilek, 10 bin ton buğday, 15 bin ton ayçiçeği tohumu sıfır gümrükle ülkemize girecek. İktidar başka ülkelerin çiftçilerine para kazandırmaya devam ederken Türkiye'de kıt kanaat üretim yapmaya çalışan çiftçimiz bir de doğal afetlerle mücadele edecek.

Üreten çiftçilerimizin taleplerini az önce sıraladım. Sıfır gümrükle yabancı tarımsal ürünleri almak yerine yerli üreticimizi, kendi çiftçimizi desteklemek, korumak bir vatan görevidir. Buradan, Eskişehirli hemşehrilerim adına, çiftçilerimiz adına taleplerimizin kabulünü hepinize saygıyla arz ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 15 milletvekiline yerlerinden birer dakika söz vereceğim. Bu sözlerin ardından da sayın grup başkan vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, sisteme girerek yerlerinden birer dakika söz talep eden milletvekillerinin söz haklarının devrine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, bir hususu sizinle paylaşmak istiyorum.

Baktığımızda, sisteme giren 15 milletvekilimiz ağırlıklı olarak hızlı bir şekilde sisteme girmeyi beceren milletvekillerimiz ve ağırlıklı olarak da her gün aynı arkadaşlarımızın sisteme girdiğini görüyoruz. Sürekli olarak da devirler var yani "Ben girdim, 3'üncü sıradayım ama ben konuşmayacağım, diğer milletvekili arkadaşım konuşacak." deniyor. Bu durumun 16'ncı, 17'nci, 18'inci ya da 20'nci sıradaki arkadaşlarımıza karşı bir haksızlık oluşturduğunu düşünüyorum. En azından bundan sonra benim Başkan

Vekilliği yapmış olduğum oturumlarda bu söz haklarının devri meselesini yapmayacağım. Bunu bilgilerinize arz etmek istiyorum.

Sayın İmran Hocam, siz de rahatsız değilsiniz herhâlde, bugün erkenden girememişsiniz, 22'nci sırada kalmışsınız.

Sayın Filiz, buyurun lütfen.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Tohumculuk Kanunu'yla tohumculuğun çok uluslu şirketlerin hâkimiyetine girdiğine, yerli ve millî tarım yapabilmek için yerel tohumların ıslahına ağırlık verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2006 tarihli ve 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu'yla tohumculuk ülkemizde çok uluslu şirketlerin hâkimiyetine girmiştir. Bu kanunla köylülerin kendi tohumlarını satmaları yasaklanmış, satana ceza uygulanmıştır. 25 ilde patates ekiminin yasaklanması, yerli tohum yerine İsrail tohumunun teşvik edilmesi ve tohum üretiminin tekelleştirilmesine kadar endişe verici gerçeklerle karşı karşıyayız. 2018 yılında 151 milyon dolarlık tohum ihracatı, 180 milyon dolarlık tohum ithalatı gerçekleşmiştir. Son yıllarda, ülkemizde tohum üretimi yapan yerli firma sayısı artmış olmasına rağmen, 30 kadar yabancı firmanın üretimdeki payı yüzde 90'a ulaşmıştır. Hibrit tohum birçok ülkenin tarımını yok etti. Onun için yerel tohumların ıslahına ağırlık verilmeli, çiftçilerimiz bilgi ve parasal desteklerle yerel tohum üretimi için teşvik edilmelidir. Ancak o zaman gerçekten yerli ve millî tarım yapmış ve böylece neslimizin sağlığını garanti altına almış oluruz diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şeker, buyurun lütfen.

2.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Gebze Teknik Üniversitesinin başarılarına ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

1992'de Kocaeli Gebze'de kurulmuş olan Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü 2014 yılında Gebze Teknik Üniversitesine dönüştürülmüştür. Gebze Teknik Üniversitesi evrensel ölçekte bilim ve proje üreten bir üniversite olup öğretim üyelerinin yüzde 70'i yurt dışı doktoralıdır. URAP tarafından yapılan Türkiye'nin En İyi Üniversiteleri Sıralaması'nda 2016 yılında 5'inci, 2017'de 7'nci sırada yer almaktadır. TÜBİTAK tarafından oluşturulan Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi'ne göre 2018 yılında 7'nci olmuştur. Dünyada otorite kabul edilen derecelendirme kuruluşlarından THE'nin hazırladığı 2018 Yılı Dünya Üniversite Sıralaması'nda Gebze Teknik Üniversitesi önemli bir başarı göstererek Türkiye'nin yüz akı olmuştur. Avrupa Konseyi tarafından üniversiteye verilen "Diploma Eki" etiketiyle mezun olan öğrencilere verilen diplomalar evrensel bir niteliğe sahiptir.

Gebze Teknik Üniversitesinin başarılarının devamını diliyor, emeği geçenlere teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

3.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, dünyada yaygın şekilde kullanılan tıbbi ve aromatik bitkilere olan ilginin arttığına ve Türkiye'deki bitki çeşitliliğine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tüm dünyada gıda, baharat, boya, ilaç, kozmetik, parfüm gibi birçok alanda yaygın şekilde kullanılan tıbbi ve aromatik bitkilere olan ilgi artarak devam etmektedir. Dünyada tıbbi ve aromatik bitki pazarı hacmi yaklaşık 115 milyar dolarken şu anda milyon dolarlarla ifade edilen Türkiye pazarımızı 2023 yılında 5 milyar dolara çıkarmayı hedeflemekteyiz.

Türkiye'de 12 binin üzerinde bitki çeşidi bulunmaktadır ve pek çoğunun da tıbbi ve aromatik değeri oldukça yüksektir. Gazi Meclisimiz de bu konulara kayıtsız kalmamış, sorunların ivedilikle çözülebilmesi için 5 partinin de ortak iradesiyle bir araştırma komisyonu kurulmuştur. 8 Mayıs 2019 tarihinde çalışmalarına başlayan Komisyonumuz çalışma takvimini belirlemiş; ilgili bakanlıkları, akademisyenleri, üreticileri, özel sektör ve STK temsilcilerini dinlemeye başlamıştır. Bu Komisyonun kurulmasına öncülük eden tüm siyasi partilerimize ve Meclis Başkanımıza Komisyonum ve şahsım adına teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

4.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, yaşanan sel felaketleri nedeniyle hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, devletin tüm yetkili organlarının yaraları saracağına inandığına ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Son günlerde seçim bölgem Mersin'in de içerisinde bulunduğu ülkemizin farklı şehirlerinde ve özellikle Trabzon Araklı'da yoğun yağış sebebiyle meydana gelen sel felaketinde vefat eden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine sabır niyaz ediyorum. Felaketten yaralı kurtulan vatandaşlarımıza şifalar diliyorum.

Sel faciasının yaralarının bir an önce sarılması ve hemşehrilerimizin rutin yaşamlarına dönmeleri için canla başla çalışan idarecilerimize, arama kurtarma ekiplerine ve vatandaşlarımıza kolaylıklar diliyorum.

Mersinli hemşehrilerim başta olmak üzere sel felaketinden zarar gören tüm vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Devletimizin tüm yetkili organlarının vatandaşlarımızla beraber en kısa zamanda yaraları saracağına inanıyor, yüce Rabb'imden bizleri ve ülkemizi tüm felaketlerden korumasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ünsal...

5.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, Türkiye Cumhuriyeti'nin sosyal devlet ilkesinden giderek uzaklaştığına ilişkin açıklaması

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Anayasal olarak sosyal devlet ilkesine dayanan Türkiye Cumhuriyeti giderek bu özelliğinden uzak bir yapıya doğru götürülüyor. UNICEF'in aileler için en ideal politikaya sahip ülkeler sıralamasında bizim için üzücü bir sonuç çıktığını görüyoruz. İsveç, Norveç, İzlanda, Estonya, Portekiz ve Almanya gibi ülkelerin üst sıralarda yer aldığı raporda Türkiye, ana babalara doğum izni, bakım izni, okul öncesi destekler gibi konularda zayıf ve yetersiz olduğu gerekçesiyle listede bile yer almadı. Hem anayasal olarak sosyal devlet ilkesinin yaşanabilmesi hem de sağlıklı, güçlü bir toplum yapısı kurulabilmesi açısından aile kurumunun doğum, bakım izinleri ve eğitimleri konusunda çok daha fazla desteklenmesi gerekmektedir.

Başta Çalışma, Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığı olmak üzere tüm Hükümet yetkililerini ülkemize, çocuklarımıza daha güçlü bir gelecek sağlayabilmek adına harekete geçmeye davet ediyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

6.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, iş bulamayan üniversite mezunlarının KYK öğrenim kredisi borcu nedeniyle yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sayın Başkan, bilindiği gibi milyonlarca üniversite mezunumuz işsiz. İş bulamayan üniversite mezunları, eğitimlerinin ardından bir de Kredi ve Yurtlar Kurumundan aldıkları kredi borçları nedeniyle mağduriyet yaşıyor. Üniversite öğreniminin ardından uzun süre işsizlik yaşayan, iş bulduktan sonra da güvencesiz çalışma koşulları nedeniyle mağdur olan üniversite mezunlarımız, kredi borçları nedeniyle âdeta kâbus yaşıyor. Her 4 üniversite mezunundan 1'inin işsiz olduğu göz önüne alındığında, işsiz üniversite mezunu sayısı 1 milyonu aşıyor.

Gelin, iş kaygısı taşıyan, aile kurma telaşı yaşayan ve ağır ekonomik koşullarla mücadele etmek zorunda kalan üniversite mezunlarının KYK sorununu çözelim ve sosyal devlet ilkesinden hareketle bu borçları silelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gültekin, buyurun lütfen.

7.- Niğde Milletvekili Selim Gültekin'in, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesinin Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi'nde 43'üncü sırada yer aldığına ilişkin açıklaması

SELİM GÜLTEKİN (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TÜBİTAK önderliğinde yürütülen Hazine ve Maliye Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, KOSGEB, Türk Patent ve Marka Kurumu, Türkiye Bilimler Akademisi, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı, Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi ve birçok üniversitenin aralarında bulunduğu 4 boyut ve 19 değerlendirme kriterleri sonucunda Niğde Ömer Halisdemir Üniversitemiz, bu yıl 7'ncisi hazırlanan Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi'nde 164 üniversite arasında 43'üncü sırada yer almıştır. Üniversite şehri olan Niğde'mizin daha da gelişmesine vesile olacak bu başarıda emeği geçen başta Rektörümüz Sayın Muhsin Kar Hocamızı ve üniversitemiz akademik ve idari personelimizi tebrik ediyorum. Bu yıl üniversite sınavına giren öğrenci kardeşlerimize, başarı çitasını her daim yükselten, büyüyen ve gelişen Niğde Ömer Halisdemir Üniversitemizi tercih etmelerini öneriyor, Gazi Meclisimizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aygun...

8.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, TSK'de yemek sürecinin ihalelerle özelleştirilmesinin ardından başlayan gıda zehirlenmelerinin asker ölümlerine sebebiyet verdiğiine ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Değerli milletvekilleri, göz bebeğimiz Mehmetçik'imizin son üç yılda artan gıda zehirlenmesi bizi derinden sarsıyor. Özellikle yemek süreçlerinin TSK'de yapımı yerine ihalelerle özelleştirilmesinin ardından başlayan bu süreç, asker ölümlerine sebebiyet vermektedir. Biliyorsunuz ki Manisa'da Er Hüsnü Özel adlı askerimizi besin zehirlenmesi sebebiyle kaybetmiştik. Zehirlenmelerin Mayıs ve Haziran ayları içerisinde olması da vahimdir. 2018'de Nisan başında Ankara'da 52 asker, yine Mayıs sonunda Amasya'da 81 asker, 3 Haziranda da Denizli'de 62 asker zehirlendi. Geçtiğimiz günlerde Mecliste yapmış olduğum konuşmadan sonra Hayrabolu'daki tugayda da karşılaştığımız zehirlenmeler -demek ki artık yemeği yapamıyoruz- askerlerimizin daha sağlıklı ürünleri için soğuk zincire önem vermemiz gerektiğini söylüyor. Bakınız, özelleştirme sonrası, 5 bini aşan askerimiz zehirlendi. Türk askerini böyle bir sürece feda edemeyiz. Ülkemizin bekçisi, göz bebeğimiz, canımız Mehmetçik'imizi en iyi şekilde yedirmek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Açıanal...

9.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açıanal'ın, Sosyal Güvenlik Kurumunun geri ödeme listesine aldığı ilaçlara ilişkin açıklaması

ZEMZEM GÜLENDER AÇANAL (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sosyal Güvenlik Kurumu ülkemizde vatandaşlarımızın tedavisinde kullanılmak üzere 55 adet ilacı daha ödeme listesine dâhil etti. 2018 yılında 70 adedi kanser ilacı olmak üzere 570 ilaç, 2019 yılında 34 adedi kanser ilacı olmak üzere 268 ilaç geri ödeme listesine alınmıştır. Yeni düzenlemeyle birlikte, geri ödeme listesindeki ilaç sayısı 8.554 olmuştur. 55 yeni ilacın 39 adedi imal, 16 adedi ithaldir. Ayrıca, yeni endikasyon ilaveleriyle sedef hastalığı, bulunan gebelerde ve emzirme dönemindeki annelerde sedef hastalığının tedavisine yönelik olmak üzere ve alerji ilaçlarına dirençli kronik idiyopatik ürtiker hastalığında 15 yaştan itibaren kullanılacak ilaçlar da Sosyal Güvenlik Kurumumuzla sözleşmeli eczanelerden vatandaşlarımızın erişimine sunulmuştur.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

10.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Türkiye Bankalar Birliği tarafından spor kulüplerinin borçlarının yapılandırılacağı haberlerine ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Son günlerde, bazı spor kulüplerinin borçlarının Bankalar Birliği tarafından yapılandırılacağı ve üç yıl ödemesiz faiz bareminin altında bu işlemin yapılacağı yönünde yazılı ve görsel basında haberler dolaşmaktadır. Esnafa, çiftçiye, sanayiciye ve üreten tüm kesimlere kredi verirken her türlü zorluğu çıkaran, âdeta kan kusturan bankaların beceriksizce yönetilen kulüplere bu bonkörlikleri nereden gelmektedir? Çiftçiye, esnafa, sanayiciye kredi verirken evindeki yorganı bile ipotek alan bankalar kulüplerden acaba ne ipoteği aldılar? Beş para etmeyen futbolculara milyonlarca dolar veren ve kulüplerini batıran kulüp başkanlarının ve yöneticilerinin cezasını neden tüm millet olarak ödemek zorundayız?

Buradan Bankalar Birliğine sesleniyorum: Eğer kaynaklarınız müsaitse bu kaynakları üretim yapan kesime verin ki ülkede hem enflasyon hem de işsizlik düşsün.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, teşekkür ediyorum.

Sayın Gergerlioğlu...

11.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, AK PARTİ uygulamalarının can almaya devam ettiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AK PARTİ uygulamaları can almaya devam ediyor. Zalimce, hukuksuzca, kanun hükmünde kararnameyle ihraç ettiği memurlar devlet kurumlarında, özel kurumlarda iş bulamadıkları gibi yurt dışına çıkışları da pasaportla yasaklanmakta ve çaresiz bırakılmaktadır. Denizli'de KHK'yle eşi de ihraç olan Canan Deniz isimli kadın iki çocuk annesi olmasına rağmen geçtiğimiz gün intihar etmiştir.

Yine, hamile anneleri hukuksuzca cezaevinde tutan uygulamalar son günlerde 2 canı götürmüştür. Nurhayat Yıldız ve Gülden Aşık isimli hamile hanımlar, hukuksuzca bulundukları cezaevinde çocuklarını düşürmüşlerdir ve AK PARTİ iktidarı bebek kanına da girmiştir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Uçar...

12.- Zonguldak Milletvekili Hamdi Uçar'ın, Zonguldak ilinin sanayileşmede, ekonomik ve toplumsal gelişimde lokomotif şehirlerden olduğuna ilişkin açıklaması

HAMDİ UÇAR (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Millî mücadelede bağımsızlık ve özgürlük meşalesinin yakılmasıyla birlikte 21 Haziran 1921 tarihinde Zonguldak Fransız işgalinden kurtarılmıştır. Ülkemizin sanayileşmesinde, ekonomik ve toplumsal gelişiminde lokomotif şehirlerden biri olan Zonguldak, cumhuriyetimizin kuruluşunun ardından 1 Nisan 1924'te il olmuş ve cumhuriyet sonrası kurulan ilk il olma unvanını da almıştır. Zonguldak'ta 10 Haziran 1919 yılında başlayan Fransız işgali 21 Haziran 1921'de sona erer. İşgalin sebebiyse, o günün petrol kadar önemli olan enerjisi taş kömürüdür. Zonguldak, Birinci Dünya Savaşı'nda Sarıkamış'a gidecek mühimmatlara ev sahipliği yapmış limanı, 1919 yılında kurtuluş döneminde Fransızlara karşı göstermiş olduğu cesur mücadeleyle tarihe geçmiştir. Zonguldaklı hemşehrilerim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çakırözer...

13.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Eskişehir iline İl Halk Kütüphanesinin yeniden kazandırılması gerektiğine ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Eskişehir'imizde 1874 yılından bu yana kent halkına hizmet veren Eskişehir İl Halk Kütüphanesi yeni bina yapılacağı gerekçesiyle 2016 yılında taşınma kararı almış, bina başka bir yere taşınarak inşaatla başlanmıştır. Aradan geçen üç yılda binanın inşaatında herhangi bir ilerleme olmamıştır. Geçtiğimiz yıllarda Türk Dünyası Kültür Başkentliği yapan, bu yıl da -iktidardakilerin açıklamasıyla- Türk Dünyası Eğitim Başkenti olduğu ilan edilen Eskişehir'de bir kütüphanenin olmaması büyük bir ayıptır. On binlerce öğrenciyi barındıran, 3 üniversiteyi barındıran Eskişehir'imizde yaşanan bu mağduriyet bir an önce giderilmeli, inşaat çalışmaları hızlandırılarak İl Halk Kütüphanemiz yeniden şehrimize ve hemşehrilerimize kazandırılmalıdır.

BAŞKAN – Sayın İmran Kılıç... Yok.

Sayın Adil Çelik... Yok.

Sayın Durmuşoğlu...

14.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Genelkurmay Çatı davasında kararın açıklandığına, DHKP-C'ye yönelik İstanbul ilinde yürütülen operasyona, terörle mücadeleye devam edilirken Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde enerji alanında da sessiz devrim yaşandığına ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün, tarihî adımların atıldığı önemli bir virajı hep birlikte geçiyoruz. Ankara 17. Ağır Ceza Mahkemesince Sincan Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde görülen ve milletvekili arkadaşlarımızla en başından bu yana takip ettiğimiz 224 sanıklı Genelkurmay Çatı davasında karar açıklandı. Akın Öztürk'ün de aralarında bulunduğu 17 sanık 141'er kez ağırlaştırılmış müebbede mahkûm edildi. İstanbul'daysa, terör örgütü DHKP-C'ye yönelik operasyonda İçişleri Bakanlığının aranan teröristler listesi gri kategoride yer alan ve örgütün sözde Türkiye komitesi sorumlusu olan Kamile Kayır'ın da aralarında bulunduğu 7 kişi yakalandı.

Terörle mücadelemiz aralıksız devam ederken Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde enerji alanında da sessiz bir devrim yaşanıyor. Barbaros Hayrettin Paşa gemisi Akdeniz'de, Oruç Reis gemisi de Karadeniz'de sismik araştırmalarını sürdürüyor. Fatih sondaj gemisi, Kıbrıs'ın batısında ikinci sondajını Finike-1 adlı sahada devam ettiriyor. İkinci sondaj gemimiz Yavuz gemimizi de bugün inşallah uğurluyoruz.

Milletimizle bir olduğumuzda aşamayacağımız hiçbir engel yoktur. İnaniyorum ki bunu 23 Haziran Pazar günü tüm dünyaya bir kez daha göstereceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Grup başkan vekillerimize söz vereceğim.

Sayın Türkkan, buyurun lütfen.

15.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Genelkurmay Çatı davasının sonuçlanmasını memnuniyetle karşıladıklarına, FETÖ'yle mücadelede geline noktanın yeterli olmadığına, İYİ PARTİ olarak darbelerin karşısında durduklarına ve durmaya devam edeceklerine, İYİ PARTİ İlçe Başkanı Turan Çetinkaya'nın uğradığı saldırının ardından İstanbul il kurucu yönetim kurulu üyesi Metin Bozkurt'un saldırıya uğradığına, TÜİK verilerine göre yabancılara konut satışında mayıs ayında artış görüldüğüne ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 15 Temmuz darbe girişimine ilişkin olarak yürütülen Genelkurmay Çatı davasında kararlar sabah saatlerinde açıklandı. Aralarında eski Orgeneral Akın Öztürk'ün de bulunduğu 16 sanığa 141 kez ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verildi. Geç de olsa davanın sonuçlanmasını memnuniyetle karşılıyoruz. Milletimizin geleceğine kastedenler hak ettikleri cezayı bulmuştur fakat geldiğimiz bu nokta FETÖ'yle mücadele için yeterli değildir. Darbelerin ülkeyi getirdiği nokta ortadadır. Askerî ya da sivil darbeyi haklı kılacak hiçbir sebep yoktur. İYİ PARTİ olarak her zaman darbelerin karşısında durduk, durmaya da devam edeceğiz. Ülkenin totaliter bir rejime sürüklenmesine de asla müsaade etmeyeceğiz. Demokrasi her zaman vazgeçilmezimiz olmuştur, bundan sonra da olacaktır.

Birkaç gün önce Erzurum Tekman İlçe Başkanımız Turan Çetinkaya'nın uğradığı saldırıdan sonra dün de partimizin İstanbul il kurucu yönetim kurulu üyesi Metin Bozkurt Beylikdüzü'nde 8 kişilik bir grubun saldırısına uğradı. Saldırı sonrası hastaneye kaldırılan Metin kardeşimize acil şifalar diliyorum.

Türkiye, ne yazık ki isteyen istediğini sokak ortasında sopalarla dövdüğü ve ceza almadığı bir ülke hâline gelmiştir, asayiş bitmiş, hukuk kalmamıştır. Sayın İçişleri Bakanı sağa sola laf atmak yerine asli işi olan güvenliği sağlamalıdır. Askerimize "eşek" diyen Akit muhbirini dövenleri tutuklayan adalet sisteminin bu 8 kişi hakkında ne karar vereceğini de merakla bekliyoruz.

TÜİK'in açıkladığı verilere göre, yabancılara konut satışı mayıs ayında yüzde 62,5 artmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - 250 bin dolarlık konut alanlara vatandaşlık verilmesinin önünün açılmasından sonra yabancılara konut alımı en üst seviyeye çıktı. Bu tablo, Hükûmetin Türk vatandaşlığını ucuza düşürmesinin acı bir sonucudur. Memleketin en güzel konutlarını, en iyi manzaralarını ucuza kapatan yabancılar, üstüne bir de vatandaşlık almaya hak kazanıyorlar. Türkiye'yi düşürdüğünüz durumun farkında mısınız emin değilim. Fakat bu rahatsız edici durumu tekrar değerlendirmeniz gerekir diye düşünüyorum. Türk vatandaşlığının bu kadar ucuz olmasını İYİ PARTİ olarak asla ve kata kabul etmiyoruz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.
BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun lütfen.

16.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 23 Haziran Pazar günü tekrarlanacak olan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı seçimine, 22 Haziran Kurtuluş Savaşı'nın en önemli belgelerinden olan Amasya Genelgesi'nin yayımlanmasının 100'üncü yıl dönümüne, petrol ve doğal gaz arama faaliyetlerini yürütecek olan Yavuz sondaj gemisinin Doğu Akdeniz'e uğurlandığına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

31 Martta kanuna aykırılıklar ve usulsüzlükler sebebiyle YSK tarafından yenilenme kararı verilen İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı seçimi 23 Haziran Pazar günü gerçekleşecektir. Şimdiden bu seçimlerin İstanbul'a, ülkemize, milletimize hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

İstanbul'da organize usulsüzlükler tespit edilmiştir ve sandıklara düşürülen gölge 23 Haziranda kalkacaktır, milletimizin çalınan iradesi sandıkta kesin bir şekilde tecelli edecektir.

Bununla birlikte, İstanbul seçiminin içerideki ve dışarıdaki yansımaları göstermiştir ki mesele sadece bir belediye başkanı seçimi olmaktan çıkarılmıştır. Oldukça ilgi çekici ve manidardır ki ABD'nin, Avrupa Birliği'nin, hatta Yunanistan'ın dahi gözü kulağı İstanbul seçimindedir. PKK ve FETÖ gibi terör örgütleri açıktan görüş ve destek ilan etmektedir. Ve demokratik olarak seçmenin hür iradesiyle yapılacak bu seçimlerde AK PARTİ ve Milliyetçi Hareket Partisi Sayın Binali Yıldırım'ı, Cumhuriyet Halk Partisi, Halkların Demokratik Partisi ve İYİ PARTİ Sayın Ekrem İmamoğlu'nu desteklemektedir.

İstanbul, Türkiye'nin kalbidir, kaderidir, değeridir, özetidir, özeldir ve öz güvenidir. 23 Haziranda İstanbul ve Türkiye kazanacak, İstanbullu huzura kavuşacaktır. İstanbul'da sağduyunun, hizmetin, samimiyetin ve millî duruşun esas alınacağına inancımız tamdır. Buradan, Sayın Binali Yıldırım'a selamlarımızı ve sevgilerimizi gönderiyorum. 23 Haziranda iş ehlinin, karar milletindir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, 22 Haziran günü, Kurtuluş Savaşı'mızın en önemli belgelerinden olan Amasya Genelgesi'nin 100'üncü yıl dönümüdür.

Amasya Genelgesi, Samsun'da parlayan millî mukavemetin yol haritasıdır. Amasya Genelgesi, tam bağımsız ve millî egemenliğe dayanan yeni Türkiye Cumhuriyeti'nin temellerini oluşturan ilk belgedir. İşgal girişimlerine sahne olan vatan toprağında Kurtuluş Savaşı'nın gerekçesi, amaç ve yöntemini ortaya koyan Türk milletine, egemenliğine sahip çıkma çağrısıdır. Amasya Genelgesi, tarih sahnesinden silinmek istenilen Türk milletinin, "Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." ilkesiyle istiklal ve istikbal mücadelesinin başlangıcıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun, toparlayın lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu ülkü "Ya istiklal, ya ölüm." parolasıyla Sakarya'da, Dumlupınar'da, Kocatepe'de ve nihayet İzmir'de yankılanmıştır. Amasya Genelgesi'nde hâkim olan ruh Kurtuluş Savaşı'nı yürütmüş, bağımsız Türk millî devletini inşa etmiş, Türk milletinin medeniyet yürüyüşünün yolbaşçısı olmuştur. Genelgeye hâkim olan temel felsefe geçmiş yüzyıla damga vururken gelecek yüzyılları da şekillendirecektir. Bu görüşte asıl vurgu millet ve millîlik üzerinedir. Genelgedeki temel bir hassasiyet olarak üniter ve millî yapının inşası ve muhafazası, Türk milleti için millî bir ülkü ve vasiyettir.

Bu şuurla Amasya Genelgesi'nin 100'üncü yılını kutluyor, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere Kurtuluş Savaşı'mızın tüm kahramanlarını rahmet ve minnetle anıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yavuz arama gemisini, Türkiye'nin geleceğini aramak üzere, bugün Doğu Akdeniz'e uğurluyoruz. Dünyada en iyilerden bir tanesi olan bir gemidir. Diğer de hepinizin bildiği üzere, kardeş ilan edilen Fatih gemisidir. Yolu açık olsun diyoruz, vira bismillah diyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun lütfen.

17.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Şırnak ili Silopi ilçesinde Muhammed Yıldırım ile Furkan Yıldırım'ın ölümüne neden olan zırhlı araç sürücüsü hakkında mahkemenin verdiği karara, ölümle sonuçlanan panzer kazalarının Cizre, Diyarbakır, Lice, Mardin, Van, Şırnak, Siirt ve Batman'da yaşandığına, cezasızlık politikasının sona erdirilmesi ve yargının üzerine düşeni yapması gerektiğine, 29 Haziran Dünya Mülteciler Günü'ne ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, Şırnak'ın Silopi ilçesinde, 3 Mayıs 2017 tarihinde Muhammet ve Furkan Yıldırım yataklarında uyuyorlardı. Evlerine bir panzer girdi duvarı kırarak, yıkarak ve Muhammet ve Furkan kardeşler panzerin tekerlekleri altında ezilerek can verdiler. Bunun üzerine, tabii, bir dava açıldı. Davanın karar duruşması dün Cizre 2. Ağır Ceza Mahkemesinde görüldü. Mahkeme, tutuksuz yargılanan sürücü hakkında iki yıl bir ay hapis cezası vererek bu cezayı da 19 bin lira paraya çevirdi. Diğer kişi hakkında ise beraat kararı verildi. Yani biri 6, öteki 7 yaşında olan 2 çocuk evlerinde uyurken panzerle öldürüldüler ve bunun cezası birine beraat, diğerine de 19 bin lira para cezası.

Mahkemenin aldığı bu karar aslında şu demek oluyor: Bu işi yapmış olanlara ve bunu duymuş olup da yapılabilir olduğunu düşünenlere "Aynen devam edin, doğru yoldasınız." mesajı verilmiş oluyor. Yani mahkeme aslında cezasız bırakma politikasını uyguluyor, cezasızlık politikasını uyguluyor ve yargı -o heyet- aslında işlenmiş olan bu cinayete maalesef ortak oluyor. Fakat verilen bu karar bizi şaşırtmıyor. Neden dersiniz, 2017 yılında olmuş bir olaydan söz ediyorum; iki yıl da yargı sürdü, sonuçlandı. 2017 yılına baktığımız zaman, o yıl içinde on dört ay boyunca 29 ölüm gerçekleşmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ve bu 29 ölüme baktığımızda, ne yazık ki bunların hepsinde, panzer çarpması sonucu ya küçük çocuklar ya yaşlı insanlar bu kazalara maruz kalmışlar ve öldürülmüşler. Tabii, buna kaza demek de mümkün değil aslında. Sonuçta, baktığımızda, bu 29 ölümün neredeyse hiçbirinde ciddi bir ceza ortaya çıkmamış.

Şimdi, bu, dikkate değer bir durum aslında. Yani bu olaylar nerede oluyor diye baktığımızda, Cizre'de, Diyarbakır'da, Lice'de, Mardin'de, Van'da, Şırnak'ta, Siirt'te, Batman'da oluyor; tuhaf. Yani tabii ki olmasın, hiçbir yerde olmasın istiyoruz ama herhangi bir batı ilinde bir panzer kazası yaşanmıyor, nedense hep...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Oluç, buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – ...bu saydığım il ve ilçelerde bu olaylar görülüyor ve nedense hep Kürt çocukları öldürülüyor.

Şimdi, dolayısıyla bu cezasızlık ve ödüllendirme politikasının sona ermesi gerekiyor. Yargı bu alanda ne yazık ki üstüne düşeni yapmıyor ve bu ırkçı anlayışa bir ölçüde destek olmuş oluyor. Biz bunun mutlaka ciddi olarak değerlendirilmesi gerektiğini, yargının üzerine düşeni yapması gerektiğini düşünüyoruz.

Bir kez daha, bu panzer çarpmaları sonucunda ölmüş olanlara rahmet, ailelerine de başsağlığı diliyoruz ve bu cezasızlık politikasının sona erdirilmesi gerektiğini bir kez daha vurguluyoruz.

İkinci değinmek istediğim konu, bugün Dünya Mülteciler Günü bildiğiniz gibi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Oluç, toparlayın, buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Türkiye’de resmî kayıtlara göre Suriye’den gelmiş olan 3,6 milyon, diğer ülkelerden gelmiş olanlarla birlikte 3,9 milyon yani resmî kayıtlara göre neredeyse 4 milyon mülteci ve sığınmacı var ve Türkiye ev sahipliği yapıyor ve ne yazık ki ev sahipliği yapan Türkiye’nin iki konuda altyapısı yeterli değil: Birincisi, hukuki altyapı, bu konuda yeterli değil çünkü Türkiye 1951 Cenevre Sözleşmesi’ne coğrafi çekincesini kaldırmadığı için Avrupa dışından gelenlere mültecilik statüsü sağlayamıyor, bu konuda hukuki düzenlemelerin yapılması gerekiyor. İkincisi de toplum olarak baktığımızda, altyapısına ekonomi açısından, sosyal ihtiyaçlar açısından, emek ihtiyacı açısından da baktığımızda, altyapı eksikliği nedeniyle ülkemizde ırkçı yaklaşımların mülteciler karşısında çeşitli il ve ilçelerde yükseldiğini görebiliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Dolayısıyla iktidarın ve elbette ki muhalefetin hep birlikte yapması gereken iki konu var: Birincisi, hukuki altyapının değişmesini sağlamak. İkincisi, sosyal, ekonomik altyapının sağlanmasını sağlamak, mültecilerin burada insanca yaşayabilecekleri ve çalışabilecekleri koşullara sahip olmaları için düzenlemeler yapmaktır. Dünya Mülteciler Günü’nde bir kez daha bunu hatırlatmak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun.

18.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, İDO’nun 23 Haziran Pazar günü tekrarlanacak olan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı seçimi öncesi Bandırma-İstanbul biletlerini iptal ettiği haberlerine, İYİ PARTİ kurucularından Metin Bozkurt’un saldırıya uğraması nedeniyle geçmiş olsun dileğinde bulunduğu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin terör örgütleriyle topyekûn mücadeleyi sağlayacak altyapıyı oluşturmaya ve FETÖ’nün siyasi ayağının ortaya çıkarılması gerektiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Az önce bir mesajı arkadaşlarımız duyurdu. İDO, cumartesi ve pazar günü Marmara’da Bandırma-İstanbul biletlerini iptal ettiğini açıklıyormuş. Hava muhalefeti yok, herhangi bir şey yok, neden iptal eder cumartesi, pazar? Eğer Bandırma’dan İstanbul’a gelip de oy kullanacak olan vatandaşlarımız varsa İDO’ya bakmayın, bir yol bulun, muhakkak gidin, oyunuzu kullanın.

İYİ PARTİ üyesi Metin Bozkurt Beylikdüzü’nde bir saldırıya uğramış, İYİ PARTİ’lilere geçmiş olsun diyoruz. Bu tür saldırılar sonuçsuz kalmamalıdır. Biz siyasi partiler tartışırız, konuşuruz fakat hepimizin ortak amacı Türkiye Cumhuriyeti’ne hizmettir, yeri geldiği zaman ülkemiz için birlik ve beraberlik içerisinde olmamız gerekir, birbirimizi yok etmeden yol yürümeliz.

15 Temmuz 2016 günü ülkemiz menfur bir darbe girişimine maruz kalmıştır. Türk Silahlı Kuvvetleri içerisinde Fetullahçı terör örgütüne mensup bir grup asker, hain kalkışmada 249 yurttaşımızı şehit etmiştir, 2.301 yurttaşımız da gazidir. Hain darbe girişimi, yurtsever asker ve polislerimizin, halkımızın, siyasi partilerin ve basın kuruluşlarının aynı anda darbeye ve darbecilere karşı tavizsiz karşı duruşları, güçlü ve kararlı müdahaleleriyle bastırılmış ve darbeciler bertaraf edilmiştir.

15 Temmuzda darbecilere karşı en etkin mukavemeti gösteren kurumlardan bir tanesi de Türkiye Büyük Millet Meclisi olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun devam edin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Parlamenter sistemi ve Anayasa’yı ortadan kaldırmayı amaçlayan darbecilere açıkça ve kahramanca direnmiştir. 15 Temmuz 2016 tarihinde FETÖ’nün hain darbe girişimi sırasında bombalamasına karşı kahramanca direnen Türkiye Büyük Millet Meclisi, ne yazık ki olayın tüm yönleriyle aydınlatılabilmesi için aradan geçen yaklaşık üç yıllık sürede sağlıklı bir çalışma ortaya koyamamıştır. Bu tablo Türkiye Büyük Millet Meclisine yakışmamaktadır. 26’ncı Dönemde, Türkiye Büyük Millet Meclisinde Fetullahçı terör örgütünün 15 Temmuz 2016 tarihli darbe girişimi ile bu terör örgütünün faaliyetlerinin tüm yönleriyle araştırmaya alınması, gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla kurulan Meclis araştırması komisyonunun çalışmaları hayret verici bir şekilde kadük kalmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin sorumluluğu ortadan kalkmış değildir.

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Darbe girişimi karşısında dik duran Türkiye Büyük Millet Meclisi, Fetullah ve tüm terör örgütleriyle topyekûn mücadeleyi sağlayacak bir altyapıyı oluşturmak zorundadır. Benzer süreçlerin tekrarlanmaması için Türkiye Büyük Millet Meclisinin etkin bir rol üstlenmesi, FETÖ’nün siyasi ayağının da ortaya çıkarılması gerekmektedir. Bu nedenle, 15 Temmuz darbe girişiminin tüm yönleriyle aydınlatılması, bütün sorumluların ortaya çıkarılması görevimizdir. Bu görevimizi bir an önce yerine getirmeliyiz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

19.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, 22 Haziran Amasya Genelgesi’nin yayımlanmasının 100’üncü yıl dönümüne, Genelkurmay Çatı davasının karara bağlanmasının demokrasi tarihimiz açısından önemli olduğuna, 15 Temmuz şehitlerini rahmetle yâd ettiğine, aşırı yağışların yaşandığı bir dönemden geçildiğine, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun’un cezaevlerindeki tutuklu veya hükümlülerin yaşam haklarının korunması için emredici hükümler içerdiğine, demokrasimizin olmazsa olmazının seçimler olduğuna, İDO’da Bandırma-İstanbul seferleriyle ilgili herhangi bir iptalin söz konusu olmadığına ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

22 Haziran 1919, Amasya Genelgesi’nin 100’üncü yıl dönümü. “Ülkemizin kaderini, istiklalini ve istikbalini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.” anlayışıyla yola çıkan Millî Mücadele ruhu, Amasya’da genelgesini ortaya koymuş ve sadece millete dayanarak, millete güvenerek işgalcilerden yurdumuzu kurtarma iradesini ve kararlılığını ortaya koymuştur. Bu vesileyle Amasya Genelgesi’nin 100’üncü yılını kutluyorum. Rabb’im, bu ülkeyi, millî iradeye karşı her türlü tasalluttan, darbelerden ve saldırılardan muhafaza buyursun. Yine, bu vesileyle, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere, bu vatani bizlere

emanet eden bütün Millî Mücadele kahramanlarını rahmet, minnet ve şükranla yâd ediyorum.

İkinci olarak, malum olduğu üzere, 15 Temmuz 2016 tarihinde hain FETÖ darbe teşebbüsünün Genelkurmay Çatı davası olarak görülen yargılama, bugün ilk derece mahkemesi tarafından karara bağlanmıştır. Verilen bu karar, özellikle yargı makamının darbe teşebbüsüyle ilgili vermiş olduğu bir karar olarak hukuk tarihimiz ve demokrasi tarihimiz açısından önemli ve anlamlıdır. Yine, bu karar vesilesiyle, 15 Temmuz şehitlerimizi rahmet, minnet ve şükranla yâd ediyorum, mekânları cennet olsun.

Diğer taraftan, ülkemizde coğrafi koşulların ve iklim koşullarının ortaya koymuş olduğu aşırı yağışların olduğu bir dönemden geçiyoruz. Trabzon'un Araklı ilçesinde ve ülkemizin değişik bölgelerinde meydana gelen aşırı yağışa bağlı sel felaketleri de devam ediyor maalesef.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkan, tamamlayın lütfen.

Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Denizli'mizin Çivril ilçesinin Özdemirci Mahallesi'nde meydana gelen aşırı yağışlar vesilesiyle vatandaşlarımız maddi zarara uğramıştır. Devletimiz de vatandaşlarımızın yanındadır, en kısa zamanda yaraları sarılacaktır.

Diğer açıdan da, özellikle, biraz önce bir hatip, hamile annelerin hukuksuzca tutuklandıklarını ve cezaevlerinde tutulan annelerin çocuklarını kaybettiklerini ifade etti. Bu vesileyle de maalesef, AK PARTİ'ye ithamlarda bulunmuştur. Özellikle ifade etmek isterim ki bizim 5275 sayılı Ceza İnfaz Yasamızın 6'ncı maddesinin (1)'inci fıkrasının (f) bendi, Türkiye'de cezaevlerindeki bütün tutuklu veya hükümlülerin sağlıklarının, yaşam haklarının ve vücut bütünlüklerinin korunması için emredici hüküm içermektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu emredici hükme göre cezaevlerinde tutuklu bulunan bir kadının normal, cezaevi dışındaki bir vatandaşımız gibi her türlü kontrolleri, sağlık muayeneleri yapılmaktadır; bu bir.

İkinci olarak, haksız tutuklama dediğimiz bir hadise varsa bunun mercisi, müracaat makamı yargısal makamlardır. İtirazen değerlendirilir ve bir tartışma varsa bunu da yine mahkemeler, yargısal makamlar, sulh ceza mahkemeleri karara bağlar. Onun için, cezaevlerindeki vatandaşlarımızın mağduriyetiyle ilgili bir durum varsa bunlar yine yargının da denetimindedir. Bu bağlamda, bu tür ithamları kabul etmediğimizi ifade ederim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Son olarak da tabii, demokrasimizin olmazsa olmazı seçimlerdir. Seçimler demokrasimizin bayramlarıdır. Sandığa ne kadar çok vatandaşımız gidiyorsa millî iradenin gerçekleşmesi, vücut bulması o kadar çok hayata geçer. Onun için, pazar günü gerçekleştirilecek seçimlerde İstanbul dışında olan vatandaşlarımızın, İstanbul'a oy kullanmaya gitmeleri için devletimiz her türlü seferberliği yerine getirmektedir. Bir taraftan, zaten yapılmış olan, hayata geçmiş olan Osman Gazi Köprüsü, Kuzey Marmara Yolu, otoban ve D100 Kara Yolu İstanbul'a nakiller için yeterli zemini ortaya koymaktadır. Şu an aldığımız bir bilgiyi Genel Kurula paylaşmak istiyorum: İstanbul Deniz Otobüslerinin Bandırma-İstanbul seferleriyle ilgili herhangi bir iptali yoktur. Vatandaşlarımızın ihtiyacı durumunda ek seferlerin konulacağı veya alternatif yolların sağlanması için de seferber olduklarını ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin ve arkadaşları tarafından, Doğu Türkistan'da tatbik edilen politikalar nedeniyle Uygur Türklerinin yaşadığı sorunların tespiti, “yeniden eğitim kampları” denilen toplama kampları uygulamasının araştırılması, soydaşlarımızın maruz kaldığı sistematik baskının incelenmesi, Çin yönetimi tarafından gerçekleştirilen ağır ve kitlesel insan hakları ihlallerinin araştırılması ve bu soruna yönelik çözüm yollarının geliştirilmesinde Türkiye'nin sağlayacağı katkıların belirlenmesi amacıyla 20/6/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Haziran 2019 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/6/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/6/2019 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Orhan Çakırlar

Edirne

Grup Başkanı

Öneri:

Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin ve arkadaşları tarafından Çin Halk Cumhuriyeti yönetimi tarafından Doğu Türkistan'da tatbik edilen politikalar nedeniyle Uygur Türklerinin yaşadığı sorunların tespiti; “yeniden eğitim kampları” denilen toplama kampları uygulamasının araştırılması; soydaşlarımızın maruz kaldığı sistematik baskının incelenmesi; Çin yönetimi tarafından gerçekleştirilen ağır ve kitlesel insan hakları ihlallerinin araştırılması; bu soruna yönelik çözüm yollarının geliştirilmesinde Türkiye'nin sağlayacağı katkıların belirlenmesi amacıyla 20/6/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 20/6/2019 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, önerge sahibi İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Aydın Adnan Sezgin. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Doğu Türkistan'da yaşayan Uygur Türkleri, totaliter Çin rejimi tarafından giderek artan bir baskı ve zulme tabi tutulmaktadır. Bu vahim durumu bu kürsüden defalarca seslendirdik, birçok önerge verdik. Soydaşlarımız ağır, vahim ve kitlesel insan hakları ihlalleri nedeniyle tarihlerinin en kötü dönemini yaşamaktadır. Aslında, Çin'in diğer bölgelerinde yaşayan tüm Müslüman topluluklar aynı dertten muzdariptir.

Birleşmiş Milletler Irk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılması Komisyonunun 30 Ağustos 2018 tarihli raporuna göre, tecrit ve baskı kamplarında 1 milyon civarında Uygur Türkü bulunmaktadır. Uygur Türkleri "terörizmle mücadele" gerekçesiyle kamplara hapsedilmekte, işkence ve kötü muameleyle maruz bırakılmaktadır. Çin diktatörlüğü bu kampları gizleme ihtiyacını dahi artık hissetmemektedir. "Yeniden eğitim kampları" olarak adlandırılan kamplarda, aralarında birçok münevverin ve akademisyenin de bulunduğu soydaşlarımızın insan hakları ve temel özgürlükleri imha edilmektedir. Dünyaca ünlü Uygur yazar Nurmuhmet Tohti birkaç gün önce bu kampların birinde maalesef hayatını kaybetmiştir. Müstebit Çin yönetimi, soydaşlarımızı sadece kamplarda değil, günlük hayatlarında da ayrımcılık, baskı ve şiddetle maruz bırakmaktadır.

Doğu Türkistan'daki ağır ve kitlesel insan hakları ihlalleri çeşitli uluslararası kuruluşlar ve örgütler tarafından yayımlanan raporlarda da defalarca teyit edilmiştir. Ortada gerçek bir sorun vardır. Her şeyden önce burada ağır, vahim ve kitlesel insan hakları ihlalleri yaşanmaktadır. Bu sorunun ele alınmasını ve ülkemizin çözüme yönelik ne gibi bir katkısı olabileceğinin ortaya konulmasını istiyoruz.

Birleşmiş Milletler ve çeşitli uluslararası örgütlerin raporlarından söz ettim. Ayrıca, çok sayıda devletin, Çin rejimini ve bu zulmü eleştiren açıklamaları, itirazları mevcut. Konudan kendisini birinci derecede sorumlu hissetmesi gereken Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ise en hafif tabiriyle ürkek olarak nitelendirilebilecek bir tutum izliyor. Çok sayıda uluslararası örgüt ve devlet yüksek sesle itirazlarını dile getirirken Türkiye'de iktidar maalesef konuyu seslendirmekten dahi geri durmakta, esef verici gelişmelere gerekli tepkiyi verememektedir. Dışişleri Bakanlığı konuyla ilgili soru önergelerine özensiz ve yetersiz yanıtlar vermeye devam ediyor. Türkiye'nin ve Sayın Cumhurbaşkanının İslam İşbirliği Teşkilatı Zirve Dönem Başkanı olduğu son üç yılda bu teşkilat da sorunu ciddi bir şekilde ele alamamıştır, aksine geçtiğimiz mart ayında gerçekleştirilen ve ülkemizin de temsil edildiği 46'ncı Dışişleri Bakanları Konseyinde konuyla ilgili olarak kabul edilen vahim bir kararda şu ifadeler kullanılmıştır: "Konsey -yani İslam İşbirliği Teşkilatı Dışişleri Bakanları Konseyi- Çin Halk Cumhuriyeti'nin daveti üzerine gerçekleşen genel sekreterlik heyetinin ziyareti çerçevesinde ortaya çıkan sonuçlardan duyduğu memnuniyeti ifade eder -memnuniyetini ifade eder- Çin Halk Cumhuriyeti'ne Müslüman vatandaşlarına sağladığı hizmetlerden dolayı takdirlerini belirtir -takdirlerini belirtir- İslam İşbirliği Teşkilatı ile Çin Halk Cumhuriyeti arasındaki iş birliğini daha da ileri taşımayı arzu eder." Bu kararda "Uygur Türkü" veya "Doğu Türkistan" tabirleri kullanılmamış, yaşanan baskı ve zulümden bahsedilmemiş, bakis Çin yönetiminin Müslüman vatandaşlarına sağladığı hizmetlerden dolayı övülmüştür. Değerli milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanının Zirve Dönem Başkanı olduğu bir dönemde bu ifadelerin bu sonuç bildirgesinde yer alması hazin değil midir? Bu ifadelere karşı Hükümetimizin kamuoyuna yansıyan bir tepkisine henüz rastlanmamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Sezgin.

Buyurun.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bu, ne yazık ki bizim İslam İşbirliği Teşkilatı içindeki gücümüz ve itibarımız açısından da üzücü bir durumdur.

Sayın Cumhurbaşkanı birkaç gün önce Çin diktatörüyle görüşmüştür. Bu görüşmede Uygur kardeşlerimizin tabi tutulduğu zulüm gündeme getirilmiş midir? 2 Temmuzda Çin'e bir ziyaret gerçekleştirecek olan Sayın Cumhurbaşkanı, Çin Devlet Başkanıyla yapacağı görüşmelerde konuyu gündeme getirecek midir? Uygur Türklerine karşı zulmün sona erdirilmesi için sonuç almaya dönük bir yaklaşım ilenecek midir?

İşte bu konuları ele almak Türkiye Büyük Millet Meclisinin asli görevleri arasındadır. Meclis araştırması yapılmasını son derece önemsiyoruz. Yüce Meclisi soydaşlarımıza sahip çıkmaya davet ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ömer Faruk Gergerlioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Uygur Türkleri hakkında öncesinde de konuşmuştum ve hâlen Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı etkin bir rol alamıyor ve maalesef son derece pasif bir durumda ama Uygur Türklerine yönelik eziyetler, zulümler devam ediyor. Mesela bakın, geçtiğimiz günlerde vefat eden Nurmuhmet Tohti bir edebiyatçıydı ve Çin devleti zulümlerini anlatırdı eserlerinde. Toplama kamplarında geçtiğimiz günlerde vefat etti. Buna dair ciddi bir tepki ortaya konulmadı iktidar tarafından.

Abdurehim Heyit, kendisi bir halk ozanı ve şiirlerinde, şarkılarında yurduna yönelik duygularını, düşüncelerini dile getiriyor ve bundan dolayı şu anda Çin devleti hapishanelerinde. Bakın ne demiş Abdurehim Heyit şarkısında, şiirinde: "Dedim, neden korkmazsın? Dedi, Tanrım vardır. / Dedim, daha başka? Dedi, halkım vardır." Bu ifadelerinden dolayı Abdurehim Heyit Çin devleti zindanlarında maalesef ve bu konuda da yine ciddi bir tepki yok.

Evet, devam ediyorum, bakın, Çin devleti iddialara cevap vermek için medya kuruluşlarını toplama kamplarına çağırıyor ama daha da mahcup oluyor. Geçtiğimiz gün BBC'yi çağırdı, toplama kamplarını gezdi BBC muhabirlerine "Radikal ideolojilerle mücadele ediyoruz." diyorlar ama seküler birçok aydın o toplama kamplarında şu anda.

Benim bu konuşmalarımın dolayı 2 kez Çin Büyükelçiliği yetkilileri geldiler, görüştük, kendilerine de söyledim ve cevap veremediler. "159 akademisyen, 13 sanatçı toplama kamplarında, bunlar hakkında bir açıklama yapar mısınız?" dedik, yapamadılar, hâlen de bekliyoruz. Bunu niye Dışişleri Bakanlığı sormuyor, onu da merak ediyorum.

Bakın, BBC'nin haberinde Çin toplama kamplarında namaz kılmanın yasak olduğunu Çin devleti yetkilileri de teslim ediyor, "Biz onların düşüncelerindeki aşırı eğilimleri ayıkliyoruz." diyor ama namaz kılmaya da izin vermiyorlar.

Evet, Çin devleti bununla da kalmıyor. Bakın, size bir fotoğraf göstereceğim, bir mezarlık fotoğrafı. Çin devleti Hotan şehrindeki bu mezarlığı -fotoğrafa iyi bakın- ne hâle getiriyor. Mezarlık yok edilmiş durumda, kültürel bir asimilasyon yapılmış durumda.

Evet, biz bu uygulamaları, şiirlerdeki vatan özleminin ve diğer hassasiyetlerin nasıl ezildiğini, nasıl yok edildiğini Türkiye Cumhuriyeti devletinin Kürtlere olan muamelelerinden de hatırlıyoruz. Bana öyle geliyor ki Türkiye'de Kürtler ve Çin'de Türkler hemen hemen aynı muamelelere maruz kalıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, Çin'de toplama kamplarında annesi babası tutulan ve kendisi sahipsiz kaldığı için suda boğulan Rahmetullah Şirbaki, Şirbaki'nin boğulmuş cesedini size gösteriyorum.

Evet, Çin Büyükelçiliği yetkililerinin yine şuna da cevap vermesini istiyorum: Elektronik bir izlem mevzu bahis. İnsanlar, hukuksuz bir şekilde izleniyorlar. Mesela, Uluslararası Af Örgütü ve Human Rights Watch'un raporlarına yansıyan bazı ifadeler var. Bakın, insanlar nasıl hukuk dışı izleniyor? Diyor ki kadın: "Toplam 5 görevli sırayla beni evimde izlediler. Beni izlemiş olduklarını belgelenmeleri de gerekiyordu. Fotoğraflarda benimle birlikte siyasi propaganda okudukları, onlara gece kalmaları için yatak hazırladığım ya da bir kanepede uzandıkları görülüyor." 2017 yılında Sincan'dan ayrılmış bir kadın olan Aynur, Mayıs 2018'de söylemiş.

Evet, önergelyi destekliyoruz çünkü gerçekten Uygur Türklerine yönelik son derece antidemokratik, hukuksuz uygulamalar yapılıyor ve üzerinde konuşmak gerekiyor.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Çin Halk Cumhuriyeti'ndeki Doğu Türkistan'da soydaşımız Uygur Türklerinin temel insan haklarını ihlal eden uygulamalar giderek ağırlaşmakta. Bölgedeki Uygur Türklerinin etnik, dinî ve kültürel kimliklerinin hedef alınması hepimizin vicdanını yaralamakta. Doğu Türkistan neredeyse açık bir cezaevine dönüşmüş durumda. Dünya mirası olarak kabul edilebilecek eserler, camiler yok edilerek aslında bir hafıza yok edilmeye çalışılmakta.

Yine, hepimize, buraya ulaşan bilgilere göre, kültürel kimliğin yok edilmesi amacıyla ünlü profesörler, yazarlar, akademisyenler ve gazeteciler gözaltına alınmakta. Hem İnsan Hakları İzleme Örgütü (Human Rights Watch) raporu hem Birleşmiş Milletler Irk Ayrımcılığının Kaldırılması Komisyonunun raporu maalesef Çin'de, Doğu Türkistan'da kurulan bu kamplarda, kimilerine göre 1 milyon, kimilerine göre 3 milyon kişinin bu toplama kamplarında zoraki baskılar altında tutulduğunu ortaya koyuyor. Buradakilere fiziksel, psikolojik işkence uygulandığı yönünde raporlarda tespitler var.

Az önce hem İYİ PARTİ Grubu temsilcisi sayın milletvekilimiz hem de HDP milletvekili bu uygulamalardan bahsetti. Araştırma önergesini destekliyoruz biz mutlak surette. Gerekçesinde raporlar var. Uygur yazar Nurmhammet Tohti'nin hayatını kaybetmiş olması kabul edilemez ama o sadece tek kişi değil, daha onlarca isimden bahsediliyor kamplarda hayatını kaybettiği söylenen. Geçtiğimiz günlerde basınımızda da yer aldı, sadece Çin vatandaşları değil Türk vatandaşları da toplama kamplarında ve bu haberler bugüne kadar yalanlanmadı. Toplama kamplarında akrabalarından, aile bireylerinden haber alamayan Türk vatandaşları var.

Burada bir araştırma önergesi üzerinde söz aldık ama elimde, şu anda size gösterdiğim, Sayın Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'na mart ayında sorduğumuz sorular var. "Bu konu hakkında Sincan'da, Doğu Türkistan'da, Uygur Özerk Bölgesi'ndeki Uygur Türklerinin yaşadıkları konusunda Çin makamları nezdinde ne yapıyorsunuz? Bu rahatsızlık hangi düzeyde iletiliyor? Tepki göstermekte neden geç kalınıyor? Dışişleri neden sessiz kalıyor?" diye. Şu ana kadar –bakın, ben 7 Mart günü vermişim; burada belgesi- hiçbir açıklama gelmedi. Açıklama gelmediği gibi az önce Sayın Büyükelçi Aydın Sezgin söyledi, işte yine mart ayında İslam İşbirliği Teşkilatının toplantısında alınan kararda Çin'e neredeyse övgüler dizilmekte. Sadece bu değil, aynı şekilde Dışişleri diplomatlarımız Birleşmiş Milletlerin İnsan Hakları Konseyinin Cenevre'de yapılan toplantısında da yine benzer bir ortamda yani Çin'deki insan haklarının gündeme geldiği toplantıda yine sessiz kalmış...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım.

Buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Tabii ki.

Teşekkür ediyorum.

Yine Dışişleri diplomatlarımız Cenevre'de yapılan toplantıda, BM toplantısında, İnsan Hakları Konseyinin toplantısında Çin'in insan hakları ihlalleri gündeme geldiğinde yine Çin yönetimini bu konuda ilerleme kaydetmekle övmüşler. Bu konuyu da biz Mecliste gündeme getirmiştik.

Bu araştırma önergesini mutlaka Meclisimiz desteklemelidir. Soydaşlarımızın orada maruz kaldığı işkenceler, insan hakları ihlalleri kabul edilemez ve şu anda hem Doğu Türkistan'da, orayla da sınırlı değil biliyorsunuz benzer sıkıntılar, aynı şekilde, şu anda işgal altındaki Kırım'da da yaşanmaktadır; yine, orada da, Kırım'da da yüz binlerce Kırım Türkü soydaşımız aynı şekilde, Rusya'nın insan hakları ihlalleriyle karşı karşıyadır. Türkiye'nin hep birlikte -tabii ki öncelikle Meclis olarak ama- gerek Kırım'daki gerek Doğu Türkistan'daki insan hakları ihlalleri karşısında soydaşlarımızın yanında olduğunu görmek istiyoruz, bu araştırma önergesini bu yüzden destekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Aydoğdu konuşacaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CENGİZ AYDOĞDU (Aksaray) – Sayın Başkan, kıymetli arkadaşlar; öncelikle, önergelyi veren sayın büyükelçimize teşekkür ediyorum. Benden önce konuşan bütün arkadaşlara da teşekkürlerimi arz ediyorum. Hakikaten, Parlamentomuzda Doğu Türkistan konusundaki, Uygureli konusundaki hassasiyet benim açımdan heyecan verici oldu.

Uygureli dediğimiz bölgede... "Sincan" diye geçiyor bazı resmî tabirlerde; bu, yanlış bir tabir, Çin'in tercih ettiği "Xiang" diye bir tabir. Bizim bazı arkadaşlarımız bunu "Sincan" diye... Bunun bizim bildiğimiz Sincan'la bir ilgisi yok, orası Doğu Türkistan'dır ve Çin bu tabiri kullanmak istemiyor.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Aynen öyle.

CENGİZ AYDOĞDU (Devamla) – Kıymetli kardeşlerim, Doğu Türkistan'dan biz ne zaman haberdar olduk? 1950'li yıllarda Çin işgali başladığında. O yıllarda okuyanlar, o konuyu merak edenler hatırlayacaktır, Doğu Türkistan mücahitlerinden rahmetli Osman Batur orada bir ayaklanma denemesi yaptı, büyük bir mücadele başlattı. Bir iki sene süren bir hükümet de teşekkül etti ancak Çin zulmü... Ve o zulümden kaçıp gelen İsa Yusuf Alptekin -Allah rahmet eylesin- bunu Türk kamuoyuna taşıdı.

Bugün açısından baktığımızda, 1930'larda, 1940'larda başlayan Çin zulmü hiçbir değişikliğe uğramadan devam etti. Esasen Orta Asya, Doğu Türkistan, Batı Türkistan bizim için, Türk dünyası için Timur Rönesansından sonra doğru dürüst refah yüzü görmedi, gün yüzü görmedi. Şu anda yapılan toplama kampları... Sovyet kaynaklarından haber alabiliyoruz, YouTube'tan ve birtakım sosyal medya kanallarından haber alabiliyoruz, doğru dürüst haber de alamıyoruz. Tam anlamıyla "eğitim" adı altında bir beyin yıkama, asimilasyon faaliyeti yapılıyor ve hiçbir şekilde kabul edilemez. Dünyanın unuttuğu, belki Nazi döneminde uygulanan toplama kampı esprisi, toplama kampı mantığı bugün Doğu Türkistan'da 21'inci yüzyılda maalesef devam ediyor. Çin öyle bir konjonktür yakaladı ki şu anda dünyada tarihin hiçbir döneminde olmadığı kadar yoğun bir İslamofobi var. Dünya tarihinin hiçbir döneminde İslam düşmanlığı bugün olduğu kadar bütün ülkelerde kabul görmedi. Âdeti bir ittifak var, bütün dünyanın iştirak ettiği bir Haçlı Seferi var âdeti. Bu atmosferden de faydalanarak... Doğru dürüst haber alamıyoruz, bilgi alamıyoruz ancak münferiden haberler, bilgiler alıyoruz. Ancak bu konu bizim Dışişlerimizin takibinde, zaman zaman açıklamalar, beyanlar oluyor. Fakat kardeşlerim, takdir edersiniz ki dış politika imkânlar ile ideallerin çakıştığı yerde yapılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Aydoğdu, buyurun.

CENGİZ AYDOĞDU (Devamla) – Türkiye Cumhuriyeti devletinin çok güçlü olması lazım. Devlet dediğimiz şeyi Cevdet Paşa şöyle tarif eder: "Tehdidini ikaya kadir." Bir konuda bir tehdit yapıyorsa bunu ikaya da kadir olmalı. Bizim de Çin'deki bir

zulumü buradan bir açıklamayla, beyanatla veya girişimle durdurmamızın mümkün hâle gelmesi gelişmiş bir Türkiye'yle olur, çok gerçekçi konuşuyorum. Ancak bu konuya da bigâne kalmamızın kesinlikle gerekçesi olamaz, takip edeceğiz. Ben, buradan, bütün AK PARTİ Grubu adına, zaman zaman, Meclis gündemine Dışişleri tarafından bilgilendirme olarak ya da bizim tarafımızdan bilgilendirme olarak bu konunun taşınmasının ve Meclisin bu konuda bilgilendirilmesinin mutlaka bu konunun ehemmiyetine uygun bir hareket olacağını taahhüt ediyorum.

Hürmetler ediyorum, Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz, bir söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkkan.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

20.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Aksaray Milletvekili Cengiz Aydoğdu'nun İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Öncelikle Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz alan sayın konuşmacıya teşekkür ediyorum.

Doğu Türkistan meselesini “Sincan” diye meseleyi hak etmediği şekilde yerlerde süründürenlere karşı çok güzel bir cevap verdi, şükranlarımı ifade ediyorum.

“Doğu Türkistan” derken aklımıza ilk gelen, yeni yeni yetişmeye, rahleitedristen geçmeye başladığımızda bizim fikir dünyamızda bir İsa Yusuf Alptekin'imiz vardı. Doğu Türkistan'ın lideri, Uygur Türklerinin lideri İsa Yusuf Alptekin 17 Aralık 1995'te vefat etti. Onun bir sözünü burada hatırlatmak istiyorum, diyor ki: “Gönül arzu eder ki Türkistan meselesinin halledilmesi davasında öncülük şerefi Türkiye'nin hakkı olsun.” Türkiye hâlâ bu noktada olmalı ama Türkiye, Doğu Türkistanlı Rabia Kadir'e dahi hâlâ pasaport vermeyip ülkeye sokmamakta ısrarlı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu konudaki bu ikilemi çözersek, bu gibi tenakuzları giderirsek Doğu Türkistan'daki Türkler biraz daha umutla bakacaktır bizlere.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin ve arkadaşları tarafından, Doğu Türkistan'da tatbik edilen politikalar nedeniyle Uygur Türklerinin yaşadığı sorunların tespiti, “yeniden eğitim kampları” denilen toplama kampları uygulamasının araştırılması, soydaşlarımızın maruz kaldığı sistematik baskının incelenmesi, Çin yönetimi tarafından gerçekleştirilen ağır ve kitlesel insan hakları ihlallerinin araştırılması ve bu soruna yönelik çözüm yollarının geliştirilmesinde Türkiye'nin sağlayacağı katkıların belirlenmesi amacıyla 20/6/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Haziran 2019 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Doğu Türkistan da reddedilmemeliydi ya!

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Konuşmayı niçin yaptınız?

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Doğu Türkistan'ın lideri İsa Yusuf Alptekin'i rahmetle andığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Ben de buradan İsa Yusuf Alptekin Beyefendi'yi rahmetle anıyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Türkiye'deki mültecilerin karşılaştığı sorunların araştırılması amacıyla 20/6/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Haziran 2019 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

20/6/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/6/2019 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

20 Haziran 2019 tarihinde İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından (2792 grup numaralı) Türkiye'deki mültecilerin karşılaştığı sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 20/6/2019 Perşembe günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, önerge sahibi Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Toğrul.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yine, ekranları başında bizi izleyen yurttaşları da buradan saygıyla selamladığımı ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün 20 Haziran Dünya Mülteciler Günü. Mültecilerin maruz kaldığı ayrımcı, ırkçı uygulamalar da maalesef hem ülkemizde hem dünyada giderek artıyor.

Sayın milletvekilleri, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'nin Nisan 2019 verilerine göre Türkiye'de yaklaşık

3,6 milyon Suriyeli, 169 bin Afgan, 143 bin Iraklı, 35 bin İranlı, 4.800 Somalili ve diğer uyruklardan da 10.800 olmak üzere yaklaşık 3,99 milyon sığınmacının olduğu rapor ediliyor. Aslında gerçek rakamların bunların çok üzerinde olduğunu da herkes tahmin edebilir. Mevcut durumda aslında Türkiye son beş yıldır dünyada en çok sığınmacı ve mülteciye ev sahipliği yapan ülke konumundadır.

Yine Göç İdaresinin raporuna göre ise geçici barınma merkezlerinde kalan Suriyelilerin sayısı 16 Mayıs 2019 tarihi itibarıyla 125.936 kişi olarak açıklanmıştır. Sığınmacı olarak Türkiye'ye gelen Suriyelilerin yalnızca 3,49'u kamplarda kalabiliyor.

Türkiye 1951 yılında Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Sözleşme'yi imzalamış fakat bu sözleşmeye coğrafi çekince koyarak Avrupa dışından gelen kişileri mülteci statüsünün önüne engel olarak koymuştur.

2011 yılında başlayan Suriye iç savaşından sonra Türkiye, yine Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliğinin tavsiyesi üzerine Suriyeli sığınmacıları, mağdurları 2014'te geçici koruma altına almıştı. Ancak Suriyeli sığınmacıların durumu muğlaklığını korumaya devam ediyor. Hukuki statünün belirsizliği savaş mağduru olan Suriyelilerin yaşadığı sorunların büyümesine ve çözüm bulunmamasına sebep oluyor. Sığınmacılar içerisinde en kırılgan grup olan kadınların, çocukların ve gençlerin karşılaştıkları her çeşit şiddet ve ayrımcılık... Sığınmacıların iş piyasasında ucuz emek olarak görülmesi ve mevcut yasal boşluklar ve denetimsizlikler nedeniyle sığınmacılar kötü koşullarda güvencesiz, kayıt dışı ve ucuz iş gücü olarak kullanılıyor. Dolayısıyla bu da sığınmacıların ciddi bir şekilde iş kazalarında yaşamlarını yitirmelerine neden oluyor.

Bu gerçekler Türkiye'de gelecek kaygısı yaşayan sığınmacıların yaşamlarını riske atarak özellikle Avrupa'ya kendilerini ulaştırmak için birçok yasa dışı yolla başka ülkelere gitmelerine neden oluyor ve giderlerken de birçoğu maalesef yaşamını kaybediyor. Hepiniz hatırlarsınız Aylan bebeğin denizin kıyısına vuran küçücük bedenini, buna benzer birçok olay yaşanıyor.

Sığınmacılara yönelik üretilen politikalar hem savaş mağduru sığınmacıların hem de bir bütün olarak Türkiye halklarının toplumsal bir krize sürüklenmesine sebep olabilmektedir. AKP iktidarı mülteci statüsüne kavuşması gereken yaklaşık 4 milyon sığınmacıya asgari düzeyde yaşam olanakları sunmakla mükelleftir. Türkiye'de mültecilerin haklarını ve statülerini garanti altına alan herhangi bir yasa olmamakla birlikte, İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü oldukça dar bir kurumsallaşmayla sığınmacıların denetim altında tutmaya çalışıyor. 3,9 milyon sığınmacının karşılaştığı sorunlar, sığınmacılara aktarılması gereken yardımların akıbeti, artmakta olan nefret söylemi, ucuz iş gücü nedeniyle oluşan sömürü sistemi, sığınmacı çocukların ve gençlerin suça itilmesi, bu alanı ilgilendiren toplumsal, siyasi ve ekonomik meselelerin araştırılması ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi için Mecliste bir araştırma komisyonunun kurulması zorunludur.

Değerli arkadaşlar, özellikle iktidarın mültecilere yönelik harcamaları büyüterek, aslında birçok kaynağı Avrupa fonları olan, Birleşmiş Milletler fonları olan kaynaklarını belirtmeden "Biz mülteciler için çok büyük harcamalar yapıyoruz, şu kadar para harcıyoruz." diyerek aslında Türkiye'de yaşanan ekonomik sıkıntıların faturasını bir şekilde sığınmacılara kesiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Toğrul, toparlayın lütfen.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) - "EYT sorununu çözemiyoruz çünkü kaynak yok." Dolayısıyla zorluk yaşayan toplumsal kesimler de diyor ki: "Madem buna kaynak yok, neden sığınmacılara bu kadar para harcanıyor?" Yine " '3600 ek gösterge için kaynak yok.' diyorlar, ama işte Suriyelilere bu kadar..." Hâlbuki Suriyelilere harcanan paranın büyük bir kısmının kaynağı Türkiye'nin kendi gelirleri değil. Dolayısıyla bu da gittikçe mülteciler ile yurttaşlar arasında gerginliğin, ırkçılığın artmasına neden oluyor.

Özellikle sınır kentlerde, Hatay, Antep, Urfa gibi kentlerde ciddi bir şekilde hakikaten ırkçı bir tehlikeyle karşı karşıyayız. Bir Suriyeli-Kürt çatışmasının bir Suriyeli-Türk çatışmasının her an oluşabileceği bir koşul söz konusu. Dolayısıyla bu sorunların araştırılması için bir komisyon kurulmasını öneriyoruz ve bu komisyonun kurulması için herkesten destek bekliyoruz diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Lütfü Türkkan. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Değerli arkadaşlar, Sayın Başkan Vekilimiz; HDP Grubunun verdiği araştırma önergesi hakkında söz aldım.

Dünya üzerindeki sığınmacı ve mültecilerin üçte 2'si 5 tane ülkeden geliyor. Sekiz yıldan bu yana iç savaş yaşanan Suriye'de evlerini terk etmek zorunda kalan insan sayısı 6,7 milyon kişi; 2'nci sırada Afganistan -2,7 milyon kişi yurdundan göç etmiş- 3'üncü sırada Güney Sudan -2,3 milyon kişi- 4'üncü ve 5'inci sıralarda ise Myanmar ve Somali var. Myanmar'da 1,1 milyon, Somali'de 900 bin kişi yuvasını, yurdunu terk edip başka ülkelere gitmiş.

Türkiye 2018 yılında da dünya çapında en fazla mülteci ve sığınmacı barındıran ülkelerin başında geliyor. Yani Türkiye'nin ekonomik büyüklüğünü düşünün, Türkiye'nin demografik yapısını düşünün, Türkiye'nin coğrafi büyüklüğünü düşünün, bunların yanında devasa ekonomiye sahip olan Avrupa ve diğer Müslüman ülkeleri düşünün; bütün bunların arasında en fazla mülteciyi ülkesinde barındıran ülke Türkiye. Türkiye'de 3,7 milyon kayıtlı sığınmacıya ev sahipliği yapıyor şu anda. Türkiye'nin ardından en fazla sığınmacı kabul eden ülke Pakistan 1,4 milyon kişiyi kabul etmiş, Uganda 1,2 milyon, Sudan 1,1 milyon, bunun ardından da Almanya geliyor, o da 1,1 milyon. Bakın, bunların içerisinde, hiçbirinde Birleşik Arap Emirlikleri, Ürdün, Kuveyt, Suudi Arabistan gibi ciddi anlamda hem bu göç edenlerle aynı dinden olan ama ekonomik açıdan da onlara çok rahat bir şekilde ev sahipliği yapacak ülkelerin ismi bile geçmiyor.

Türkiye tabii ki yardımda bulunmalı, Türkiye tabii zorda kalana kucak açmalı ama bütün bunların ardında Türkiye'nin kendi şartlarını da göz önünde bulundurmak zorundayız. Bu çok önemli. Yani bizde bir laf var: "Eve lazım olan eve helal, komşuya haram." diye halk arasında böyle bir laf var. Biz kendi vatandaşımızı gerçekten yavaş yavaş doyuramamak durumuyla karşı karşıyayız. İnsanların pazara gittiğinde artık gramajla meyve sebze aldığı bir dönemde... Biz ne kadar harcadığınızı bilmiyoruz, devlette böyle bir kayıt da yok ama Sayın Cumhurbaşkanının söylediğini doğru kabul edersek 35 milyar dolardan bahsediyor. Bakın, Türkiye'nin şu andaki bütçe açığı 58 milyar lira ve yıl sonuna kadar bunun 150 milyar liraya ulaşacağı tahmin ediliyor. Türkiye'nin en çok bütçe açığı verdiği bir dönemden geçiyoruz. Bir yıllık 150 milyar lirayı biz karşılamak için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Başkanım, toparlayacağım müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Türkkan.

Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Biz bu bütçe açığını dışarıdan kaynak bularak temin edemeyecek de durumdayız. Bir şansımız var, vergi alacağız yani zaten yoklukla savaşan insanlardan dolayı ve dolaysız vergi alacağız. İnsanları biraz daha fukaralığa, biraz daha yokluğa mahkûm ederken bir yıllık bütçe açığımızdan çok daha fazlasını Suriyeli mültecilere harcamışız. Yani bunun duygusallıkla, bunun İslami hassasiyetle, bunun etnisiteyle izah edilmesinin yanında bir de gerçekleri de koymak lazım.

Üstelik bütün bunların yanında -ekonomik saikleri de bir tarafa bırakıyorum- Türkiye önümüzdeki yıllarda ulusal güvenlik

meselesi hâline gelebilecek bir meseleyle karşı karşıya. Türkiye böyle bir mülteci akınına hazır değildi ne ekonomik olarak ne sosyal olarak. Bunların entegrasyonu konusunda ciddi meseleler yaşıyoruz. Oluşan asayiş problemleri ortada, memlekette her gün bir yerlerden bu konuda feryatlar yükseliyor. Dolayısıyla bu meselenin sadece ekonomik, sosyal, etnik, ideolojik meselelerin dışında değerlendirilmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Borç alsak daha kolay verirsiniz. Sözümü tamamlayayım müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Sayın Türkkan, buyurun, tamamlayın.

Sayın Grup Başkan Vekili, buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Bu meselelerin bu minvalde değerlendirilip düşünülmesi gerektiğine inanıyorum.

Teşekkür ediyorum.

Saygılar sunarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu kadardı.

BAŞKAN – Efendim, o, kayıtlara zaten girerdi, sıkıntı yok.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Taşcier, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GAMZE TAŞCİER (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bugün Dünya Mülteciler Günü. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliğinin 2018 yılı raporuna göre Türkiye dünyada en çok mülteciye ev sahipliği yapan ülke konumunda bulunuyor. Bugün, resmî rakamlara göre ülkemizde 3 milyon 700 bin mülteci var. Suriye, Afganistan, Irak gibi ülkelere milyonlarca insan, evlerindeki savaş, açlık ve yoksulluk gibi nedenlerle, daha iyi yaşamak ümidiyle göç etmek zorunda kalıyor.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak, ülkemizin en önemli gündem başlıklarından biri olan mültecilerle ilgili çok ciddi çalışmalarımız oldu. Bu konuda parti içinde kurduğumuz Göç ve Göçmen Sorunlarını İnceleme Komisyonumuz, Türkiye'deki bütün kampları ve geri gönderme merkezlerini ziyaret etti, mültecilerle görüşmeler yaptı, konunun uzman akademisyenleriyle defalarca görüş alışverişinde bulundu. Bu çalışmalar neticesinde, elbette ki çok kapsamlı bir rapor elde ettik ve bunu kamuoyuyla paylaştık ve ben sürem ölçüsünde, sadece bir önerimizi buradan tekrar etmek istiyorum.

Konuşmamın başında da ifade ettiğim gibi, Türkiye dünyada en çok mülteciye ev sahipliği yapan ülke. Resmî rakamlar bize sayı verse de bunun çok daha üzerinde bir sayı olduğu gerçek. Bu kadar insanın koordinasyonunu sağlamak, sorunlarını çözmek, çözüm önerileri geliştirmek, yasal altyapı oluşturmak gibi sayısız iş alt kurumlarla çözülemeyecek kadar önemli. Bu nedenle de sadece bu konu özelinde çalışacak göç ve entegrasyon bakanlığı kurulmalıdır. Dünyada en çok mülteciye ev sahipliği yapan bir ülkede bu bakanlığın kurulması zorunludur. Yapılacak tüm çalışmaların tek bir çatı altında toplanması ve organize edilmesi gerekmektedir.

Elbette ki bu insanların memleketlerine dönmeleri noktasında da gerekli çabalar devam etmelidir ancak tarih bize gösteriyor ki bu insanların bir kısmı o ülkede kalıyor. Bu nedenle bu insanları toplumumuza, toplumun kurallarına, eğitim sistemine entegre etmek gerektiği de açıktır. Burada doğan ve büyüyen çocukların eğitim alması zorunlu. Maalesef, eğitim çağındaki çocukların büyük bir çoğunluğu eğitim alamıyorlar, 14 ile 17 yaş arasındaki 10 çocukta 9'u okula gidemiyor. Bu nedenle de Türkiye bugün kayıp bir nesil tehdidiyle de karşı karşıya. Hiçbir eğitim alamayan çocukların burada kalmaları durumunda ne yapacağı, nasıl hayatlarını sürdüreceği de üzerinde düşünülmesi gereken önemli bir konu. Dolayısıyla göç ve entegrasyon bakanlığının kurulmasının bir an önce gerçekleşmesi gerekiyor.

Bu vesileyle, ben, dünyada savaşların, açlık ve yoksulluğun son bulduğu bir dünya hayaliyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Koncagül, buyurunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ÇİĞDEM KONCAGÜL (Tekirdağ) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; aziz milletimizi ve sizleri saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ Grubumuz adına HDP grup önerisi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Bugünlerde âdeta göç çağı olarak adlandırabileceğimiz bir çağı yaşamaktayız. Birleşmiş Milletlerin verilerini baz aldığımızda, 300 milyona yakın göçmen yani dünya nüfusunun yaklaşık yüzde 3'ü doğduğu ülkeden başka bir ülkede yaşamını idame ettiriyor. Göçmenlerin 60 milyondan fazlası ise mülteci, sığınmacı veya başka bir koruma statüsüne dâhil edilerek evlerinden uzak şekilde yaşıyorlar.

Göç insanlık tarihinin her döneminde var olmuştur, bundan sonraki süreçte de var olmaya devam edecektir. Savaşlar, ekonomik sorunlar, dünyadaki gelir dağılımında gözlenen dengesizliğin yanı sıra coğrafi koşulların olumsuzluğu, ekoloji ve iklim değişikliği gibi sebeplerle göçler artarak devam etmektedir. Göç, sosyal, ekonomik, güvenlik ve kültürel boyutları olan bir olgu olarak değerlendirilmektedir; fırsat ve kriz boyutları da vardır. Maalesef ki çok yönlü boyutu olan göç, bugün yalnızca güvenlik boyutuyla değerlendirilmeye alınmaktadır.

Türkiye konumu sebebiyle tarih boyunca göç hareketlerinin geçiş durağı olmakla birlikte milyonlarca göçmene ev sahipliği yapmıştır. Tarihsel süreci değerlendirmek gerekirse 1923 ve 2011 yılları arasında 1,5 milyon göçmene ev sahipliği yapan Türkiye, 2011 ve 2018 yılları arasında ise 4,8 milyon göçmene ev sahipliği yapmıştır. Türk milleti tarih boyunca yaptığı gibi 1951 Cenevre Sığınma Sözleşmesi olmadan da mazlumlara hem kapısını hem de gönülünü açan bir medeniyet olmuştur ve bundan sonraki süreçte de olmaya devam edecektir.

Geçici koruma statüsüyle yaşayan sığınmacıların sağlık, sosyal yardım, eğitim, psikolojik destek ihtiyaçları ülkemiz imkânlarıyla karşılanmaktadır. Küresel barış ortamının sürekliliğini önemsiyor ve medeniyetlerimizin varlık sorununu yaşamamasını istiyorsak göçlerin engellenmesi değil, yönetilmesi hususuyla ilgili konuşmalıyız. Ayrımcı dil, nefret dili kadim medeniyetimizin tarihi boyunca asla yer bulmamıştır, bize yakışan her zaman olduğu gibi sevgi dili kullanmaktır. Sığınma ve göç insanlığımızı ispat edeceğimiz bir fırsat olmakla birlikte insanlık için kesinlikle bir yük değildir. Anadolu'yu anlamayıp kendi kültürüne yabancı olanlar, göç ve göçmenlerle ilgili oluşturdıkları olumsuz algının gerçeği yansıtmadığını elbette fark edeceklerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Koncagül, tamamlayın lütfen.

Buyurun.

ÇİĞDEM KONCAGÜL (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Herkesin bildiği gibi Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun alt komisyonu olarak Göç ve Uyum Alt Komisyonu mevcut süreçte varlığını göstererek Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan tüm partilerimizin temsilcileriyle birlikte çalışmalarına devam etmekte ve konuyu kapsamlı olarak görüşmektedir. Bu bağlamda herhangi bir araştırma komisyonunun kurulmasına ihtiyaç olmadığı açıkça görülmektedir.

Genel Kurulu sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)
BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.
Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.44

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.55

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ
KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)
----- 0 -----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 92'nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.
Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, Türkiye Cumhuriyeti'nin en kanlı darbe girişimini gerçekleştiren Fetullahçı terör örgütünün siyasi ayağının araştırılarak ortaya çıkarılması amacıyla 20/6/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Haziran 2019 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/6/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/6/2019 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç
Sakarya
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Sakarya Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Engin Özkoç tarafından Türkiye Cumhuriyeti'nin en kanlı darbe girişimini gerçekleştiren Fetullahçı terör örgütünün siyasi ayağının araştırılarak ortaya çıkarılması amacıyla 20/6/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (992 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 20/6/2019 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere öneri sahibi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Nurhayat Altaca Kayışoğlu.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, 15 Temmuz Çatı davasında sanıklara 141 kez ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verildi. Yaklaşık üç yıl geçti, geç sayılır aslında adaletin tecelli etmesi açısından ama en azından adaletin tecelli etmesi açısından memnuniyet verici.

Yine, bir iki gün önce Balyoz'la ilgili kumpası hazırlayan savcılar ve hâkimlerle ilgili de bir dava açıldı, onu da takip ettik. Bunlar da önemli gelişmeler FETÖ'yle mücadele konusunda fakat adaletin tam olarak tesis edilmesi için her anlamda mücadelenin şart olduğunu her defasında vurguluyoruz. Nedir bunlar? FETÖ'nün siyasi ayağı. Nedir bunlar? FETÖ borsasıyla dışarıda gezen birtakım zengin FETÖ'cüler.

Şunu belirtiyim, aslında Sayın Şamil Tayyar'dan önce bu sıralarda borsa imasında bulunan ilk milletvekili benim. 2017 yılının Şubat ayında şöyle demiştim: "Bursa'da meslektaşlarımdan duyduğum kadarıyla, etkin pişmanlık tahliyelerinin altında tamamen duygusal nedenler varmış." "Duygusal"la biliyorsunuz neyin kastedildiğini, maddi nedenlerin kastedildiğini yıllar önce yine bu kürsüde vurgulamıştım. Daha sonra hem yandaş medya hem sizin önceki dönem milletvekiliniz de bunu beyan etti ve birtakım zengin iş adamlarının, ekonomik olarak, maddi olarak FETÖ'yü destekleyenlerin bir borsa kurularak büyük bir rüşvet çarkıyla serbest bırakıldığını ve fakirlerin de cezaevinde olduğunu bütün Türkiye duymuş oldu.

Örneğin, Fethah Tamince -bizim Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu da defalarca grup toplantılarında dile getirdi- toplantılarınıza hâlâ katılmakla birlikte... Örneğin 15 Temmuz gazilerinin vicdanının sızladığını ve sosyal medya hesaplarından isyan ettiklerini gördük.

Yine, birtakım siyasilerle ilgili iddialar havalarda uçtu -FETÖ'ye parsel parsel peşkeş çekmeler, görevden alınmalar- ama hiçbir siyasiye soruşturma başlatılmadı. Böyle olunca da adalet konusundaki duygular tam olarak maalesef tatmin edilemiyor değerli arkadaşlar.

Adil Öksüz hâlâ bulunamadı, FETÖ elebaşı hâlâ ülkeye geri getirilemedi. Siyasi ayağın araştırılmasıyla ilgili daha önce bu Mecliste verdiğimiz önergeler hiçbir şekilde kabul edilmedi ve maalesef birtakım adaletsizlikler insanların vicdanını sızlattı ve FETÖ'nün siyasi ayağı ortaya çıkmadıkça da ülkenin siyasetine hâlâ algı oluşturmaya çalışarak yön verdiklerine şahit oluyoruz, şahit olmaktayız.

Evet, aynı menzile giden taraflardınız, bunu beyan ettiniz; mücadele ettiğinizi beyan ediyorsunuz bir yandan ama burada biz samimiyet istiyoruz. Nasıl samimiyet istiyoruz? Örneğin bugün 141 kez ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına çarptırılan Mehmet Dişli'nin kardeşi, bir siyasi ayak büyükelçi ama süreç içerisinde defalarca duyduk, gördük ki örneğin Bank Asyaya para yatırmış birinin ailesi topyekûn cezalandırılıyor. Evet, biz hukukçu olarak tabii ki cezaların, suçların şahsiliğini savunuyoruz, tabii ki kolektif suça karşıyız ama işte böyle olunca, yoksullar, fakirler, siyasi ayak olmayanlar, arkasında dayısı, kayınpederi olmayanlar cezalandırılırken aile boyu bir yandan birileri de büyükelçi olarak atanırsa işte orada adaletin terazisi şaşar ve mülkün temeli olan adalet tehlikeye girer.

Diyorum ki son olarak: "Kandırıldık." dediniz, defalarca dile getirdiniz. Olabilir, kandırılmış olabilirsiniz, diyelim ki öyle olsun. O hâlde samimiyetinizi ortaya koyun, bugünkü cezalarla birlikte topyekûn değerlendirelim, gelin hep beraber siyasi ayağın araştırılmasıyla ilgili el kaldırın, bunu da bir daha Mecliste ele alalım, samimiyetle çözelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Altaca Kayışoğlu.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Bu hain örgütün siyasi ayağını da ortaya çıkaralım, onlarla ilgili de soruşturmaları yapalım, onları da cezalandıralım. O zaman 15 Temmuz şehitlerimiz de rahatça uyusunlar, gazilerimiz de rahat etsinler diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Oral, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun vermiş olduğu, FETÖ'nün siyasi ayağının araştırılması hakkındaki Meclis araştırması önergesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, FETÖ, Türk devletinin kılcal damarlarına kadar sızmış ve 15 Temmuzda milletimize büyük bir ihanette bulunarak 250 vatandaşımızın şehit olmasına sebebiyet vermiş bir terör örgütüdür. Bu vesileyle, başta Ömer Halisdemir olmak üzere, 15 Temmuz gecesi ve sonrasında devleti sokaktan toplayan, bu hain kalkışmaya karşı mücadele ederken şehit olan bütün kolluk kuvvetlerimizi ve vatandaşlarımızı rahmetle ve minnetle anıyorum.

Sayın milletvekilleri, FETÖ, AK PARTİ iktidarının en çok üzerinde konuştuğu ama en az üzerine gittiği terör örgütüdür. Şimdi bakıyoruz, bu ihanet şebekesinin çaycısı, çorbacısı var, bürokrati var, bankacısı var, gazetecisi var, hatta bugün ceza alan generali var ama siyasetçisi yok. Siyasi ayağına dair hiçbir soruşturma veya ceza yok.

İktidara sesleniyorum: Devletin bütün istihbarat bilgileri elinizdeyken siyasi iradeyle FETÖ'ye mensup bürokratları, memurları siz atadınız ama bürokrat cezaevinde, siyasi ayak ortada yok. Neden korkuyorsunuz? Yoksa FETÖ'nün siyasi ayağının sizin partinize dokunmasından mı korkuyorsunuz? Yoksa "Bu hasret niye?" diye Türkiye'ye davet ettiğiniz teröristbaşıyla kirli ilişkilerinizin ortaya çıkmasından mı korkuyorsunuz? Ya da Hakan Şükür gibi FETÖ'cü başka milletvekillerinizin olmasından mı endişe ediyorsunuz ve korkuyorsunuz?

Kıymetli milletvekilleri, biz İYİ PARTİ Grubu olarak Meclise ilk geldiğimiz andan bu yana Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine "FETÖ'nün siyasi ayağı araştırılsın." diye 2 kez önerge verdik, 2'si de Cumhur İttifakı tarafından reddedildi. Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener Hanımefendi grup toplantılarında ve her konuşmasında bu meseleye değindi. Biz İYİ PARTİ olarak üzerimize düşeni yapıyoruz ama bir de iktidar tarafından, utanmadan, bu terör örgütleriyle ilişki bize isnat ediliyor. Yüce Allah Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

(Hatip tarafından Saf suresinin 2'nci ayetikerimesinin okunması)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Aynen öyle.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Eğer biz bunların anlamını bilirsek bugün vicdanımıza danışarak gereğini yaparız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Oral, buyurun.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Anlamı şu: "Ey iman edenler! Siz kendi nefsinizde yaşamadığınız, kendiniz yerine getirmedığınız, uygulamadığınız şeyleri neden başkasına isnat ediyorsunuz, neden başkasından istiyorsunuz?" Bu ayet sizi olduğu gibi ızzah ediyor. Allah bizi bu ayetin muhatabı olmaktan uzak tutsun. Hodri meydan! Bu mesele araştırılsın, kim FETÖ'cü, kim değil, ortaya çıksın.

Saygıdeğer milletvekilleri, şimdi de Cumhuriyet Halk Partisi bu öneriyi getiriyor. Biz İYİ PARTİ Grubu olarak bu öneriyi destekliyoruz ve yüce heyetinizin de desteklemesini bekliyoruz. Şehitlerimizin kanının yerde kalmasını istemiyorsak hep birlikte bu meselenin üstüne gitmeli ve suçluların cezalandırılmasına katkı sunmalıyız. Ancak bu şekilde Yüce Allah'ın katında ve milletin vicdanında aklanırsınız.

Teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Garo Paylan, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, 15 Temmuz 2016, hain darbe girişiminin üzerinden neredeyse üç yıl geçti ve bu darbenin siyasi ayağı, üç yıl geçmesine rağmen ve bakın, partim dâhil bütün muhalefet partilerinin verdiği onlarca önergeye rağmen etkin bir şekilde soruşturulmadı.

Arkadaşlar, darbeler soruşturulmazsa yani suçla yüzleşilmezse, emin olun, darbe süreçlerini sonlandıramayız çünkü yüzleşilmeyen her suç mutlaka tekrarlar. Geçmişte de pek çok darbe, darbe girişimleri oldu ancak bunlar etkin bir şekilde soruşturulmadığı için darbeler tekrarladı. Burada herhangi bir milletvekili çıksın desin ki: "Darbe dönemleri bitmiştir." Diyemez arkadaşlar, hiçbirimiz diyemeyiz çünkü darbe etkin bir şekilde soruşturulmamıştır.

Bugün, mahkemede generaller ceza aldılar; FETÖ'nün generalleri varmış. Valiler, kaymakamlar görevden alındılar, cezalar aldılar, hapisteler; FETÖ'nün valileri, kaymakamları varmış. Gazeteler kapatıldı, gazeteciler hapiste; FETÖ'nün gazetecileri varmış.

Değerli arkadaşlar, Danıştayın, Yargıtayın neredeyse tamamını FETÖ'ye vermiştiniz; hâkimleri varmış FETÖ'nün. Ya, Allah'ınızı severseniz, çıkın, Türkiye halkına anlatın. Bu FETÖ'nün 1 siyasetçisi yok muydu? Vardı, çok sayıda vardı, gittiler Pensilvanya'da fotoğraflar verdiler. Bakın, arkadaşlar, onların çoğunu bu dönem vekil yapmadınız. Onları vekil yapmadınız arkadaşlar, bir şekilde cezalandırdınız ama yargı önünde hesap vermediler. "Evet, benim FETÖ'yle ilişkim vardı ama ben de emri şurada aldım." dedirtmediniz onlara çünkü belli pazarlık çerçevesinde onları susturdunuz.

İstanbul'un, Ankara'nın, Balıkesir'in, Bursa'nın belediye başkanlarını görevden aldınız ama onlara dediniz ki: "Sesini kes, yoksa damadını içeride tutarım." Ve o belediye başkanları da sustu.

"Birlikte parsel parsel sattık." diyenlerin, Bülent Arınç'ın damadını dışarı bırakıp Bülent Arınç'ı susturdunuz ve Cumhurbaşkanının İstişare Kuruluna aldınız ve böylece suç ortaklığı devam ediyor arkadaşlar.

Tayyip Erdoğan "Ne istedilerse verdik." dedi. Oysa bağımsız bir yargı olsa Tayyip Erdoğan'ı da soruşturmalı arkadaşlar, çağırılmalı "Ne istedi, sen ne verdin?" demeli, ancak böyle darbelerle yüzleşilir.

Arkadaşlar, aynı zamanda darbe dinamiğiyle yüzleşmeliyiz. Bakın, bu önerge eksik, onu da ekleyelim hep beraber, darbenin hazırlık süreciyle de yüzleşmeliyiz. Ta Hrant Dink cinayetine kadar gitmeliyiz. Bakın, o dönem de bir darbe dinamiği vardı AKP'ye karşı, iktidara karşı ve Meclise karşı; Hrant Dink cinayeti vardı, Danıştay basıldı, Roboski katliamı söz konusu oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Paylan, toparlayın lütfen.

GARO PAYLAN (Devamla) – Hiçbirisiyle yüzleşmedik, ne Roboski katliamıyla ne Danıştay baskınıyla ne Hrant Dink cinayetiyle.

Bakın, bugün, Ali Fuat Yılmaz, dönemin İstihbarat Dairesi Başkanı Hrant Dink cinayeti davasında konuşacaktı. Ne yaptınız? Kızını tutukladınız, Ali Fuat Yılmaz konuşmaktan vazgeçti ve sustu arkadaşlar. İşte, böyle oluyor suç ortaklığı maalesef.

Darbe dinamiği öncesinde Suroç'ta katliam yapıldı, Ankara Garı'nda katliam yapıldı, bunlara bakmadık arkadaşlar. Cizre'yi, Sur'u, Silopi'yi, Nusaybin'i yerle bir eden komutanlar... Biz "Bir darbe dinamiği var, gelin, buna bakın." dedik "Yok efendim, mesele hende, barikattır..." "Bir darbe dinamiği var, gelin, bakın." dedik, yüzleşmediniz, bakmadınız. O generallerin tamamı bugün cezaevinde, darbeci olmaktan dolayı cezaevinde ama biz o darbe dinamiğine bakmadık arkadaşlar.

El birliğıyle hem darbe dinamiğıyle hem darbelerle hem de darbecilerle yüzleşmeliyiz ve darbenin siyasi ayağını ortaya çıkarmalıyız. Bu anlamda HDP Grubu olarak bu öneriye destek vereceğiz. Burada da ak koyun, kara koyun ortaya çıksın arkadaşlar.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Özkaya, buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; CHP Grubu önerisi hakkında grubum adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bugün sabahleyin geniş bir milletvekili grubumuzla beraber –CHP'den arkadaşları da gördüm- Akıncı davası için, Genelkurmay Çatı davası için hep beraber Sincan'daydık. Türk yargılama tarihinde, belki de dünya yargılama tarihinde en fazla müebbet ağır hapis cezasının verildiğı bir mahkemede, bir davada bulunduk. FETÖ terör örgütü üyeleri milletimize, vatanımıza, Meclisimize karşı yapmış oldukları hareketin karşılığını 141 kez ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasıyla aldılar.

Öncelikle, CHP'deki arkadaşlar, notlarınızı düzeltmenizde fayda var; şehit sayımız 249 değil, 251 oldu; gazi sayımız da 2.734. 251 kez de ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alacaklar bunlar. Bunun 149'u Ankara'da idi, Ankara'daki davalar diğer davalarla birlikte devam ediyor. Bu yurttta sulh konseyi üyelerinin her biri 251 kez ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alacaklar. Bu açıdan, bu yargılamayı yapan hâkimlerimize, savcılarımıza, orada görev alan emniyet görevlilerinden jandarmaya, cezaevi görevlilerine kadar herkese teşekkür ediyoruz; çok tarihî bir sorumluluk yerine getirdiler. Bu vatana ve millete karşı işgal girişiminde ajanlık yapanlar, Türk devletinin yargısı tarafından kendilerine mutlak surette hesap sorulacağını öğrenmiş oldular. Bunu düşünenlerin hepsine ciddi bir tarihî cevap oldu ve inşallah diğer davalar da devam edecek.

Değerli arkadaşlar, askerlerin soruşturmasını Meclis mi yaptı, polislerin soruşturmasını Meclis mi yaptı, memurların soruşturmasını Meclis mi yaptı? Meclis soruşturma organı mı, Meclis cumhuriyet savcısı mı? Meclisin, Anayasa gereğince cumhuriyet savcısı görevini yaptığı bir tek alan vardır, o da Yüce Divan sıfatıyla Meclis soruşturmasına bakar. Bunun dışındaki tüm soruşturmaları cumhuriyet başsavcılarının koordinasyonunda yargı teşkilatı yapar, adli kolluk yapar. Meclisin soruşturma yapmak gibi yetkisi yoktur, böyle bir görevi yoktur; birbiriyi karıştırmayalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Araştırma yapar. Araştıralım.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Bu, araştırma önergesi...

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – O zaman soruşturma yapamazsınız. Siz gidersiniz suç duyurusunda bulunursunuz. Elinizden tutan mı var, niye gidip de suç duyurusunda bulunmuyorsunuz?

Borsa kurulmuş... Borsayı kuran herkes hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunun; savcılık gidip yapıyor yakasına, hangi kişi varsa yakasına yapıyor ve hapse koyuyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Savcılar sizin, hâkimler sizin.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Bakın, burası şov yapma yeri değil...

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Şovu yapan sensin ya! Sen şov yapıyorsun! Araştırma önergesi başka şey, soruşturma başka şey.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) - ...burası Meclis, Meclise geleceksiniz, bunun gereğini yapacaksınız. Cumhuriyet savcılarına gideceksiniz, suç duyurusunda bulunacaksınız ve bunu yapacaksınız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hâkim sizin, kadı sizin.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Arkadaşlar, burada Meclisimiz çalışıyor, görevini yapıyor. Daha önce de soruşturma komisyonu kuruldu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkaya, toparlayın lütfen.

Buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Sayın Başkan, toparlayacağım.

Daha önce de komisyon kuruldu. Bunları savcılığa şikâyet edin; savcılarımız gereğini yapıyor.

Bakın, dediğiniz siyasinin kardeşi 141 kez ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası aldı. Yapacak bir şey var mı? Varsa fazlası, onu da alacak.

Yalnız, bir şeye dikkat ediyorum ben. Biz, bunlara yerli ve millî olduğu zaman yakın duruyorduk, terör örgütü olduğunu görünce karşılarına geçtik; bakıyorum, sizler, koşa koşa, terör örgütü olunca yanına gidiyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Ne zaman gördün yanında olduğumuzu, ne zaman gördün?

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Bakıyorsunuz, ne zaman gazetesi kapanıyor, koşa koşa "Gazete kapanmasın..." Efendim, bankası kapanıyor, bankası kapanmasın diye koşa koşa gidiyorsunuz.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Kim gidiyor bankasına? O bankayı açan sizsiniz! Para yatıran sizsiniz!

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Ya, terör örgütü olduğu anlaşıldı, uzak durun, oraya gitmeyin!

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Yapmayın! Ayıp ya! Ayıp ya!

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Ha, MİT tırlarının belgelerini yayınlamayı gazetecilik sayıyorsunuz, oteldeki kumpasta basılmayı şahsi mahremiyet kabul ediyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler) Bir dikkat edin, bir bakın kendinize!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sen bak, sen!

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Arkadaşlar, FETÖ terör örgütü hepimizin düşmanıdır, bu milletin düşmanıdır, bundan uzak durmak hepimizin...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Araştıralım.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) - Araştırma önergesiyle FETÖ terör örgütü ortaya çıkmaz, FETÖ terör örgütünü ortaya çıkaracak bu memleketin yürekli savcılarıdır...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Zekeriya Öz mü?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hangi savcılar? Var mı öyle yürekli savcı, nerede?

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – ...polis teşkilatıdır, yargı teşkilatıdır, jandarmasıdır ve onlar da görevini yapıyor. Bize düşen, onlara destek vermektir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum...

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Sayın Başkanım... Sayın Başkanım, sataşma var.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Sayın Başkanım, lütfen... Sataşma var, cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Ne sataşması var? Ne söyledi de sataştı?

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Söyleyeyim Sayın Başkanım: Cumhuriyet Halk Partisinin verdiği araştırma önergesidir, yargılama önergesi değildir.

BAŞKAN – Tamam, araştırma önergesi üzerinde fikirlerini ortaya koydu.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Araştırma önergesini, sanki FETÖ'nün bankalarına, gazetelerine Cumhuriyet Halk Partisi sahip çıkmış gibi göstermesi tamamen abesle iştigaldir. O bankaları açan da AK PARTİ'dir, o bankalara para yatıran da AK PARTİ'dir. Bunu lütfen bilin, bilin, bilin! Cumhuriyet Halk Partisinden bir kişinin parasını bulamazsınız orada, o paralar sizin paranız.

BAŞKAN – Sayın Sancar, söyledikleriniz kayıtlara girdi.

Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, İç Tüzük 60'a göre söz talebinde bulunan 6 milletvekili arkadaşımız var, bu 6 arkadaşımıza söz vereceğim.

Sayın Taytak... Yok.

Sayın Ödünç... Yok.

Sayın Günay, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- Eskişehir Milletvekili Emine Nur Günay'ın, yaşanan sel felaketleri nedeniyle hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine ve Eskişehir il ve ilçelerinde aşırı yağış nedeniyle meydana gelen hasar tespitinin yapıldığına ilişkin açıklaması

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ülkemizin çeşitli bölgelerinde yaşadığımız sel felaketleri nedeniyle milletimize “Geçmiş olsun.” diyor, hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum.

Eskişehir'de de aşırı yağış nedeniyle 9 ilçemizin 53 mahallesinde hasar tespit edilmiştir. Afetzedelerle görüşerek, hasar alanlarını inceleyerek kendi taleplerini bizzat aldım. İlgili bakanlarımız ve tüm ilçe kurumlarımızla, TARSİM, Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifi ve Şeker Fabrikasıyla görüştük, temasa geçtik ve afetzedelerin taleplerini ilettim. Süreci yakından takip ediyoruz. Hemşehrilerimizin içi rahat olsun. Ayrıca, Valilik ve İl Tarım Müdürlüğü nezdinde de dün zarar gören çiftçilerimizle bir toplantı yapıldı ve direkt kendilerine tüm çalışmalar, gelişmeler aktarılmıştır.

Sayın Utku Çakırözer'in dile getirdiği...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Güzel, buyurun.

22.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, HDP Ankara İl Yöneticisi Betül Koca'ya uygulanan sistematik tacizden İçişleri Bakanlığının haberinin olup olmadığını, konuya dair herhangi bir girişimde bulunulup bulunulmayacağını ve bu tehditlerin kimlerin talimatı doğrultusunda yapıldığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ankara İl Yöneticimiz Betül Koca, yürüttüğü siyasi faaliyetleri bırakması söylenerek uzun süredir taciz ve tehdide maruz kalmaktadır. Ailesi ve kendisi fiziki olarak takip edilmektedir. Güvenlik Şube polisi olduğunu iddia eden bir kişi tarafından sosyal medya hesabına taciz mesajları yollanmaktadır. Son olarak geçtiğimiz hafta evinin önünde MİT'ten geldiğini söyleyen kişilerce durdurulmuş, siyasi faaliyetleri bırakması yönünde uyarılmış, aksi takdirde evinin önüne araba çekip ortadan kaybetmeyle tehdit edilmiştir. Bu tehditlerin ardından evinin kapısının şifresi kırılmış, kapısının önüne isimsiz bir çiçek ve bir kutu bırakılmıştır. Her geçen gün ortadan kaybetme ve can güvenliğiyle tehdit etme vakaları artmaktadır. İçişleri Bakanlığının Betül Koca'ya uygulanan bu sistematik tacizden haberi var mıdır? Bu tehditler kimlerin talimatı doğrultusunda yapılmaktadır? İçişleri Bakanlığı konuya dair herhangi bir girişimde bulunacak mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Taytak...

23.- Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak'ın, Irak Merkezî Hükûmeti tarafından yumurta ithalatının izne bağlanmasının Afyonkarahisar ilinin ekonomisine soluk veren yumurta sektörünü durdurma noktasına getirdiğine ilişkin açıklaması

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, Afyonkarahisar'ın ekonomisine soluk veren en önemli sektörlerden birisi yumurtacılık sektörüdür. Yumurta üretiminde merkez konumunda olan ilimiz sektörün borsası durumundadır. Afyonkarahisar 2018 yılında 79 milyon dolarla Türkiye'de en çok yumurta ihracatı yapan ilimizdir. Yumurta ihracatının büyük bir kısmı Irak'a yapılmaktadır. Son dönemlerde Irak'a yumurta ithalatının durdurulmuş olması nedeniyle Afyonkarahisar'da yumurtanın kolisi 4,5 liraya düşmüştür. Irak Merkezî Hükûmeti tarafından yumurta ithalatının izne bağlanması ve ithalatı azaltmaya yönelik hamleler yapılması yumurta sektörüne büyük bir darbe vurmuş ve sektörü durma noktasına getirmiştir. Diğer ülkelerin, ürünlerini ihraç etmek için ne kadar çaba gösterdiklerini biliyoruz. Bu konuda Irak Merkezî Hükûmetiyle gerekli görüşmeler yapılarak yumurta...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Avcı, buyurun.

24.- Eskişehir Milletvekili Nabi Avcı'nın, Eskişehir İl Halk Kütüphanesinin 25 Aralık 2019 tarihinde tamamlanmış olacağına ilişkin açıklaması

NABI AVCI (Eskişehir) – Sayın Başkanım, Eskişehir İl Halk Kütüphanesi 2017 yılında ihale edildi. Uzatmalar dâhil, 2018 Eylülünde bitmesi gerekiyordu ancak müteahhit iflas ettiği için durdu. 27 Mart 2019'da tekrar ihale yapıldı. 16 Nisan 2019'da sözleşmesi yapıldı. 22 Nisan 2019'da işe başlandı. 25 Aralık 2019 tarihinde de bu 7 katlı yeni il halk kütüphanemiz inşallah bitirilmiş olacak. Eski il halk kütüphanemiz 2 katlı ve 400 metrekareydi. Bu yeni inşaatımız, aralıktaki bitecek olan il halk kütüphanemiz 7 katlı ve 830 metrekare olacak.

Bilgilerinize arz ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

25.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Askeralma Kanunu Teklifi'nin en faydalı şekilde yasalaşmasını dilediğine, savaşların beşeriyet açısından istenmeyen şey olmasına mukabil insanlık tarihi boyunca var olduğuna ve savaşa karşı savaşmak gerektiğine ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Askeralma Kanunu Teklifi'nin en faydalı şekilde yasalaşmasını diliyorum.

Beşeriyet açısından en istenmeyen şey olmasına mukabil, savaşlar bütün insanlık tarihi boyunca daima var olagelmıştır. İnancımız ve kültürümüz açısından da kesinlikle istenmeyen bir şey olmakla beraber, kaçınılmaz olduğu durumlarda savaşın bir hukuku ve ahlakı vardır. Barış esas, savaş arazdır fakat savaşı bir dünya olmamıştır ve kıyamete kadar da olmayacaktır. Buna rağmen savaşa karşı da savaşmak gerekir çünkü savaşlar, ülkelere sakatlar, yas tutanlar ve yoksullar ordularını bırakır. Barışta oğullar babalarını, savaşta babalar oğullarını gömerler. Siyaset, kan dökmekten savaştan; savaş, kan dökerek siyaset yapmaktır. Çok zamandır ve günümüzde beyaz adam kendi çıkarının savaşını yapıyor ama arada bizler ölüyoruz.

“Hazır ol cenge eğer ister isen sulhusalah.” Savaşa hazır olmayanlar esarete hazır olmalıdırlar.

BAŞKAN – Sayın Ödünç...

26.- Bursa Milletvekili Atilla Ödünç’ün, Mısır Dışişleri Bakanı Semih Şükrü’nün Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın “Muhammed Mursi eceliyle ölmüştür, öldürülmüştür” sözlerini “sorumsuz” olarak nitelendirmesini kinadığına ilişkin açıklaması

ATILLA ÖDÜNÇ (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Kıymetli milletvekilleri, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan şehit Cumhurbaşkanı Mursi’nin ölümünün şüpheli olduğunu ve soruşturma başlatılması gerektiğini dile getirmiştir. Mahkeme salonunda hayatını kaybeden, Mısır’ın demokratik yöntemlerle seçilmiş ilk cumhurbaşkanı Muhammed Mursi, iki yıl önce, sağlık durumunun iyi olmadığını belirtmiş, hayatını tehdit eden bazı durumlardan şikâyet etmişti ancak bu uyarı mahkeme tarafından dikkate alınmamıştı. Öte yandan, Mursi’nin ailesi, hukuksuz bir şekilde tek başına bir hücrede tutulmasından şikâyet etmiş ve sağlık durumu hakkında bilgileri olmadığına dikkati çekmişti.

Bütün bu açıklamalar doğrultusunda Mursi’nin ölümünün araştırılması gerektiğini ifade eden Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın açıklamaları hakkında hadsiz bir şekilde “sorumsuz” ifadesini kullanan Mısır Dışişleri Bakanı Semih Şükrü’yü şiddetle kınıyor, aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Alınan karar gereğince, denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeralma Kanunu Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeralma Kanunu Teklifi (2/1940) ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 69) ^(x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerde.

Dünkü birleşimde, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 69 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümünde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi üçüncü bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Üçüncü bölüm 62’nci maddenin 1 ila 19’uncu fıkraları ile geçici madde 1 dâhil 61 ila 65’inci maddeleri kapsamaktadır.

Üçüncü bölüm üzerinde, İYİ PARTİ Grubu adına Ahmet Kamil Erozan, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AHMET KAMIL EROZAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biliyorsunuz, ben bunun birinci bölümü üzerinde de söz almıştım fakat bu geriye sayım ve saatten dolayı her şeyi söyleyememiş olabilirim. Dolayısıyla bir ölçüde bıraktığım yerden devam edeceğim ama girizgâh olarak birkaç hususa değinmek isterim.

Bir defa, üzerinde değişiklik yapmaya çalıştığımız veya yenilemeye çalıştığımız bir evvelki Askerlik Yasası’nın üzerinden yani 1927’den bu tarafa doksan iki yıl geçti. Ben, hepsi rahmetli olmuş olan o dönemin milletvekillerinin hepsini saygıyla selamlarım. Onlar bize, bu devlete doksan iki sene hizmet veren bir yasayı çıkarabilmişlerdir. Şimdi, bu yasanın ömrünün ne olacağını söylemek mümkün değildir. Yani keşke doksan iki senelik bir yasa yapabilişeydik ama bunu yapabilmek için bunun başka yöntemlerle geliştirilmesi, oluşturulması gerekirdi. Bu, güncel ihtiyaçlara cevap veriyor mu? Tabii ki cevap veriyor. Yani milyonları geçmiş bakaya kalmış asker adayı varken, anneler babalar “Evlatlarım bir an evvel terhis olsun.” diye beklerken bu yasayı böyle bir kenara koyup “Zamanı gelince bakarız.” demek mümkün değil. Ama bunun orta ve uzun vadeli sonuçlarını da göz ardı etmemek gerekir. Dolayısıyla ben bunlara değinmek isterim.

Bir defa, bu ödenecek 31 bin liradan kaynaklanan sebeplerle analar babalar... Şehit olmak tabii ki bir gurur vesilesi olabilir “Vatan sağ olsun.” diyebilirsiniz ama pek çok ana baba bu 31 bin lirayı evladını korumak için âdeta bir sigorta poliçesi alırcasına ödeyecek; askerden koruyacak âdeta, çatışmaya giden bir ortamdan korumaya çalışacak. Bunun sonucu ne olacak? Maalesef, ordu fakir fukara ordusu hâline gelecek. Yani bu parayı ödeyemeyenler askerlik yapacaklar, ne kadar kısa olsa dahi yapacaklar ve ordumuz paralı askerler değil parasız askerler ordusu hâline gelecek.

Başka bir fonksiyonu var askerliğin. Askerliğin bir fonksiyonu da ulusu harmanlama yeteneği. Yani Edirnelinin Erzurumluyla, Karslının Muğlalıyla, Edirnelinin Diyarbakırlıyla buluşup kavuştuğu, kucaklaştığı, kardeşleştiği bir evken ordu, maalesef bundan da mahrum kalacağız.

Ayrıca şunu da belirtmek isterim: Ben bunu başka bir vesileyle sorduğumda, önümüzdeki demografik trendleri analiz ettiniz mi dediğimde bunun cevabını alamadım. Yani bunun sonucunda bizim ordumuzun etnik yapısının önümüzdeki dönemde farklı bir noktaya geleceğine de dikkat çekmek isterim.

Yine, geçen gün yaptığım konuşmada altı aylık sürenin bir askere ölmeyi veya ölmemeyi öğretmek için yeterli olmayacağını söylemiştim. Niye bunu söyledim? Çünkü o askerin kafasına bir format atmak lazım. Yürü, süngü tak, hücum dediğinizde onun siperden çıkacağından emin olmanız lazım. Biraz abartarak söyleyeceğim, o askeri gerekirse robotlaştırmış olmanız lazım; o kararlılıkla, o bilinçle şekillendirmiş olmanız lazım. Buna ben kendi şahsımdan, yaşadığım bir ortamdan örnek vereceğim. Her delikanlının delilik yapacak kadar akı vardır, hepimiz delikanlı olduk, hanımlar da olmuşlardır zihniyet itibarıyla. Ben de delilik yaptım, paraşütcü oldum. Bindik uçağa; 20 asker, 10 genç sivil, bir tanesi ben. Uçakta -anlamadım, ben askerlik yapmış değilim, üniversitedeyim daha- yer gök iniyor “Yaylalar, yaylalar...” Ya, ne oluyor dedim. Üsteğmen var uçakta, ne oluyor dedim. Dedi ki: “Düşünürlerse atlamazlar, ben kafalarını meşgul ediyorum.” Ordu da böyle, o kafaya o formatı atamazsanız günü geldiğinde yürü dediğinizde o yürümez. Ve altı ay da -geçen sefer de söyledim- bu süre için yeterli değildir.

Başka bir noktaya geleceğim. O format atma dediğim sadece cephede değil, orduda atılan o formatın birtakım unsurları vardır; yani Atatürkçü bir ulus, cumhuriyetçi bir ulus, vatanperver bir ulus, laik bir toplumun ferdi olmak açısından da ordunun

^(x) 69 S. Sayılı Basmayazı 11/6/2019 tarihli 87’nci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

yerine getirdiği bir işlev vardır. Şimdi, bu süreleri kısalttığınız müddetçe, bu eğitim veya ulus bilincini şekillendirme yeteneğini de zaman içinde kaybetmekle karşı karşıya kalacaksınız.

Bunu niye söylüyorum? Bu kanunun sonucu, ister istemez birtakım FETÖ yöntemlerini düşündürmektedir; altını 2 defa çiziyorum, bazı FETÖ yöntemlerini düşündürmektedir. Niyetiniz bu olmayabilir ama sonucu buraya gidecek. Ne demek istiyorum? FETÖ'nün yurt dışında okulları vardı biliyorsunuz, orada okuyan öğrenciler var, bir de o çocukları eğiten öğretmenler var; o öğretmenlerin büyük bir kısmı eğitim fakültelerinden çıkmış, yeni mezun olmuş genç eğitimcilerdir. Bu genç eğitimciler askere gitmezler. Garip geliyor, değil mi? Askere gitmezler, götürülmezler. Nasıl götürülmezler? Çünkü FETÖ kendi evlatlarını korur, kendi evlatlarına Atatürkçü, laik, vatanperver bir format atılmasının önüne geçer. Nasıl geçer? Bu yasayı siz çıkardınız. Yurt dışındaki FETÖ okullarında eğitmen, öğretmen olarak çalışanlar yurt dışında çalışan işçi statüsündedir ve bir ayda kurtarırlar. Dolayısıyla o FETÖ zihniyetini bugüne başka türlü taşırsanız, karşınızda "Acaba?" sorusunu gündeme getirecek bir tabloyla karşı karşıya geliriz. Bunun da ötesinde, bunun birtakım ekonomik sonuçları var tabii ki. Normalde on iki ile on sekiz ay arasında olan askerlik süresini siz kalkıp altı aya, bazıları açısından bir aya getirirseniz işsizler ordusuna yeni neferler kaydedersiniz. Normal bir askerlik süresinin bir baraj etkisi vardır. Siz, bu normal askerlik süresini kaldırırsanız, o ordunun baraj etkisi kalktığından, iş imkânı da yaratamayacağınız için, önümüzdeki dönemde pek çok insan Türk Silahlı Kuvvetlerinin değil, işsizler ordusunun mensubu olacaklardır. Siz "Geçti artık, bizim 70 sente muhtaç olduğumuz günler geride kaldı." diyebilirsiniz ama ben üzülererek söylüyorum: Evet, 70 sente muhtaç olduğumuz günler geride kaldı ama önümüzde 50 sente muhtaç olduğumuz günler var.

Başka bir konuya gireyim bununla bir ölçüde alakalı ve sonunda dış politikaya bağlayacağım. Biliyorsunuz, diplomasinin bittiği yerde savaşa kapıyı aralarsınız. Diplomasinin en önemli güçlerinden biri silahlı kuvvetlerdir. Hangi anlamda? Savaşa sürmek anlamında değil, caydırmak anlamında. Bir örnek vereceğim, çok somut: 1998 senesinde o dönemin Cumhurbaşkanı değil, Başbakanı değil, Millî Savunma Bakanı değil, Genelkurmay Başkanı değil, Kara Kuvvetleri Komutanının bir ifadesiyle teröristbaşı Apo Suriye'yi terk etti. Şimdi ne yapıyoruz? Her düzeyde "Bir gece ansızın gelebiliriz." diyoruz; kimse kulak asmıyor bize, herkes kendi düzeninde -demiyorlarsa dahi, mesaj o- âdeta "Kolaysa gel." diyor. Şimdi, bu, sadece bir ordunun caydırma vasfı, sadece elindeki tank tüfek sayısı ile sınırlı ve anlamlı değildir, aynı zamanda niyet önemlidir. Siz o niyeti ortaya koyamıyorsanız veya o niyeti gösteremiyorsanız, ordunuz istediği kadar büyük ve yetenekli olsun, siyasi anlamda bunun sonuçlarına karşı tarafı ikna edip caydırıyorsanız anlamı yoktur. Şimdi, o yetenekten de yoksun olacağımız kanısındayım ben orta vadede. Dolayısıyla o caydırıcılık vasfı 2 defa zedelenmiş olacak.

Ha, bu caydırma vasfını biz bugün yaşıyoruz; S400'de de yaşıyoruz, İdlîb'de de yaşıyoruz veyahut Doğu Akdeniz'de de yaşıyoruz. Biraz evvel arkadaşlarımız dediler ki: "Araştırma ve sondaj gemilerimiz yola çıktı." Orada da bir zafiyetimiz var. Gemileri aldık. Kimdir geminin personeli? "Tutuklama emri çıkaracağız." diyor Avrupalılar. Kimi tutuklayacaklar? Türkleri değil, geminin personeli Hırvat, Hırvat. Gemileri almışsınız, o gemileri işletmek elemanınız yok. Hiçbir gazetede duymadınız bunu daha. Onun için, telaş içinde Avrupalılar, Hırvatlar tutuklanacak bir yerde diye.

"İdlîb'de sinek uça haberimiz olur." diyordunuz. İdlîb'de ne oldu? 35 tane havan mermisi atıldı, çıktınız, "Şam rejimi bizi bombalıyor." dediniz. Yarım saat sonra Ruslar çıktı, dedi ki: "Hayır, Şam rejimi bombalamıyor, El Nusra bombalıyor." Bunun üzerine ne yaptınız? "Ağabey, bizi vuruyorlar." Ruslar girip müdahale ettiler. Demek ki siz kendi görev alanınız olarak tanımlanan coğrafyada dahi bu yeteneklerinizi yitirmiş vaziyettesiniz.

Ben tabii ki arzu ederim bu yasanın vatan, millet evlatlarına hayırlı olmasını.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Erozan, toparlayın lütfen.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Ama sadece bugünü değil, daha orta vadeli düşünmemiz gerektiğine inanıyorum ve önümüzdeki dönemde -inşallah diyorum- bu yasayı daha anlamlı kılacak başka bir çalışmaya da hepimiz imza atarız.

Hepinizi saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Sermet Atay konuşacak.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA SERMET ATAY (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; muhterem heyetinizi ve bizi televizyonları başında izleyen yüce Türk milletini saygı ve sevgiyle selamlıyorum. 69 sıra sayılı Asker Alma Kanunu Teklifi'nin üçüncü bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Yapılan araştırmalara göre, bilinen tarihi yaklaşık 5 bin yıl olan Türk milleti, tarihin en eski ve en köklü milletlerinden biri olarak "ordu millet" unvanını almıştır. Sosyolojik olarak toplumsal hayatını askerî disiplinle düzenleyen Türkler, devlet hayatını da askerî bir anlayışla teşkilatlandırıp yönetmişlerdir. Asker millet veya ordu millet olarak tarihe yön veren Türkler, hâkim oldukları coğrafyalarda çeşitli dinlerden, soylardan ve kültürlerden insanları barış içinde yönetmişlerdir. Türk Silahlı Kuvvetleri yapılandırılırken bu tarihî ve toplumsal geleneklerin özellikle dikkate alınması gerektiği düşüncesindeyiz.

Türkiye'nin Orta Doğu, Kafkas ve Hazar havzasındaki enerji kaynaklarına yakınlığı, enerji ve ulaşım halkasının merkezinde olması sebebiyle stratejik önemi daha da artmıştır. Stratejik olarak önemi bu denli büyük olan Türkiye'nin bulunduğu bölgede köklü değişiklikler oluşmakta, büyük değişikliklerin yaşandığı bu süreç beraberinde birçok sarsıntıyı getirmektedir. Bu belirsizlik ortamında Türkiye'nin güvenliğine yönelik tehlikeler, eskiden olduğu gibi yalnızca bölgedeki askerî güçleri değil, bu ülkedeki politik, ekonomik ve sosyal dengesizlikleri, sınır anlaşmazlıklarını, iktidar ve güç mücadeleleri ile terörizmi kapsamaktadır. Türk Silahlı Kuvvetleri, bölgesinde krizlerin yanı sıra, politik kararlara bağlı olarak dünya barışını tehdit eden krizlere de müdahaleye hazır olmak durumundadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; askerlik sistemi Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan her bireyi yakından ve doğrudan ilgilendirmektedir. Çünkü Anayasa'nın 72'nci maddesi "Vatan hizmeti, her Türkün hakkı ve ödevidir. Bu hizmetin Silahlı Kuvvetlerde veya kamu kesiminde ne şekilde yerine getirileceği veya getirilmiş sayılacağı kanunla düzenlenir." hükmünü içerir.

Mevcut askerlik sisteminin temelini 1111 sayılı Askerlik Kanunu oluşturmaktadır. Ancak günümüze kadar uzun dönem, kısa dönem askerlik, yedek subay uygulaması, bedelli, dövizli askerlik, kamu kurum ve kuruluşlarında askerlik, Millî Eğitim Bakanlığında öğretmen askerlik gibi standart dışı uygulamalar yapılmıştır. Bu uygulamalar toplumda sosyal adaleti olumsuz etkilemiş, kişilerin bedelli askerlik, askerliğin kısaltılması konusunda bir beklenti içerisinde olmalarına neden olmuştur. Bu durum, yoklama kaçağı ve bakaya sayısının artmasına da sebebiyet vermiştir.

Mevcut askerlik sistemi, düşük bütçe maliyeti olarak görünmesine rağmen, görünen faydalarından ziyade zorlukları ve giderleri bulunmaktadır. Diğer yandan, günümüz çatışma alanında yüksek teknolojinin varlığı gerekmektedir. Uzun menzilli, sıfır hatalı atış sistemlerine sahip silahlar, karmaşık bilgi toplama araçları, geçmişte kullanılan çok sayıdaki insan yığınlarından öte iyi eğitilmiş küçük insan grupları tarafından kullanılmaktadır. Çağımızda kalite, sayıca üstünlükten önde gelmektedir. Ayrıca, teknolojik gelişmeler günümüz kuvvetlerini nicelikten çok niteliğe önem vermeye zorlamaktadır.

Zorunlu ve profesyonel askerlik, maliyet etkinliği açısından, bütçe maliyeti ve vazgeçme maliyeti -yani alternatif maliyet, fırsat maliyeti- konularında karşılaştırma yapılabilir. Bütçe maliyeti, diğer bir anlatımla personel giderleri zorunlu olarak askerlik

hizmetini yapan personelin Silahlı Kuvvetlere olan maliyetidir. Vazgeçme maliyeti ise zorunlu askerlik hizmetini yapmak üzere Silahlı Kuvvetlere katılan personelin üretici iş gücünün sivil sektörde kullanılmaması sonucu zorunlu askerlik hizmeti süresince oluşan maliyettir. Diğer bir deyişle, kişinin sivilde elde edeceği hem maddi hem manevi kazançtan askerlik hizmeti süresi boyunca elde edeceği kazancın çıkarılmasıdır.

Zorunlu askerlik sisteminde hizmetin süresinin kısa olmasından kaynaklanan personel sirkülasyonu üç farklı maliyete sebep olmaktadır. Bunların birincisi, personel sirkülasyonunun artması sonucu temel eğitim, mühimmat, sağlık harcamaları, istihbarat, kırtasiye, disiplinle ilgili harcamaların artmasıdır. Her yeni gelen grupta birlikte yapılan harcamalar tekrarlanmaktadır. Bu maliyetlerden sonra, kaynak ayrılarak harcama yapılan kişiler askerlik süresi dolduğunda terhis olmaktadır. İkinci maliyet ise personel sirkülasyonu nedeniyle her yıl aynı sayıda eğitimci ve eğitilen için aynı masrafların yinelenmesidir. Diğer maliyet ise zorunlu askerlik sisteminde bir ila iki ayın verimsiz geçmesinden kaynaklanmaktadır. Askere yeni katılan erlerin ilk iki ayı acemi birliklerinde ve görev başı eğitimlerinde geçtiğinden bu sürede savunma görevlerine katkıları çok azdır. Profesyonel askerlik sisteminde hizmet süresinin zorunlu askerlik sistemine oranla daha uzun olması personel sirkülasyon maliyetlerinde tasarruf sağlayacaktır.

Profesyonel askerlik sistemine geçildiğinde ordumuzun belkemiğinin uzman er ve erbaşlardan oluştuğu aşikârdır. Hâl böyleyken uzman er ve erbaşlarımızla ilgili sosyal hak ve terfi işlemlerinde de gerekli yasal düzenlemelerin yapılması da bir gerekliliktir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin daha profesyonel olarak görev yapması için hazırlanan kanun teklifi içerisinde uzman çavuşlarla ilgili, alakalı bir madde bulunmamaktadır. Türk Silahlı Kuvvetlerinin en fazla şehit, gazi vermiş personelleri olan uzman erbaşlar otuz üç yıldır sözleşmeyle görev yapmaktadır. Artan kadro ihtiyacına göre her yıl yaklaşık 60 bin uzman çavuş alımı gerçekleşmekte, bu personellerden yıl sonu itibarıyla sözleşme yüzünden 10-15 bin uzman çavuş mesleği bırakmak zorunda kalmaktadır. Bu durum devletin küçümsemeyecek bir mali kaybı anlamına gelmektedir. Yıllarca eğitim verilerek, maddiyat harcanarak belli bir düzeye gelmiş tecrübeli personel, mesleki güvencesinin olmaması, belli bir statü haklarının bulunmaması, aile birliğini sağlayamama endişesi üzerine mesleği bırakmak zorunda kalmakta, sivil hayatta başka mesleklere yönelmektedir. Örnek vermek gerekirse, keskin nişancı olarak alımı yapılan uzman erbaşlara yıllarca eğitim verilmekte, çok çetin hava ve arazi şartlarında binlerce mermi sarf ettirilerek mesleğinde tecrübe kazandırılmaktadır. Fakat binbir zahmet ve emekle yetiştirilmiş böylesi bir personel, mesleki güvencesinin olmadığını, aile bütünlüğünün bulunmadığını, statü haklarının yetersiz olduğunu düşünerek mesleğinden ayrılmakta, aynı seviyede yeni bir personel yetiştirmek için başa dönmektedir. Hâlihazırda tüm personel için hazırlanmış 926 sayılı Personel Kanunu bulunmaktadır. Uzman çavuşların TSK personeli olması sebebiyle 926 sayılı Personel Kanunu içerisine alınması, kadro görev yerlerinin belirlenmesi, 926 sayılı Personel Kanunu'nca yapılmış olan yönetmeliklerin içerisine uzman çavuşların da alınması sorunu kökten çözecektir. Bu kapsamda, defaatle belirtildiği üzere, uzman çavuşlara kadro verilmesinin devlete hiçbir maddi yükü bulunmamakla beraber bilakis bu durumun mali yönden devlet bütçesine faydalı olacağı kanaatindeyiz.

Orduevleri, orduya ait sosyal tesislerdir, ordu mensuplarının ve ailelerinin faydalanması için oluşturulmuştur. Ancak uzman erbaşlar söz konusu tesislerden faydalanamamakta, bu tesislerin sadece emniyetini sağlamaktadır. Orduya hizmet eden ve en fazla şehit veren uzman er ve erbaşların faydalanması için onlara da sosyal tesis yapılması veya mevcut sosyal tesislerden kurallar dâhilinde faydalandırılması yönünde gerekli düzenlemelerin yapılması hakkaniyetli olacaktır. Uzman çavuşlar ordumuzun terörle mücadelesinde belkemiğidir. Subay, astsubay gibi ilk nasıp istihkakı olan silahın uzman çavuşlara da verilmesi gerektiği düşünülmektedir. Yine, uzman çavuşların emekli yaş haddi belli değildir. Görev süresini doldurmuş, yaş kıstasını doldurmadığı için bir müddet sivil memurluğa geçmiş olan uzman çavuşlar, uzman çavuş haklarından faydalanamamakta ve 3600 ek göstergiyi alamamaktadırlar.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçişle birlikte Jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlığı, İçişleri Bakanlığı bünyesine alınmış olup kolluk gücü sıfatı kazanmıştır. Söz konusu personele Emniyet Genel Müdürlüğünde görevli bir polis memuruna sağlanan ekonomik, sosyal hakların verilmesi, intibak düzenlemelerinin yapılması, ayrıca uzman jandarmaların eğitimde geçen sürelerinin de hizmetten sayılması eşitlik ve hakkaniyetin gereğidir. Günümüzde dünya genelinde, özellikle Batı ülkelerinde kitle ordularından meslek ordularına geçilmekte, zorunlu askerlik sistemi giderek terk edilmektedir. Soğuk savaşın sona ermesinden sonra, iki kutuplu dünyaya özgü, yabancı devlet ordularına karşı yurdun savunulması gereğinden ziyade, küreselleşme sürecinde meydana gelecek etik ve terörist tehditleri önleme yönünde güvenlik ihtiyacı öne çıkmaktadır; diğer bir anlatımla, tehdit değişmektedir. Ayrıca, teknolojik ilerlemeler sonucu modern ve karmaşık silah sistemlerine sahip ordularda eğitilmiş ve bilgili personele gerek duyulmaktadır. Bu iki olgu, Silahlı Kuvvetlerin küçülmesiyle birlikte profesyonelleşmesine yol açmaktadır. Bu süreçte yeni sistemle Türk Silahlı Kuvvetleri personel mevcudu içerisindeki profesyonel personel sayısı artırılmakta, TSK'nin tam profesyonel olması hedeflenmektedir. Tehdit değerlendirmesi günümüz şartlarına göre yeniden yapılandırılarak kuvvet yapısında küçülmeye gidilmekte, bunun sonucu olarak sayısal ihtiyaç azaltılarak nitel üstünlük sağlanmaya çalışılmaktadır. Nitel üstünlük, teknolojik silah sistemlerini ve günümüzün savaşma yöntemlerini en iyi şekilde uygulayabilen eğitilmiş insan istihdamıyla olacak şekilde altyapı oluşturulmaktadır.

Bütün ülkelerde uygulanan askerlik sistemleri başlıca iki ana grupta toplanmaktadır. Bunlar profesyonel askerlik sistemi ve zorunlu askerlik sistemi olarak isimlendirilmektedir. Profesyonel askerlik sistemi, Silahlı Kuvvetlerin tüm personelinin profesyonel olduğu bir sistemdir. Çalışan personel, muvazzaf ve sözleşmeli personel olarak çalıştırılabilmekte, gerekli görülen kadro görevlerinde sivil personel de istihdam edilebilmektedir.

Zorunlu askerlik sistemi, subay ve astsubayların muvazzaf ve sözleşmeli olarak istihdam edildiği, er ve erbaşların ise zorunlu olarak belli süre silah altına alındığı bir sistemdir. Erbaş ve er kadrolarında bazı kritik kadro görev yerlerinde sözleşmeli olarak personel de istihdam edilebilmektedir. Ayrıca kanun teklifiyle asker alma ve seferberlik faaliyetlerine esas olan 1111 sayılı Askerlik Kanunu ile 1076 sayılı Yedek Subay ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu'nun yürürlükten kaldırılması, bu kanunlarda düzenlenen konuların tek kanun altında toplanarak uzun yıllar boyu asker alma süreçlerinde yaşanan değişkenliğin ortadan kaldırılması, modern ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarına uygun personel seçiminin önünün açılması, ülkenin sahip olduğu nüfus gücünün daha da verimli hâle getirilmesi hedeflenmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Atay, toparlayın lütfen.

SERMET ATAY (Devamla) – Buna göre, askerlik yükümlülüğünün iş hayatını bölen, aile kurulmasını engelleyen, geciktiren, iş verimini ortadan kaldıran, işsizlik süresini uzatan ve iş bulmayı zorlaştıran bir süreç olmaktan çıkarılarak bir yandan sayılan süreçleri hızlandırıp ekonomiye ciddi katkılar getirmesi, diğer yandan sisteme dâhil olan yetenekli personelin sistem içerisinde kalması ve Türk Silahlı Kuvvetlerine profesyonel katkı sağlaması umulmaktadır. Bu yolla yükümlülüğünü yerine getirirken askerlik mesleğini kalıcı çalışma alanı olarak seçen personelin askerî kurallar içinde rütbe bakımından yükselmesinin temini de onun moral ve motivasyonunu artırıcı, sistemi kuvvetlendirici, yetenekli ve verimli personel teminini kolaylaştırıcı bir yol olarak görülmektedir.

Yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı Milliyetçi Hareket Partisi olarak Askerlik Kanunu'nda yapılacak değişikliği desteklediğimizi bildirir, değişikliğin ordumuza ve yüce Türk milletine hayırlı olmasını dilerim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Akar, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Askerlik Kanunu Teklifi'ni görüşüyoruz. Artık üçüncü bölüm üzerinde konuşmalar yapıyoruz, bundan sonra 5 maddemiz kaldı, 5 madde içerisinde fıkralarla falan bir 30 tane oylama yapacağız aşağı yukarı ama çoğunu geçtik.

Şimdi, aslında ben bu sürece nasıl geldiğimizi paylaşmak istiyorum. Ciddi bir kanun, Türk Silahlı Kuvvetlerinde birçok şeyi yeniden düzenleyen, askerlik sürelerini yeniden düzenleyen bir kanun. Nasıl geldik? Evet, Sayın Cumhurbaşkanı bir gün çıktı "Askerlik Kanunu'nu Meclise getiriyoruz." dedi. Tamam, hazırlanmış. Kimler tarafından hazırlanmış? Askerler tarafından hazırlanmış. Böyle bir kanunun sadece askerî yönü olmamalı, toplumsal bir mutabakatla, bütün siyasi partilerin görüşü alınarak çalışılmalı ve bu kanun öyle gelmeliydi. Tamam, bunu getirdiler, nerede görüşeceğiz? Komisyonunda. Komisyonunda kimler var? Siyasi partiler var, siyasi partilerin temsilcileri var. Burada bütün maddeler elden geçecek, düzenlenmesi gerekenleri düzelteceğiz ve Komisyondan çıktıktan sonra da Mecliste görüşeceğiz bu kanunu. Ama şöyle bir algı oluştu: "Evet, iktidar partisi veya Sayın Cumhurbaşkanı kanunu Meclise yolladı, işte Cumhuriyet Halk Partisi veya başka siyasi partiler bu kanuna karşı çıkıyorlar, bunun için gecikiyor." Hayır, böyle olmadı, herkesin bilmesi gerekiyordu, şimdi doğruları konuşacağız. Komisyondan çıktıktan sonra, AKP bir defa kendi içerisindeki arkadaşları ikna etmek için uğraştı, 2 sefer grup toplantısı yaptı, kapalı grup toplantısı yaptı. Ki ben dördüncü dönemdir milletvekiliyim, ilk defa bir kanun hakkında kendi içlerinde böyle bir toplantı yaptıklarına şahit oldum. Bu da yetmedi, hemen arkasından, siyasi partilerin komisyondaki dile getirdikleri problemlerin çözümü veya önerilerin kabul edilmesi için Bakan siyasi partilere yolladılar, önerileri tekrar aldılar ve ondan sonraki hafta kanun Meclise geldi.

Normalde bu kanun bayramdan önce çıkmalıydı çünkü hemen tezkere alacak 106 bin askerimizi ve kısa sürede, daha sonra tezkere alacak birçok askerimizi ve ailelerini ilgilendirdiği için bir umut ve ümitte bu kanunu beklediler. Bu kanunu beklerken de sürecin uzaması sonucunda hepimize mesajlar geliyor, asker ailelerinden geliyor, askerlerden geliyor, bunun sorumlusu bizim gibi mesajlar geliyor. Hayır, biz değiliz.

Efendim, iktidar partisi bazı milletvekili arkadaşlarımız da önergelerden bahsederek önergelerle bu kanunun geciktirildiğini söylüyor. Bakın, önergelerle bu kanun geciktirilmek istense iki ay daha çıkmaz bu kanun, ne yaparsanız yapın, eğer önergelerle bu kanunun geciktirilmesi istenmiş olsa bu kanun çıkmaz. Bunu da yapmadık çünkü 60'ıncı maddeye geldik, 60 madde içerisinde toplam 15 tane önerge verdik, 5'er dakikadan 75 dakika yapar. Bu da tüm çalışma günü içerisinde bir saatlik, bir buçuk saatlik bir süreye tekabül ediyor. Demek ki biz bu kanunu engellemek için bir çaba içerisinde değiliz. Ne içindeydik biz? Bu kanundaki aksaklıkları gidermek için mücadele etti arkadaşlarımız. Bir defa teknik yönden bir aksaklık var. Tabii teknik detayı biz o kadar bilmeyiz ama bunun içerisinde olan arkadaşlarımız askeriyedeki mevcut erbaş ve erlerin durumunun şu anda bile yüzde 30 kapasiteyle, az kapasiteyle çalıştığını, eksik olduğunu ifade ettiler. Bunun düzeltilmesi gerektiğini söylediler çünkü bir zafiyet yaratacağını söylediler. Doğru muydu? Doğru. Kabul edildi mi? Edildi. Ve celpi on iki aya bölerek, her ay bir celp yaparak bunun düzeltilmesi sağlandı. Belki yine problem çıkacaktır, belki aksaklıklar olacaktır ama düzeltilebilir. Demek ki hemen başında bir eksiklik varmış, bir yanlışlık varmış, bu yanlışlık hep beraber düzeltildi. Yani yüzde 30 eksik olan yüzde 70'lere düşecekti, şimdi celpiyle beraber önümüzdeki süreçte bu tamamlanacak.

Yine, bir başka çok önemli bir madde Cumhurbaşkanı'na hiç kimseye danışmadan, sormadan askerlik süresini, altı aya indirdiğimiz bu askerlik süresini yarıya kadar düşürme hakkı veriyordu. Kanunda "Cumhurbaşkanı bir kez düşürür." falan da demiyor, Cumhurbaşkanının yetkisinde yüzde 50 azaltma. Evet, Cumhurbaşkanı kalktı, 6'yı 3'e düşürdü, 3 ay sonra kalktı 3'ü 1,5 aya düşürdü. Bu yetkiyi veriyorsunuz. "Böyle ucu açık bir yetki olmaz. Doğru mu?" dedik "Doğru" dediniz. Ve ne dedik? "6 aydan az olmamak şartıyla bu yetkiyi artırma yönünde, 6 aydan az olmamak üzere eksiltme yönünde kullanamayacak." dedik ve düzelttik, birlikte ortak önergelerle düzelttik. Bakın, görüşünce ne kadar güzel şeyler çıkıyor, görüşünce yanlış olan şeylerin, eksik olan şeylerin düzeltildiğini görüyoruz. Demek ki görüşmemiz ve bunu komisyondaki yapmamız gerekirken daha sonra sağlanan, özellikle grup başkan vekillerinin büyük çabalarıyla gerçekleşen bu görüşmelerden sonra güzel şeylerin çıktığını görüyoruz.

İhtiyaç fazlası yükümlülerin bedelliden yararlanması olayı var ki orada da maddede bu kuraya tabi tutuyorlar, kontenjana tabi tutuyorlar. Direkt Millî Savunma Bakanlığı tarafından yapılıyordu bu iş ama bunun önüne de "Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacı" ibaresi getirildi ki doğrudur, her sene bu ihtiyaç değişebilir. Bu ihtiyaca binaen o madde de değiştirildi ama bedelliden biraz bahsetmek istiyorum şimdi burada.

Bakan -eski Millî Savunma Bakanı, şimdi Komisyon Başkanı- açıkladı burada. Her yıl yaklaşık 700 bin erkek çocuğunun askerlik çağına geldiği; bunun, birtakım şeyler çıkartıldıktan sonra, engelliler çıkartıldıktan sonra, istisnalar çıkartıldıktan sonra 400 bine düştüğü ifade ediliyor ama bedelli sayısı 145 binde toplanmış. Bu 400 binin tümünü her yıl tüketme veya askerlik yaptırma şansımız yok; yani, bedelli stokunu ne kadar eritsek eritemiz bir süre sonra bedelli stoku tekrar artacak. Yani, bu hesap doğru yapılabilir. Biz iki sene sonra, üç sene sonra -her ne kadar bedelli kalıcı hâle getirmiş olsak bile- her yıl -biliyorsunuz, 2011'de çıkarttık, 2015'te çıkarttık- bunu, bedelli bir daha konuşmamamız gerekiyor; hesabın iyi yapılması, yani stokun artmaması gerekiyor. Evet, üniversitelerden 400 bin öğrencimiz mezun oluyor her yıl; siz, 400 binin tümünü bedelliye tabi tutmuyorsunuz ve tümünü asker, er, erbaş ve yedek subay yapmıyorsunuz. Demek ki bir stok oluşacak tekrar, bu stokun eritilmesi gerekiyor. Bir defa, bu maddenin iyi çalışmadığını düşünüyorum, bedelli tarafının iyi çalışmadığını düşünüyorum. Eğer kalıcı olmasını istiyorsanız bunun iyi çalışılarak teknik olarak bu problemi çözecek bir maddeyle buraya gelmesi gerekiyor.

Yine, bedelli bir ay askerlik... Evet, başka şeyler düşünebilirsiniz işte "Vatanını, milletini, bayrağını öğrensin, bilmem ne yapsın." diye ama bunların, bedellilerin çoğu çalışan insanlar -talep eden insanlar- askerliğini yapmadığı için işe giremeyen insanlar ya da üniversitelerde olup sürekli tecil ettirenler; yüksek lisans yapıyor, işte, master yapıyor, doktora tezi yazıyor ki askerliğini öteletmek, erteletebilmek için. Burada bir yanlışlık olduğunu düşünüyorum. Bu arkadaşlar, bir şekilde bunu yapan arkadaşlar, yani bu erteletenler içerisinde her sınıftan insan var.

Bakın, stajyerliği bittiği zaman bir avukat, hukuk bürosunda çalıştığı zaman 2 bin lira maaş alıyor, inanın 2 bin lira alıyor. 2 bin lira para kazanan bir avukatın, mesleğe yeni başlayan bir avukatın bedelli askerlik için on beş aylık maaşını vermesi gerekecek.

Yine, asgari ücretli bir vatandaş "Ben çalışıyorum, işim de var. Bedelli yapmak istiyorum. İşim de çok önemli, kaybetmek de istemiyorum." dediği zaman yine on beş ay para ödemek zorunda kalacak ki bu, yılbaşında katsayıyla belirlendiği için daha da artacak. Bu, -daha önce de söyledim- Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı arkadaşlar. Biz, mutlaka bir şekilde bir formül bulup bunu kademeli şekilde dönüştürmeliyiz. Herkes anayasal olarak eşit bir şekilde buna başvuru hakkına sahip olsun. Yapar yapmaz, ayrı konu. Bakan diyor ki: "İşte altı aya böldüğünüz zaman beşer bin lira düşer. 5 bin lira vermektense ben altı ay askerlik yaparım." Siz öyle düşünebilirsiniz, bir başkası farklı düşünebilir ama herkese bu imkânı sunmak lazım. Eğer bir yasa çıkarıyorsak bu yasa tüm insanlara eşit bir şekilde hizmet etmeli, herkes buna başvurabilmeli. Yapar yapmaz, ayrı konu. Peşin tarafı var, o tarafını hiç

konusmuyorum ama çıkan her yasanın Türkiye'deki 82 milyona hak, hukuk ve adalet dağıtması gerektiğine inanıyorum.

Şimdi, 31 bin lira tespit ettiniz. Bir de yeni bedelli askerlik yasası çıkardık. Bu 2011'de 30 bin lira, 2015'te 18 bin lira, 2018'de 15 bin lira, bugün 31 bin lira... Neye göre belirlediniz, nasıl çalıştınız, kimlerle çalıştınız, niye bu kadar farklı, bunu izah etmeniz gerekiyor. Ben anlamıyorum sizi. Türkiye'de bugün 31 bin lirayı ödeyebilecek kim var, hangi mühendis var? Özel sektöre yeni başlayan çocuk ki "askerlik çağı" dediğiniz çağda işe başlayan çocuk 3-4 bin lirayla başlıyor. Niye 15 bin liradan 31 bin liraya çıkıyor? Şimdi 15 bin lira ödemiş, işe girecek, "Askerliğimi bedelli yapayım ki bir an önce işe gireyim." diyor, 2020'ye kadar sıra var. Nasıl bir zendedir, kim organize ediyor bu işi, kim yapılandırıyor, anlamış değilim. Bu çocuk zaten askerliğini önünde bir engel gördüğü için bedelliye başvuruyor. Siz 2020'de bu arkadaşla sıra veriyorsunuz, yirmi bir gün askerlik yaptıracağsınız.

Bedelli için değişik formüller uygulanabilir, seferberlik gibi. Benim seferberlik görevim vardı, askerlik bittikten sonra 2 kez daha gittim askeriye de birer hafta kaldım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akar, tamamlayın lütfen.

HAYDAR AKAR (Devamla) – Yine, bu bedelliler için böyle bir şey düşünülebilir. Beş yıl içerisinde 2 kez seferberlik görevi verilebilir ve bu eğitimi alması sağlanabilir. İlla gidip bir ay o temel eğitimi almasına gerek yok, beş yıl içerisinde bu düzenlenir ve 2 kez düşünülebilir. İzin dönemi düşünülebilir. Çalışıyordur, izin döneminde bu yıllık izinden sayılmaz, bu da olabilir, sayılabilir de. Bunlar yapılabilir.

Bence çok düşünülmesi gereken şeyler var ama şu bir gerçek: Birçok şeyi düzelttik, hep birlikte düzelttik, eksikleri giderdik. Ben bu kanunun daha sonra tekrar elden geçeceğini, konuşulacağını düşünüyorum, bu çıkan hâliyle eksiklikleri görüldüğü zaman. Ama biz bu kanunu engellemek için bir gayret içerisinde olmadık, sadece eksikleri gidermek için fikirlerimizi söyledik. Bu kanunu, inşallah en kısa zamanda yani bu akşam bitireceğiz diye düşünüyorum.

Herkese buradan sevgilerimi, saygılarımı sunuyorum. Asker kardeşlerime de hayırlı tezkereler diliyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akar.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Bostancı konuşacaktır.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli arkadaşlar; askerlik yasasını görüşüyoruz, üçüncü bölümdeyiz.

Askerlik yasasının Meclise geliş sürecine ilişkin olarak arkadaşlarımız değerlendirme yapıyorlar. Sosyal medyada, farklı mecralarda siyasi angajmana yaslanan değerlendirmeler yapanlar oldu muhakkak ama biz herhâlde Orta Çağ felsefecileri gibi, skolastik bir yaklaşımla sosyal medyaya bakarak amel edecek değiliz, Mecliste ne olduğu önemli. Meclisi milletimiz takip ediyor, bakıyor, Mecliste siyasi partiler güzel bir müzakereyle ortak bir şekilde bu yasayı geçirmeye çalışıyorlar. Dolayısıyla somut gerçeklik, herkesin müşahade ettiği, bizatihi olayın cereyan ettiği yerde yaşanan gerçeklik, siyasi partilerin askerlik yasasına ilişkin ortak bir çalışma sergilemeleridir.

Askerlik yasası çok önemli bir yasa. Toplumun ortak kaderi ve geleceğine ilişkin, en temel kuruma ilişkin, kurum üzerine bir yasa. Dolayısıyla böyle bir mutabakatın ve müzakerenin aranması her yasa için gerekli ama askerlik yasası için ayrıca ehemmiyetli. Biz de bu ehemmiyeti biliyoruz ve bu çerçevede bir süreç yürüttük. Biraz önce Kıymetli Haydar kardeşimiz de ifade ederken o süreçle ilişkin bilgi verdi. Yasa geldi, Komisyonunda, evet, çok hızlı bir şekilde geçti. Ama yasaya ilişkin siyasi partilerin değerlendirmeleri vardı, biz bütün bu değerlendirmeleri çok değerli gördük, onları aldık, onlar çerçevesinde tekemmül ettirmeye çalıştık.

Mükemmel yasalar yapılmaz çünkü mükemmel, gerçek dünyaya ilişkin değildir. Dostoyevski bugün yaşasa ve "Karamazov Kardeşler"i bir daha yazmaya kalksa herhâlde değiştirirdi. Ama insan elinden çıkma yasaların mevcut şartlar çerçevesinde, ortak bir akılla, en iyisini yapmaya çalışma şeklinde bir anlayışla yürütüldüğünü unutmayalım, biz de bunu yapmaya çalışıyoruz. Yarın ihtiyaç doğarsa ona ilişkin değişiklikleri de yine müzakere çerçevesinde yürütürüz.

Askerlik Yasası mühim dedik. Askere gidenler bilirler -buradaki arkadaşların, erkeklerin çoğu gitmiştir muhakkak- askere giderken insanlar farklı kimlik, kişilik, anlayış, görüntü içerisinde dilerler. Girerler, o elbiseyi giyince bir anda bütün o farklılıklar silinir, uniform bir yapı teşekkül eder. Üniformanın meslekle olan ilişkisi, anlamı, buna ilişkin müktesebat, ayrı bir bahis ama bu uniform yapı, bu farklı kimliklerin, görüşlerin ortadan kalkarak insanların bir meslek esasında ortak hâle gelmeleri bize bir şeyi işaret ediyor; başka mesleklerde olmayan, askerliğe has bir özelliği işaret ediyor; onun kritik rolüne, onun toplumla ilişkili alanına dair çok önemli bir hususa atıf yapıyor. Bu atıf, başta söylediğim, ortak kader ve geleceğe ilişkin yüklendiği roldür. O yüzden askerlik konusuna ilişkin müzakereleri yaparken, katkıları alırken, geleceğe ilişkin kestirimlerde bulunurken, mükemmel bir yasa yapmaya çalışırken hepimiz çok dikkatli ve ihtimamlıydık, bütün siyasi partiler bu ihtimamı gösterdiler, bunun için çok teşekkür ediyorum her şeyden evvel.

Değerli arkadaşlar, dünya değişiyor, hepimiz biliyoruz. Bu yasa, 1927 yılında yapılmış bir yasa. Üzerinden doksan iki yıl geçmiş. Bu doksan iki yılda o kadar önemli değişiklikler yaşandı ki saymakla bitmez. 20'nci yüzyılın başında radyo çıktı. Radyoyla birlikte nelerin değiştiği inanılmazdır, ona ilişkin tartışma ve müzakere çok zaman alır. 1927'de, bu yasanın çıktığı tarihte Türkiye'de radyo kurulmuştur, ilk Genel Müdürlüğünden biri de Vedat Nedim Tör'dü. Radyonun İkinci Dünya Harbi'nde nasıl bir rol oynadığı, Lili Marleen şarkısı, vesaire ilgilenen arkadaşlar bilirler. 1954 yılında televizyon çıktı. Televizyonla birlikte hayatımızın yine nasıl değiştiği malum. Şimdiki çocuklar televizyon çağı çocukları. Biz biraz televizyonsuz bir dünyayı da biliyoruz. Televizyonsuz, görüntünün olmadığı bir dünya ile televizyonun olduğu bir dünya birbirinden bütünüyle farklı gibidir hakikaten düşündüğümüzde. Nihayet, 1984 yılından itibaren internet hayatımıza girdi ki internetle birlikte dijital teknolojiler, peşinden yapay zekâlar, peşinden robotlar, şimdi teknoloji muazzam bir şekilde dönüşüyor. Bu değişikliklerin insanın hayatı, toplumun örgütlenmesi, insanların birbirleriyle ilişkileri üzerinde şüphesiz olumlu ve olumsuz özellikleri var, etkileri var. Teknolojinin sadece hayatımızı kolaylaştırdığı, olumlu etki yaptığı varsayımı çok doğru değil. Şarlo'nun asri zamanlara ilişkin filminde, üretim bandının başındaki işçinin zamanla kendisinin bir otomat makinesine dönüşme şeklindeki ironisi modernliğe yönelik, o teknolojiye yönelik güçlü bir eleştiridir. Yahut da cep telefonları şimdi hayatımızın bir parçası. Graham Bell telefonu icat ettiği sıralarda, bulunduğu sıralarda bir İngiliz lorduna "Ben yeni bir alet buldum, siz de finansse ederseniz insanlar bu aleti çok seveceklerdir, telefonu." diyor. Lord soruyor "Bulduğun nedir?" diyor. "Vallahi, bu alet marifetiyle insanları uzaktaki birisiyle görüşebiliyor." diyor. "Allah, Allah! Hangi insan, yüzünü görmediği kişiyle görüşmek ister; böyle bir alete kimse prim vermez." diyor ve para yatırmıyor. Şimdi insanlar yüz yüze görüşmek istemiyorlar galiba, cep telefonları üzerinden görüşüyorlar. Bu sadece teknolojik değişim değildir, insanların değişimidir. Bunun ülkelerin örgütlenmesine, kültürlerin birbirleriyle olan ilişkilerine, güç ilişkilerine, yönetim biçimlerine yönelik yapmış olduğu muazzam etkileri burada tüketemeyiz ama sonuç olarak bu teknolojik değişiklikler beraberinde her toplumun ortak kaderi ve geleceği için kritik rolü üstlenmiş olan askeriye de derinden değiştiriyor. Artık sayılara ilişkin şu kadar asker, bu kadar asker, bunların bir önemi kalmıyor. Unutmayalım, İkinci Dünya Harbi'nde malum Japonlar ve Almanlar yenildiğinde, 1945 yılında,

Amerikalılar Pasifik'te bir harekât planlamışlardı Japonları teslim almak için 3 milyon askerle birlikte fakat o zaman şöyle bir hesap kitap yaptılar: "Biz bu harekâtı gerçekleştirir ve Japonya'yı istila edersek bu süreçte 560 bin civarında Amerikan denizcisini kaybedeceğiz, bunları kaybetmeyelim. Ne yapalım? Enola Gay'la atom bombasını Hiroşima'ya gönderelim, biz öleceğimize onlar ölsün." şeklinde, bir tane pilot -bu Enola Gay de onun annesinin adıdır- gönderdiler, o da kırmızı bir butona basıp 350 bin kişiyi, çoluk çocuğu, hayvanı, börtü böceği, her şeyiyle birlikte Hiroşima'da 6 Ağustos 1945'te katletti. Şimdi bu da tabii teknolojik bir değişim ama aynı zamanda hayatın dramatik bir gerçekliği. Her şey çok değişiyor. Bizim de askerliği, yeni bir konseptte, bu teknolojik değişimin esasları üzerine etkileyici bir şekilde örgütlememiz çok önemli. Bu yasanın amacı, esas itibarıyla sayıya yaslanan konvansiyonel manada bir askerî yapılanmadan güç, zamanın ruhuna uygun, Türkiye'nin bölgedeki pozisyonu çerçevesinde güçlü, etkin ve muhakkak caydırıcı bir askerî oluşurma hedefidir, buna yönelik yapılan bir çalışmanın parçası olarak bu askerlik yasası düzenlenmiştir. Ümit ve temenni ederiz ki... Askerliğin temel mantığı savaşmak değil, caydırıcı olmak. Atalarımızın söylediği gibi "Hazır ol cenge eğer ister isen sulhusalah." derler. Bizim de amacımız caydırıcı niteliği son derece baskın, etkileyici, güçlü, teknolojik donanımı gayet yerinde, sadece bu ülkedeki insanların hak ve hukuklarını değil bölgedeki insanların da aynı zamanda kaderleri ve geleceğine ilişkin, ahlaki ve insani normlar istikametinde bir görev ifa edebilecek, uluslararası hukuk çerçevesinde, bir güçlü yapıyı burada kurabilmektir. Eminim ki böyle bir yapı, böyle bir rol çerçevesinde bir örgütlenme, sadece AK PARTİ olarak bizim değil aynı zamanda bütün siyasi partilerin yaklaşımıdır, değerlendirmesidir. Arada farklar olabilir tabii. Bunları yanlış-doğru olarak değerlendirmek -yasaya ilişkin hususları söylüyorum- çok doğru olmaz. Belki göreceli bir şekilde bunlar okunabilir yani yaklaşımlar, "Öyle olmasın, böyle olsun." şeklindeki değerlendirmeler için söylüyorum.

Ama sonuç olarak, halka ilişkin bir tanım vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - İtalyan Siyaset Bilimci Gramsci aslında güzel bir tanım yapmış, "Halk çıkarları itibarıyla birbirinden farklı olan ama bir siyaset ve ortak hedefler istikametinde bir araya getirilebilir topluluktur." diyor. Hakikaten insanlar arasında farklılıklar vardır köyde yaşayan, şehirde yaşayan, işçisi, patronu, kendi içinde çıkar çelişkileri de vardır ama büyük çıkar, ortak çıkarlar etrafında insanları bir araya getirebilmek mümkündür. Bunu üstlenecek olan da siyasettir.

Halk tanımından hareketle esasen bizim de askeriyeyle ilişkin yaklaşımımız farklı değerlendirmeler, farklı görme biçimleri, farklı okumalar... Bunların hepsini hesaba katarak çünkü buradaki insanlar aynı zamanda halkı temsil ediyorlar, onlar çerçevesinde, onları dikkate alan, onları önemli gören, onları katkı verecek kıymetli unsurlar olarak değerlendiren bir yaklaşımla bu yasayı tekemmül ettirmekti. Bu istikamette çalıştık. İnşallah, bugünkü çalışmayla birlikte güzel bir müzakere ve her ne yaparsak ortak bir mutabakatla bu işi bağlayacağız, hayırlı olur diyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bostancı.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Oluç, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli vekiller; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, doğru, 1927'den sonra ilk kez enine boyuna bu konunun ele alınıp tartışılıyor olması, Mecliste değerlendiriliyor olması şüphesiz ki önemli bir adımdır, bunu yok saymamak gerekiyor.

Bu kanun teklifiyle 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu üzerinde düzenlemeler yapılmaktadır.

Biz bu maddeler tartışılırken ilk iki bölümde olduğu gibi üçüncü bölümde de aynı tutumumuzu sürdüreceğiz. Bu bölümlerde esas itibarıyla iki konu üzerinde tartışmayı sürdürdük çünkü detaydan önemlisi bu konulardaki temel yaklaşım bizim açımızdan önemliydi.

Şimdi, biliyoruz bu Meclisteki partilerin, grupların içinde bizim bu temel yaklaşımımızı doğru bulmayan, eleştiren çok sayıda vekil var fakat biz yine de bu temel yaklaşımımızı tartışmayı ve bu konudaki görüşlerimizi açıklamayı önemli buluyoruz.

Biz Halkların Demokratik Partisi olarak zorunlu askerliğin kaldırılmasını savunduk Meclisteki bu tartışmada ve bunu savunmaya da devam ediyoruz. Çeşitli nedenleri var bunun. Yani zorunlu askerliğin, gençlerin -bir kısmının en azından diyelim- sosyal ve ekonomik yaşamdan uzaklaşmasına neden olduğunu düşünüyoruz ve kimse zorla askere alınmamalıdır, zorunlu askerliğin devam ettiği durumlarda ise vicdani ret hakkı tanınmalıdır diyoruz.

Şimdi "vicdani ret hakkı" kavramını çok tartışmalı bulan arkadaşlarımız olduğunu da biliyoruz ama buradaki mesele, bu kavramın kendisinin kullanılmasından daha öte, bu kavramın içeriğinin ne olduğunu, bu anlayışın ne olduğunu değerlendirmektedir esas itibarıyla.

Şimdi, bakın, daha evvel de vurguladık, Türkiye'nin imzasının bulunduğu uluslararası sözleşmeler, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları ve aynı zamanda inanç ve vicdan özgürlüğü hakkını da kabul eden Türkiye'nin Anayasası aslında "vicdani ret hakkı" dediğimiz meselenin -ki bu bir vicdani hizmet hakkıdır, biraz sonra oraya da geleceğim- yasalaştırılmasını gerekli kılar bizce. Yani eline silah almak istemeyen gençlerin zorunlu askerlik yapmama hakkının güvence altına alınması gerekir. Bunun sayısının kaç olacağının bir önemi yoktur esas itibarıyla, ilkesel olarak bir haktan söz ediyoruz.

Zorunlu askerlik yapmak istemeyen gençler için kamu hizmeti bir opsiyon olarak düşünülebilir ve bu bir hak olarak var olmalıdır. Bunun örneklerine Avrupa'da ve dünyanın birçok ülkesinde rastlamak mümkündür. O örnekleri de şimdi size biraz açmaya çalışacağım.

Bakın, Avrupa Konseyinin kurucu ülkelerinden bir tanesidir Türkiye ve şu anda Avrupa Konseyi ülkeleri arasında vicdani ret hakkını tanımayan sadece Türkiye ile Azerbaycan vardır, bunun dışındaki bütün üye ülkeler bu hakkı tanımışlardır.

Şimdi, zorunlu askerlik, belirli bir yaşa ulaşmış olanların -ülkemizde genellikle erkek nüfus açısından bu geçerli- belirli bir süre boyunca kamu hizmetini yerine getirmesi anlamına gelmektedir. Şimdi, biliyorum, arkadaşların bir kısmı diyecektir: Yani askerlik hangi kamu hizmeti? Evet, arkadaşlarımızın birçoğu bunu bir vatan hizmeti olarak tanımlamaktadır. Doğru fakat aslında vatan sadece topraklardan oluşmadığı için, onun üstünde yaşayan insanlar ve toplumdan da oluştuğu için bunu bir kamu hizmeti olarak değerlendirmek mümkündür.

Söz konusu kamu hizmeti çoğunlukla zorunlu askerlik olarak geçerli oluyor. Ancak, dediğim gibi, bazı ülkelerde başka alanlarda da bu kamu hizmeti verilebiliyor, alternatif bir kamu hizmeti anlayışı geliştirilebiliyor. Bakın, örnekleri var; mesela Almanya'da her yetişkin, askerlik hizmeti yapmak zorundadır yani zorunlu askerlik vardır ama vicdani ret hakkı da vardır. Askerlik yapmak istemeyenler genellikle dokuz ay kadar anaokulları, hastaneler, rehabilitasyon merkezleri, huzurevleri gibi kurumlarda çalışmaktadırlar ve bu sivil hizmeti, kamu hizmetini yerine getirirken de askerî kıtlada değil evlerinde yaşamaktadırlar. Başka örnekler vardır, Kızılhaçta özellikle, başlıca personel arasında bu hakkı kullanmak isteyenler yer almaktadır, sadece Almanya'da değil Avrupa'nın diğer ülkelerinde de. Avusturya'da mesela vicdani retçiler için 8 ay zorunlu askerliğe karşılık 12 ay kamu hizmeti

şartı bulunmaktadır yani zorunlu askerlikten daha fazla kamu hizmeti şartı vardır. Yunanistan'da bu 12 ay zorunlu askerliğe karşılık 24 ay kamu hizmeti olarak şekillenir. Polonya'da 12 ay askerlik hizmetine karşılık 18 ay kamu hizmeti olarak şekillenir. İsveç'te 7,5 ay askerlik hizmetine karşılık 7,5 ay kamu hizmeti olarak öngörülür. Yani örnekleri tek tek artırmak mümkün, zamanımız sınırlı olduğu için isimlerini söylüyorum: Avusturya, Estonya, Finlandiya, İsviçre, Yunanistan, Tayvan. Bunların hepsinde askerlik hizmeti yerine kamu görevi seçeneği mevcuttur.

Şimdi, dünyada -bu aslında burada çok fazla tartışılmadı ama yapılan işin bununla çok alakalı olduğunu da hepimiz biliyoruz- özellikle son dönemlerde profesyonel ordulara geçiş söz konusudur. Mesela 27 Avrupa Birliği üyesi ülkeden 21'inde zorunlu askerlik yoktur, 28 NATO ülkesinin 23'ünde profesyonel ordu mevcuttur. Özellikle 2000'li yılların başlarından itibaren zorunlu askerliğin yerini giderek profesyonel ordulara terk ettiğini biliyoruz ve burada da tartıştığımız bugünkü konu elbette ki bununla ilgilidir. Biz burada bu meseleyi tartışırken hep şunu vurguladık: "Zorunlu askerliğin kaldırılması gerekir ama bu sisteme devam edilecekse de o zaman bir vicdani kamu hizmeti hakkının, Türkiye'de de kullanmak isteyenler için tanınması gerekir."

Bakın "uluslararası kuruluşlar" dedim, iki örnek vermek istiyorum Birleşmiş Milletler ve Avrupa Parlamentosu bağlamında. Bu konu aslında 19'uncu yüzyıldan beri dünyada tartışılan bir konu ama özellikle 20'nci yüzyılın başlarında Birinci ve İkinci Dünya Savaşı sırasında daha yoğun olarak ele alınıp değerlendirilen bir konu. Günümüzde Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu ve Avrupa Parlamentosu tarafından da bu, temel insani hak olarak kabul ediliyor. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu 1987/46 İlike Kararı'nda devletleri vicdani ret hakkını tanımaya davet etmiş ve devletlerin bu hakkı kullananları cezalandırmaktan kaçınmaları gerektiğini belirtmiştir. Birleşmiş Milletlerden söz ediyoruz. Bunu takip eden yıllarda, 1989 yılında 59 İlike Kararı'nda Komisyon bir adım daha atmıştır ve vicdani ret hakkının İnsan Hakları Evrensel Beyanname'si madde 18'de ve Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme madde 18'de tanınan inanç özgürlüğünün bir parçası olduğunu belirtmiştir. Devam etmiştir, 1993'te 84 İlike Kararı, 1995'te 83 numaralı İlike Kararı, 1998'de 77 numaralı İlike Kararı'nda da aynı ilkeler tekrarlanmış ve genişletilmiştir. Bu ilke kararları doğrultusunda da Birleşmiş Milletler Komisyonu devletleri kanunlarını ve uygulamalarını gözden geçirmeye, vicdani retçiler için af ve hakların iadesi uygulamalarını yürürlüğe koymaya çağırmıştır.

Şimdi, bütün bunları niye söylüyorum? Anayasa'mızın 90'ıncı maddesi der ki: "Uluslararası sözleşmeler iç hukuktan daha üstün ve geçerlidir." Amir hükümdür yani. "Bir iç hukuk ile uluslararası sözleşme arasında bir tartışma çıktığında amir hüküm uluslararası sözleşmedir." der Anayasa'nın 90'ıncı maddesi. Dolayısıyla Türkiye'de vicdani ret yasasının olmayışı ya da bu açıdan yasada herhangi bir maddenin olmayışı bu talebi bir hak olmaktan çıkarmaz aslında çünkü Türkiye'nin, altında imzası olan 2 büyük sözleşme vicdani ret talebine hukuki dayanak oluşturur. Bir tanesi Birleşmiş Milletler Medeni Haklar Sözleşmesi, diğeri de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'dir. O açıdan, baktığımızda, bu konunun tartışmasının biz önemli olduğunu düşünüyoruz. Evet, 1927'den sonra ilk kez Mecliste bu konu enine boyuna tartışılıyordur -askerlik meselesi- yasa anlamında ama biz öyle inanıyoruz ki vicdani ret hakkı ya da vicdani kamu hizmeti hakkı mutlaka ama mutlaka önümüzdeki yıllarda Türkiye'nin de tartışması gereken ve sorunları aşma konusunda bir yol olarak benimsemesi gereken bir haktır diye düşünüyoruz. Çünkü bugün de dün de evvelsi gün de yaptığımız bütün tartışmalarda, daha önce komisyon tartışmalarında da çok açık olarak görüldü ki bu alanda Türkiye'de yaşanan bir sorun var. Bu da yeni değil yani 1970'li yıllardan bugüne kadar uzayıp gelen bir sorun. Nedir o?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Oluç.

Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) - Bakaya ve askere gitmedikleri için kaçak durumuna düşmüş olanların durumu ve bundan dolayı da çeşitli uygulamalar. Ben hatırlıyorum, 1970'li yıllardan bugüne kadar birçok uygulama denendi bu konuda, en son şimdi bedellinin sürekli hâle getirilmesi benimsenmiş oluyor. Yani daha evvel ben kendim de dört ay bedelsiz askerlikten faydalanmışım, çok farklı uygulamalar oldu, onun için bu örneği veriyorum. Öyle inanıyoruz ki bu bedellinin sürekli hâle getirilmesi de bu sorunu tam olarak çözmeyecektir önümüzdeki yıllarda. O zaman bir vicdani kamu hizmeti hakkının tanınması önümüzü biraz daha açan, Türkiye toplumunu biraz daha demokratikleştiren ve toplumdaki kamu hizmeti anlayışını geliştiren bir noktaya doğru ilerleyecektir.

Dinlediğiniz için çok teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum, grup başkan vekillerimizi arkaya davet ediyorum lütfen.

Kapanma Saati: 17.21

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.46

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa)

----- 0 -----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 92'nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

69 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yerde.

Şimdi, şahıslar adına ilk söz Isparta Milletvekili Sayın Uğur Gökgöz'ün.

Buyurun Sayın Gökgöz.

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Isparta) – Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisi Millî Savunma Komisyonunda kabul edilen ve Meclis Genel Kurulumuzda görüşülmekte olan Askeralma Kanunu Teklifi üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken Trabzon Araklı'da sel felaketi dolayısıyla hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, kederli ailelerine başsağlığı diliyorum. Bununla birlikte, geçtiğimiz gün seçim bölgem Isparta Gelendost Yeşilköy'ümüzde sel felaketi olmuş; ayrıca dün de Eğirdir, Serpil ve Yukarı Gökdere köylerimizde dolu afeti yaşanmış, elma ve kiraz ağaçlarımız zarar görmüştür. Sayın valimizin koordinesinde yetkililerimiz zararın tazmini noktasında işlemler yapmaktadırlar. Devletimiz, Hükümetimiz güçlüdür. Maddi zararları telafi edebiliriz, yeter ki cana ziyan gelmesin. Bu vesileyle, hemşehrilerime geçmiş olsun dileklerimi buradan iletiyorum.

Bugün, bu Gazi Meclis çatısı altında askerlikte devrim niteliğinde bir reformu hayata geçiriyoruz. Özellikle vatani görevini henüz tamamlamamış olan gençlerimiz ve silah altındaki er ve erbaşlar tarafından çok yakından takip edilen bu kanun aslında yılların bir beklentisiydi. Mevcut sistemin günümüz şartlarında gençlerimizin ve ailelerinin beklentisini karşılayamadığı çok açıktır.

Peki, nedir mevcut sistemin eksiklikleri? Niçin bu değişiklik kaçınılmazdır diyoruz? Gençlerimizin gerek eğitim gerek iş hayatında kariyer planlarının onları giderek daha ileri yaşlarda askere gitmeye zorlaması, ülkemizin artan nüfusu sebebiyle askerlik çağına gelen gençlerimizin sayısında sürekli yığılmaların yaşanması hepimizin bildiği sıkıntılardır.

Mevcut yasanın biraz daha teknik aksaklıklarını ele almak gerekirse, hepimizin bildiği gibi, günümüzde askerî alandaki operasyonel faaliyetlerin ve araç gereç kullanımı için verilen eğitimlerin maliyeti bu işin ehilleri eliyle yapılmasını zorunlu kılmıştır. Zaten zorunlu askerlik görevini yerine getirmekte olan yükümlüler daha çok kıta görevlerinde, geri hizmetlerde değerlendirilmektedirler. Ayrıca, kısa süreli eğitimle sahaya sürülen askerlerin can güvenliğini sağlamak da zorlaşmaktadır. Nitekim ülkemiz epeyce vakittir planlı ve bilinçli bir şekilde profesyonel askerliğe geçmektedir.

Bugün, toplamda 419 bin olan Türk Silahlı Kuvvetleri mevcudumuzun 200 bine yakını yani yaklaşık yarısı subay, astsubay, yedek subay, uzman, sözleşmeli er, erbaş kadrolarındaki muvazzaf personellerden oluşmaktadır. Kritik görevlerde, özellikle terörle mücadelede vazife üstlenen tüm birliklerimiz muvazzaf askerlerden teşekkül etmektedirler.

Daha önce de belirttiğim gibi, yükümlüler daha çok kıta görevlerinde, diğer hizmetlerde değerlendiriliyor. Yeni askerlik kanunuyla yükümlülerin yarıya yakını hemen terhis olacak, kalanları görevlerine devam edecektir. Dolayısıyla yeni askerlik sistemine geçilmesiyle ne ülkemiz sınırları içinde ne de sınırlarımız dışında hiçbir aksaklık yaşanmayacaktır. Bu düzenleme bir yandan profesyonel askerliği yaygınlaştıracak, diğer yandan da bu ülkenin tüm evlatlarının temel askerî eğitimden geçmesini sağlayacak bir anlayışla hazırlanmıştır. Hepimizin bildiği gibi, tarih kitaplarında Türk milleti için "asker millet" veya "ordu millet" tanımlamaları yapılır. Böyle bir milletin evlatlarının askerlikle ilişkisini tümüyle kesmek düşünülemez. Yeni sistemde bedelli askerlik yapma hakkını kazanan herkes bir aylık temel eğitimden geçecektir.

Burada hazır profesyonel askerlikten bahsetmişken bir bilgi daha vermek istiyorum. NATO içindeki ülkelerin orduları yeniden yapılandırılmaktadır. Dünyanın 40 ülkesinde askeri olan İngiltere'nin kara kuvvetleri sayısı 112 binler civarında, yine Fransa'nın da 100 bin civarındadır. Bizdeki sayının 419 bin olduğunu biraz önce belirtmiştim. Fakat burada önemli bir husus var: Orduların gücü salt asker mevcuduyla değil, teknolojiyi kullanan eğitilmiş personelle birlikte değerlendirilmektedir. Bütün bu unsurlar dikkate alındığında, Türkiye'nin profesyonel askerliğe geçiş adımlarının ne kadar kıymetli olduğunu bir kere daha vurgulamak isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gökğöz, tamamlayın lütfen.

Buyurun.

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Devamla) – Altını çizerek ifade etmek istiyorum ki yeni sistemle Türk Silahlı Kuvvetlerinde zafiyet oluşacağı iddialarının hiçbir temeli yoktur.

Bu düzenlemenin bir kez daha ülkemize, milletimize ve gençlerimize, Türk Silahlı Kuvvetlerimize hayırlı olmasını diliyor, pazar günü yapılacak olan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı seçiminin ülkemiz, milletimiz, özellikle İstanbul'umuz için hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyor, "İstanbul daha güzel olacak" diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Gökğöz.

Pozitif ayrımla sürenizi uzatabilirdik biraz daha biz.

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Isparta) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Şahıslar adına diğer söz Sayın Haşim Teoman Sancar'ın.

Buyurun Sayın Sancar. (CHP sıralarından alkışlar)

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle, üç günden bu yana mesai harcayarak Türkiye'nin ve ülkemizin en ulvi, en kutsal, en önemli değeri üzerine bir yasa çıkarıyoruz. İnşallah bu yasa her zaman söylediğimiz gibi hak, hukuk ve adalet çerçevesinde, eşitliği öngören, her vatandaşımızın askerlik yasalarına, her vatandaşımızın da bedelli askerlikle ilgili birçok imkânı sağlamasına vesile olur.

Birkaç günden beri eleştirilerimizin bazı noktaları bedelli askerlik üzerineydi. İşte, bedelli askerlikteki rakamların artışı, ayrıca bedelli askerlikteki kontenjanın gelmesi, kuraya tabi olması gibi konular aslında geçmişten bu yana devam eden 460 binlik yoklama kaçağı ve bakaya arkadaşlarımızı çözmiyordu idi.

Ama ben bugün başka bir yönüne de gelmek istiyorum: Cumhuriyet Halk Partisi olarak her zaman ana görüşümüz Türk Silahlı Kuvvetlerimizin siyasetüstü bir unsur olduğudur. Mesela, hep Türk Silahlı Kuvvetlerini konuşuruz ama bu Türk Silahlı Kuvvetlerinin bir başkomutanı vardır, başkomutanımız nedir? Cumhurbaşkanıdır. Yani Türkiye Büyük Millet Meclisinin manevi varlığından ayrılmayan ve Cumhurbaşkanı olarak Türk Silahlı Kuvvetlerine başkomutanlık yapan bir kişidir. Böyle baktığımız zaman, her zaman askeri siyaset dışında tutma çabasında olduk ama bir sene öncesine kadar bu 1923 yılından bu yana devam etmekteyken bugün Başkomutan, yani şu anda sizlerin geçirdiği yasayla AK PARTİ Genel Başkanı belli konularda askeri de taraflı hâle getirmiştir. Örneğin, askere siyaset yasaktır. Hiçbir albay, hiçbir binbaşı istifa edip belediye Meclis üyesi aday olamaz, milletvekili aday olamaz, aynı zamanda belediye başkanı aday olamaz; istifa edip geriye gelemez çünkü ama tüm memurlara aynı hakkı veriyor. Örneğin bir emniyet müdürü, bir vali istifa eder, adaylık için başvurur ama ondan sonra aday olamadığı takdirde görevine geri döner ama biz askerimizi hep bu konularda hassas görmüşüzdür. Neden? Taraflı olmasın, ideolojisi olmasın diye. Örneğin bir asker derneğe üye olamaz, örneğin bir asker basına konuşamaz, örneğin bir asker parti üyesi olamaz ama bunların tamamı Başkomutanın serbest. Bir belediye seçiminde dahi Başkomutan direkt taraf olabiliyor. İşte bir sene evvel, Başkomutan olarak addettiğimiz ve ordunun, Allah korusun, olağanüstü hâllerde yönetimini sağlayacak kişinin siyasetten ayrı olmasını, Türkiye'nin tamamını kapsamamasını bu sebeple istemiştik, bu sebeple önermiştik. Yani İç Hizmet Kanunu'nda Türk Silahlı Kuvvetlerinin her zaman farklı bir görevi, farklı bir konumu, farklı bir değeri olmuştur. Böyle baktığınız zaman Sayın Cumhurbaşkanı da Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanıdır. Başkomutan olarak yönettiği ordusunda eğer askerin siyaset yasağı varsa, askerin bu anlamda her türlü siyasi toplantıya, beyana, seçime girme yasağı varsa, aday olmak için istifa ettiğinde geri dönemiyorsa Sayın Başkomutanın da bu anlamda taraflı olmaması gerekir, bir siyasi partinin genel başkanı olmaması gerekir, beyanlarında bu ayrılığı sağlaması gerekir.

Ve ben yine söylüyorum: Eğer bugün bu yasa çıkıyor ise, bu yasadaki tüm partiler fikirlerini bildiriyorlarsa bu, Türkiye Cumhuriyeti'ndeki tüm vatandaşlarımızın bu yasadaki eşit faydalanmaları adına. Ve bu vesileyle de kışladaki asker kardeşlerimiz de inşallah bu kararın, bu yasanın sonunda evlerine kavuşacaklardır. Ama bedelli askerlik konusunda hâlâ görüşmelerimiz devam etmekte ve bir ortak karar adı altında, inşallah kuraya tabi tutulmadan yoklama kaçaklarının ve bakaya kardeşlerimizin de çözüme kavuşacağına yürekle inanıyoruz. Yine de 31 bin liralık bedelin hâlâ konuşuluyor olması, 15 bin liraya göre baktığınızda 2 katından fazla olması, hâlâ eşitlik ve adalet ilkesine aykırıdır. Ben yine söylüyorum ki Cumhuriyet Halk Partisinin geçmişten bu yana anlayışı şudur: Türkiye Cumhuriyeti'nin şanlı Silahlı Kuvvetleri, inşallah ordumuz ülkemizin gurudur, şerefidir, onurudur.

Bu vesileyle, cumhuriyetin kuruluşundan bu yana büyük zaferler kazanarak bugün bu masalarda özgürce siyaset yapmamıza vesile olan ebedî Başkomutanımız, ilk Başkomutanımız Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü saygıyla, sevgiyle, minnetle, şükranla anıyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Hayırlı olsun diyorum.
Sağ olun. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)
BAŞKAN – Teşekkür ederim.
Soru-cevap işlemi yok.

Üçüncü bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlamıştır.

Şimdi üçüncü bölümde yer alan maddeleri, varsa o maddeler üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

61'inci madde üzerinde iki adet önerge vardır, okutup aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 69 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 61'inci maddesinin (1)'inci fıkrasında geçen "Bakanlıkça" ibaresinin "Bakanlık tarafından" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Garı Paylan

Hakkı Saruhan Oluç

Kemal Peköz

Diyarbakır

İstanbul

Adana

Semra Güzel

Nusrettin Maçın

Diyarbakır

Şanlıurfa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz Muhterem Başkanım.

BAŞKAN – Komisyonun katılmadığı önerge üzerinde söz talebi var.

Sayın Paylan, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

GARİ PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, memleketin güvenliğini konuşuyoruz, hem sınırlarımızın güvenliğini hem de iç güvenliği konuşuyoruz. Ancak baktığımızda, yüz yılı aşkın süredir ne hikmetse, ne güvenliğimizi sağlayabildik ne iç barışımızı sağlayabildik ne de komşularımızla barışımızı sağlayabildik. Askerlik Yasası da son derece sığ bir şekilde tartışılıyor maalesef. İşte, bedelli askerlik olsun mu; altı ay mı olsun, dokuz ay mı olsun? Maalesef arkadaşlar, bu sığılıkta tartışıyoruz. Oysa, bakın -Plan ve Bütçe Komisyonunun üyesiyim arkadaşlar- dört yıl önce bütün güvenlik rakamlarına harcadığımız rakam 40 milyar TL'ydı yani 40 katrilyon, 2019'da 160 milyar TL. Yani dört yılda 4 kat artmış arkadaşlar. Gelin, bunu tartışalım. 4 kat artmış da huzurumuzu mu sağlamışız, refahımızı mı sağlamışız, iç barışımızı mı sağlamışız, komşularla barışımızı mı sağlamışız? Hayır. Ama bunu tartışmıyoruz, bedelli 30 bin lira mı olsun, 10 bin lira mı olsun; askerlik altı ay mı olsun, dokuz ay mı olsun, maalesef bunu tartışıyoruz. Bu sığılık, maalesef bu Meclise yakışmıyor arkadaşlar. Gelin, daha derinlemesine, ülkenin güvenlik meselesini nasıl sağlayacağımızı hep beraber konuşalım.

Bakın arkadaşlar, bu yasa teklifinde adalet yok, vicdan yok, inanın eşitlik de yok. Bunlar Anayasa'da geçen ibareler, "eşitlik" "adalet" "vicdan" ama bu yasal düzenleme bütün bu ibarelerden yoksun. Neden biliyor musunuz? Çünkü arkadaşlar, tekrar zorunlu askerliği getirdik. Bakın, belki 1927'de bu askerlik yasası geldiğinde o zaman normaldi, 1930'larda, 1940'larda, 1950'lerde normaldi ama bütün demokratik ülkeler artık bu zorunlu askerlik meselesini rafa kaldırmışlar, vatandaşlarına zorla askerlik yaptırmıyorlar, vicdani ret hakkını savunuyorlar. Bakın, bu yasal düzenlemede vicdan da yok.

Bakın, mesela ben, öldürmeyi reddeden birisiyim, zorla askere alındım, zorla elime silah verildi ama ben kimseyi öldüremedim arkadaşlar çünkü ben öldürmeyi reddediyorum -benim gibi öldürmeyi reddeden milyonlarca antimilitarist insan var bu ülkede- ama beni bir okula koysaydınız, bir hastaneye koysaydınız, bir kreşe koysaydınız, emin olun, ben orada çok faydalı olurum; vatana, millete, çocuklara, hastalara çok faydalı olurum ama zorla sekiz ay askerlik yaptırıldı, silahı elime aldığımda ne yapacağımı bilemedim, zorla elime silah verildi. Benim gibi bakan, vicdani ret hakkını kullanmak isteyen milyonlar var. Vatana böyle hizmet edilmesine niye engel oluyoruz? Neden 2019 dünyasında bunları tartışmıyoruz bütün medeni ülkeler bunları aşmışken?

Bakın, bu yasa eşitlikten de yoksun arkadaşlar. Anayasa'nın amir hükmüdür eşitlik. Ya, 31 bin lira bedel koymuşsunuz Sayın Bakanım, 31 bin lira bedel. Milyonlarca gencimiz işsiz arkadaşlar, işsiz, bırakın asgari ücreti, işsiz.

İSMET YILMAZ (Sivas) – Biz onlara para vereceğiz.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Hatibi dinleyelim.

GARİ PAYLAN (Devamla) - Milyonlarca vatandaşımız asgari ücretten maaş alıyor. 2 bin lira asgari ücret olsa bile beş ayda 10 bin lira yapar. Nasıl 31 bin lira koyarsınız? Bu vatandaşımız kura bile olsa o kuraya katılabilecek mi? Zenginlere bedelli askerlik yaptıracağınız, yoksullar gidip askerlik yapacak. Bu olmaz, bu kabul edilemez. Bu anlamda, eşitlikten de yoksun arkadaşlar bu bedelli askerlik yasa teklifi.

Bakın, eşitlik meselesi gündeme gelmişken, Osmanlı'dan bir tartışmayı da gündeme getireyim. Denirdi ki hani: "Osmanlı'da Hristiyanlar askerlik yapmazdı, aman da ne güzel." Hiç de öyle değil arkadaşlar, biliyor musunuz? Çünkü cizye vergisi verirdik biz, cizye vergisi, zorla alınırdı. "Siz askerlik yapmıyorsunuz, sizden cizye vergisi alacağız." derlerdi ve İslahat Fermanı'yla bu verginin adı "bedel vergisi" oldu yani "bedelli" lafı oradan geliyor. Bedel bizden alınırdı, Hristiyanlardan ama ayrımcılıkla karşı karşıya kalırdık. Hristiyanlar Osmanlı'da asker olma mücadelesi verdiler. Niye? Ayrımcılığa uğramamak için, o ağır bedeli ödeyemedikleri için ve bir arada herkes... Konu vatan güvenliği ise hep beraber bu vatan güvenliğini sağlayalım diye. Ama bu hak ancak İkinci Meşrutiyet'ten sonra alınabildi. 1909'da kanun geçti ve "Herkes asker olacak." dendi. O zamanın ruhuydu, o eşitlik mücadelesiydi. Ama 2019 dünyasında "31 bin liraya bedelli askerlik yaptırıyoruz." denmesi bizler adına utançtır arkadaşlar. 250 bin dolara vatandaşlık veriyoruz, 31 bin liraya da askerlik yaptırıyoruz. Nerede kaldı değerler? Nerede kaldı gerçek anlamda vatan savunması? Bütün bunları tartışmalıyız, bakın, derinlemesine tartışmalıyız. Merkezî bir anlayışla vatanın güvenliğini sağlayamıyoruz arkadaşlar, antidemokratik bir anlayışla sağlayamıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Paylan, tamamlayın.

GARİ PAYLAN (Devamla) - Bütün Meclisin ordusu değil, partinin ordusuna çevirsek orduyu veya emniyet güçlerini, Süleyman Soylu'nun baktığı gibi yüz yıldır olan milliyetçi anlayış çerçevesinde, bir partinin polisi şekline çevirsek işte İstanbul adayını gidip takip eder, Sayın İmamoğlu'nu ama diğer anlamda Binali Yıldırım'ı takip etmeyen bir polis gücüne dönüşür yani parti polisi hâline gelir.

Bakın, pek çok özel harekâtçı polise bakıyorum, ya MHP'ye ait bıyıklara sahipler ya AKP'ye ait bıyıklara sahipler.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) - Vatan sevgisi var, vatan sevgisi.

GARİ PAYLAN (Devamla) – Bu anlamda parti ordusuna, parti polisine doğru gidiyoruz arkadaşlar. Bütün bunları tartışmamız lazım. Merkezden değil, yerelden yönetilen, yerele bağlı polis güçleri olması lazım. Oranın demografisini anlayan,

oradaki kimliği anlayan, oranın dilini bilen, oradaki vatandaşla hemhâl olan demokratik bir yerel polis gücü, demokratik bir orduya ihtiyacımız var, bütün bunları da derinlemesine tartışalım derim arkadaşlar.

Hepinize saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın görüşülmekte olan 69 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 61'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani bu sayın konuşmacının bu tuhaf konuşmasını dinledik. “Ekmek veririm, yemezsin; su içerim, içmezsin.” diye bir atasözü vardır, meraminin ne olduğunu da açıkça ifade etmedi. Şimdi, bıyıklara, sakallara vesairelere birtakım tasnifler de getirdi.

Bir taraftan sen ötekileştirmekten vesaireden şikâyet edeceksin ama bir taraftan da ötekileştireceksin. Bunun bir standardı yok, partilerin tüzüklerinde bıyığın... Kendi sakalına sormak lazım yani onu da nasıl tanımlamamız lazım? Yani hadi “MHP bıyığı” dediniz, kendi sakalına da ne sakalı diyelim şimdi? (MHP sıralarından alkışlar)

Böyle tuhaf şeyde... İlla konuşacağım diye de insanların kendisini zorlamaması gerekir. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Bütün dünyada Amerika'sı, Rusya'sı, Çin'i, Avrupa'sı bilhassa bu emperyalist devletlerin silahlı kuvvetlerini güçlendirmek, makine teçhizatını artırmak için türlü fırıldaklar çevirdiği bir dönemde Türk Silahlı Kuvvetlerinin bu önemli reformuna karşı çıkmak, acaba bu konuşmacının niyetinde hangi emellere hizmet etmek düşüncesi yatıyor, doğrusu onu da ayrıca bir sormak, sorgulamak gerekir. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Paylan kürsüye. (HDP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sataşmadık, cevap verdik Sayın Başkan. Oradan niye veriyorsun, ona da yerinden ver.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, bakın, Meclisin bahçesinde bir yürüyün; Meclisin bahçesinde Özel Harekât timleri var, ben bir gün yürürken gördüm ve Özel Harekât timlerinin hepsi benim boyumda, dalyan gibi genç çocuklar, memleketin evlatları. Arkadaşlar ama ne hikmetse hepsinde o bahsettiğim büyük vardı.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Algıda seçicilik.

GARO PAYLAN (Devamla) – Oysa arkadaşlar, bakın, mesele şu: Arkadaşlar, bazı tanksavarlar, sofistike silahlar, tanklar, toplar var Meclisin bahçesinde.

Oysa, bakın, arkadaşlar, memleketin polis gücü de demokratik bir polis gücü olmalı, memleketin askeriyesi de demokratik bir askeriye olmalı yani heterojen olmalı, tek bir partinin referansıya polis gücüne üye atanmamalı.

Bakın, bir de arkadaşlar, böyle bir devrim yasasından bahsediyor MHP. Acaba 31 bin lira verip de bedelli askerlik yaptırmamın hangi millî, hangi manevi duygularla bağdaştığını da ben sizlerin vicdanına bırakıyorum arkadaşlar.

Saygılar sunarım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın hatip kendi sakalına bir türlü yorum getirmede. Bir bıyıktan bile bu kadar irite olan, kendisini bu kadar bağnaz bir hükme bağlamış bir kişinin değerlendirmelerini çok da itibara almamak gerekir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – “Dalyan gibi bir kişinin.” diyorsunuz. “Dalyan gibi” kısmını unutmayalım, evet.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeralma Kanunu Teklifi (2/1940) ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 69) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeralma Kanunu Teklifi'nin 61'inci madde 2'nci fıkrasındaki “mevcut yönetmeliklerin” ibaresinden sonra “virgül(,)” konulmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Çelebi

Haşim Teoman Sancar

Haydar Akar

İzmir

Denizli

Kocaeli

Müzeyyen Şevkin

Servet Ünsal

Hüseyin Yıldız

Adana

Ankara

Aydın

Hüseyin Avni Aksoy

İlhami Özcan Aygün

Karabük

Tekirdağ

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Komisyonun katılmadığı önerge üzerinde söz talebi var.

Sayın Yıldız, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

İki gün önce Trabzon Araklı sel felaketinde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine ve Trabzon halkına başsağlığı diliyorum.

Yine, Aydın'da, iki gün önce, yoğun yağıştan ve fırtınadan dolayı İncirliova'da 5 bin dönümün üzerinde pamuk alanı zarar görmüş ve Nazilli ilçemizde de çatılar uçmuş, çam ağaçları yerinden sökülüştür; çok ciddi derecede zarar var. Bütün Aydınlılara "Geçmiş olsun." diyorum.

Değerli arkadaşlar, iki haftadan beri, bu yasayla ilgili, arkadaşlar gelip görüşlerini belirtiyor. Demin bir milletvekilinin dediği gibi, bedelli-ücretli olarak düşündüğümüzde, Sayın Millî Savunma Bakanı "Asteğmenin aylığını 6'yla çarptık, 31 bin lira yapıyor." dedi. Ama şunu söyleyeyim: 8 milyon işsiz içinde 2 milyon işsiz genç var arkadaşlar. Yani işi yok, işi. 2 milyon genç var. Asgari ücret 2.020 lira. 6'yla çarptığın zaman 12 bin-15 bin lira civarında olması gerektiği inancını taşıyorum. Evet, ben de aynı düşünceye katılıyorum. Bu 31 bin lirayı gariban, yoksul ailelerin çocuklarının ödeme şansı yok. Bu yasa, ekonomik durumu iyi olan, zengin aileler için çıkarılmış bir yasadır.

Değerli arkadaşlar, iki: Şimdi düşünüyorum, bir ay bedelli askerlik yapacaklar. Diğer taraftan da altı ay askerlik yapan gariban, yoksul ailelerin çocukları var. Ben kendimi onların yerine koyuyorum. Paralı asker gelecek, orada, bölükte altı ay askerlik yapan bir adamla beraber aynı yerde askerlik yapacak. O arkadaşların psikolojisini hiç düşündünüz mü? Yani biz şu an bu yasayı gençler için çıkarıyoruz ama gençlerin fikirlerini almıyoruz, problem burada.

Şimdi, ben düşündüğüm zaman, 2 kardeşi birbirine düşman ediyoruz aslında. Yani daha gider gitmez nefret, kin orada başlıyor. Bizim önerimiz, en azından bu bir aylık süreyi kaldıralım. Mevcut bedelli askerlik yapan arkadaşlarımız kendi ilçelerinde ve illerinde, hastanelerde, okullarda, kreşte veya sivil savunma ekiplerinde çalışabilirler. Niye diyoruz? Çünkü zaten oraya giden, bir ay askerlik yapan... Arkadaşlar, bir ay askerlik yapan ne öğrenecek orada ya? Ne öğrenecek yani? Yürüyüş mü öğrenecek, ne öğrenecek? O yüzden, bin lira yoksul ailelerin çocuklarına para vereceksiniz, asgari ücretin yarısı, o zaman bu bir ayı kaldıralım, en azından oraya yardım edeceğiniz o bin lira rakamı asgari ücrete getirelim, o insanlar da faydalansın. Aksi takdirde gidip de 2 bin lira, 3 bin lira bir ayda... O adamın zaten maliyeti var yani. Orada askerlik de yapıyor ve oradaki askerlerin de psikolojisini bozuyor. Bir çıkın yukarı... Defalarca bir sürü arkadaş bizi aradı, aynı şeyleri söylüyorlar. Yani para vermeyen de aynı şekilde konuşuyor, para veren de aynı şekilde konuşuyor değerli arkadaşlar.

Yine, 460 bin yoklama kaçağı var değerli arkadaşlar, bakaya. Yani bu arkadaşlarımız ya polistir ya emniyet müdürüdür veya yarısı da oy kullanamıyor kaçak olduğu için çünkü oy kullanmaya gittiğinde yakalanıp askere gidecek. Şimdi bunu kuraya sokmaya çalışıyorsunuz. Peki, bunu nasıl temizleyeceğiz? En azından bir sefere mahsus bu 460 bin kişinin kuraya girmemesi gerekiyor ve bunu indirmemiz lazım, bir sefere mahsus bunu uygulamamız gerekiyor değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, tabii ki orası peygamber ocağı, hepimiz askerlik yaptık, teknoloji tabii ki gelişecek ama öyle bir yasa çıkarın ki eşitlik olsun yani. Eşitlik olmadığı takdirde Anayasa'ya aykırı olmuş oluyor. O yüzden, gelin burada... Dediğimiz gibi, bu ücreti muhakkak yarı yarıya düşürmemiz gerekiyor yani maksimum 15-16 bin lira civarında olması gerekiyor. Yine bir aylık süreyi kaldırmamız gerekiyor.

Tekrar savunuyorum, oradaki askerlerin psikolojisinin bozulduğuna adım gibi eminim çünkü gelen telefonlar, arayanlar... Binlerce insan arıyor bir haftadan beri, on günden beri.

Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak... Bu teklifi -zaten çoğu maddesi geçti- bugün bitirip Hükûmete bırakıyoruz. İnşallah Sayın Cumhurbaşkanımız İstanbul'dan zaman bulup gelir de bunu imzalar, Resmî Gazete'de yayımlanır ve 106 bin asker tezkeresini alır, ailelerine kavuşur.

Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

61'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 62'inci maddenin 1'inci fıkrası üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 69 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 62'nci maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendinde geçen "yer alan" ibaresinin "bulunan" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hakkı Saruhan Oluç

Garı Paylan

Kemal Peköz

İstanbul

Diyarbakır

Adana

Semra Güzel

Nusrettin Maçın

Diyarbakır

Şanlıurfa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Komisyonun katılmadığı önerge üzerinde söz talebi var.

Sayın Maçın, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

NUSRETTİN MAÇIN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üç gündür askerlik yasasıyla ilgili tartışıyoruz bu Mecliste. Yine tarih tekrerr etti; diğer yasaların yapımında olduğu gibi Askerlik Yasası'nda da demokratik değerleri esas alan bir yasa yerine Hükûmetin ihtiyacı ve generallerin ihtiyacı esas alınmıştır. Türkiye'nin asker ocaklarında, kışlalarda -hepimiz sıkça duyarız- intihar, kaza veya intihar süsü verilmiş birçok ölüm olayı gerçekleşmiştir bugüne kadar ama bunların hiçbirinin gerçek ölüm nedeni ortaya çıkmıştır. Aynen faili meçhul cinayetlerde olduğu gibi bu ölümlere ya "intihar" denildi ya "kaza" denildi, nedense hiçbir yargı bu ölümlerin üzerine gitmedi.

Hep konuşurken paralı askerlik süresi üzerine konuşuyoruz veya bu bedelli askerliğin tutarı ne olmalı, bunun üzerine bir tartışma yürütülüyor. Bunlarda dönemin Hükûmetinin ihtiyaçlarına göre, güncel ihtiyaçlara göre yasalar yapılıyor. Şimdi, herkes konuşurken de askerin kahramanlığından bahseder, askerin fedakârlığından söz eder ama askerin hangi koşullarda askerlik yaptığını dair hiç kimse bir şey söylemez. Bu toplumda, hangi kesime fazla övgü yağdırılıyorsa en fazla bitirilmek istenen, en fazla mağdur olan, en fazla baskıya maruz kalan o kesim oluyor. Nasıl ki köylü toplumun efendisi deniliyorsa, bugün köylülük bitirilmişse, tarım bitirilmişse... Ülkenin kahramanları askerler oluyor ama yasa yapılırken askerlerin hiçbir demokratik hakkı, hiçbir örgütlenme hakkı gündeme alınmaksızın bir yasa yapılıyor.

Şimdi, arkadaşlar, çağdaş, demokratik ülkelerde er ve erbaşların sendikal örgütlenme hakkı olmalıdır. Eğer Türkiye, kendini çağdaş, evrensel ülkeler seviyesinde görüyorsa er ve erbaşların sendikal örgütlenme hakkını da savunmalı. Zorunlu

askerlik yasağını nasıl reddediyorsak, vicdani ret herkesin doğal hakkıysa, demokratik bir hakkıysa er ve erbaşların sendikal örgütlenme hakkı da bir o kadar demokratiktir, bir o kadar çağdaştır. Neden sendikal örgütlenme hakkı? Askerlik yapan herkes bilir, ben on sekiz ay askerlik yaptım, eğer komutanın keyfi yoksa resmen zevk alma adına askeri, eğitim adı altında yat, kalk, sürünle bunaltan bir eğitim sistemi. Şimdi, eğitim sistemi aşırı derecede keyfietçi, komutanın keyfine ve vicdanına bırakılmış bir eğitim sistemi.

Şimdi, yemek konusuna geldiğimiz zaman, askerler özellikle kışlalarda yemek yemezler. “Ya bu yemeği komutanlar da yiyor mu?” diye sorduğumuzda “Yok, komutanlara özel yapılıyor, komutanlara özel yemekler gönderiliyor, ayrı kazanlarda yapılıyor ama er ve erbaşlara toplu şey.” diyorlar.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) - Dağda o dağda, o dediğin dağda.

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – Şimdi, burada -halk arasında da çok yaygın olan- askerlerin gıda, yaşam hakkını askerlik süresi boyunca ihlal edenlerden, askerler adına, er ve erbaşlar adına bir örgütlenme, bu hesabı soracak bir kurum yoktu.

Ben, size çok yakın tarihte olan ve bugün de bununla ilgili Mecliste basın açıklaması yaptığım bir olayı anlatayım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Maçin, toparlayın lütfen.

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) - Ceylanpınar TİGEM'e brusellalı, hastalıklı hayvanlar getirildi, bu hayvanlara zamanı geçmiş aşilar yapıldı, bruselladan öldüler. Bu hayvanların ön kontrolü yapılmadan Diyarbakır ve Urfa Et Balık Kurumunda kesimi yapıldı. “Bu hayvanlar nereye gidiyor? Ayıptır, yazıktır, günahıdır.” denildiği zaman “Siz merak etmeyin, bu hayvanlar büyük kazanlarda pişirilip Türk Silahlı Kuvvetlerine gidiyor...” Şimdi ben size soruyorum...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Hocam, brusellalı hayvan yenilir; kaynatılır, 80 dereceden sonra da yenilir, bu böyledir.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Hatibi dinleyelim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Yani Türkiye'deki hayvanların yüzde 65'i de brusellalıdır, dünya da böyle.

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – Şimdi ben bunun tartışmasını burada sizinle yapmıyorum.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ben bilgi olsun diye söyledim.

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – Bu ülkede, askerin kahramanlığından, fedakârlığından, şundan bundan o kadar bahseden bir Meclis ama bu askerlerin sendikal örgütlenmesiyle ilgili hiçbir milletvekili arkadaştan bir söz duymadık, işitmedik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Hangisi sendikal olacak, hangisi?

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – Şunu açık bir şekilde söylemek gerekiyor...

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Askerin hangi kesimi; er, erbaş mı sendikal olacak?

BAŞKAN – Efendim, soru-cevap işlemi yapmıyoruz.

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – Biz soru-cevap şeyi yapmıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Maçin.

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – Toparlıyorum...

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

62'nci maddenin (1)'inci fıkrasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

62'nci maddenin (2)'nci fıkrasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

62'nci maddenin (3)'üncü fıkrası üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türk milletinin fertlerinin askerlik yapmayı şeref saydığına ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin dünyanın en gözde ordularından olduğuna ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Askerlik kahramanlığı gerektiren bir faaliyetir ve milletimizin bütün fertleri de askerlik yapmayı bir şeref sayarlar ve Türk Silahlı Kuvvetleri de dünyanın en gözde ordularından biridir; bu yeni değil, bu tarih boyunca, yüzyıllar boyunca bir gerçektir. Askerlik koşulları da bütün dünya ülkelerinde olduğu gibi, hemen hemen belli standart özellikleri taşıyan o ortamlarda yapılır.

Şimdi, askerliğini yaptığını da öğreniyoruz. Ben de on sekiz ay piyade yedek subaylık yapmış bir kişi olarak söylüyorum, hiçbir zaman, kışlalarda komutanlara askerlerden ayrı bir yemek yapılmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Nöbetçi subaylar üç öğünü de kontrol etmek, denetlemekle yükümlüdür ve komutanlar da askerlerle birlikte yemeklerini yerler. Zaten muvazzaf subayların ve astsubayların nöbet dışında karavanadan yemekleri yasaktır ancak nöbetçi subay olduğu hâllerde, duayı yaptırır ve bir komutla yemek yenilmeye başlar. Bunu bilmek gerekir. Yani Türk Silahlı Kuvvetlerine veya askerliğe düşman olmamak gerekir.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeralma Kanunu Teklifi (2/1940) ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 69) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeralma Kanunu Teklifi'nin 62'nci maddesinin (3)'üncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

“(3) 3/1/1961 tarihli ve 205 sayılı Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanununun;

a) 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine ‘yedek subaylar’ ibaresinden sonra gelmek üzere ‘ve yedek astsubaylar’ ibaresi ilave edilmiştir.

b) 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine ‘yedek subaylar’ ibaresinden sonra gelmek üzere ‘ve yedek astsubaylar’ ibaresi ilave edilmiştir.”

Ümit Beyaz

Ayhan Erel

Aylin Cesur

İstanbul
Bedri Yaşar
Samsun

Aksaray

Isparta
Hasan Subaşı
Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAIL KAYA (Osmaniye) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Komisyonun katılmadığı önerge üzerinde söz talebi var.

Sayın Subaşı, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, Trabzon Araklı'da yaşanan sel felaketi nedeniyle kaybettiğimiz yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum. Milletimizin başı sağ olsun, geçmiş olsun dileklerimi sunuyorum.

69 sıra sayılı Askeralma Kanunu Teklifi'nin 62'nci maddesinin (3)'üncü fıkrası hakkında söz almış bulunuyorum. Hatipler bildirdiler, 1927 tarihli 1111 sayılı Askerlik Kanunu gerçekten doksan iki yıl idare etmiştir, Sayın Erozan'ın dediği gibi, şükranla anmak lazım ecdadımızı. Fakat doksan iki yıllık kanun tabii ki artık geçerliliğini çoktan yitirmiş olmasına rağmen, bugünkü Türkiye'yi ve sorunları taşıyamaması nedeniyle yeterli düzenleme de yapılamamıştır. On yedi yıllık bir iktidar bugün "Devrim niteliğinde bir kanun teklifi hazırladık." derken, doğrusu, bir düşünmek gerekir. Hele, seçimlerden önce aylarca "beka sorunu" dedikten sonra bugün "devrim niteliğinde" dedikleri bir yasayla gelmelerine itirazımız yok çünkü çok gecikmiş bir yasadır. Ama şunu belirtmek lazım: Aceleyle yapılmış yasaları ve torba yasaları hep gördük. Her iki, üç ayda bir tekrar önümüze gelerek değiştirilmeye başlandı ama 1111 sayılı Kanun, doğrusu, doksan iki yıl idare ettiğine göre... Biz bugün kanun yaparken –Sayın Bostancı'nın dediği gibi- tartışarak kanun yapamıyoruz. Hele böylesine toplumu taşıyamayan, tasfiye niteliğindeki kanunları yaparken çok dikkatli olmak gerekir. Hükûmetler ve bürokrasi çözemediği sorunların altında zaman tasfiyeye giderler. Bu doksan iki yıllık kanun da öyle birikmeler yapmıştır ki onun üzerine hükûmetler tutmuşlar, kısa dönem, uzun dönem ve bedelliler yapmak suretiyle adaleti zedelemişler ama zorunluluk olarak da bu tasfiyeleri yapmak zorunda kalmışlardır. Bu kanuna baktığımızda bu da bir tasfiye niteliği taşımaktadır ama diğerlerinden farklı bir sorunu da çözmemiştir. İçinde adaletsizlik vardır, eşitsizlik vardır. Bazı hatipler "vicdani ret" derken herkesin sinirlendiğini hissediyorum. Paralıya vicdani ret yok mu bu yasa? Parası olana vicdani ret var. O hâlde, sinirlenmeden, tartışarak, işin adaletini düşünerek ve hukuka uygun yasaları yaparak sorunları çözmemiz gerekir.

Şimdi, İYİ PARTİ Grubu birçok yönüyle itiraz etmiştir. Neden itiraz etmiştir? Siyasete kurban gitmesin diye çünkü böyle önemli yasa bir siyasete kurban gitmemeli. Cumhuriyet Halk Partisi de destek vermiştir ve 45/2 değişmiştir çünkü Cumhurbaşkanına gerekli gördüğü alanlarda yetki vererek neredeyse bir paralel ordu kurma hakkını tanımaktadır. O zaman biz Mecliste neyi tartışıyoruz? 28'inci madde dilediği gibi izin verme yetkisini vermektedir. Madde 5'te 2 ve 10'uncu fıkralar da askerliği yarıya kadar kısaltma, 2 kat uzatma. Diğer yandan da yine tartışıp kararlaştırdığımız askerlik sürecini beş yıl düşürme, beş yıl yükseltme. O zaman Meclis bu işin neresinde? Bu, başkalarının kişiye özel yetkilerle bu kadar önemli bir yasanın çarçur edilmesi son derece sakıncalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Subaşı, buyurun.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Bu yasa çıkmalı çünkü dün Sayın Sancaklı ifade etmişti "Milyonlarca insanı ilgilendiriyor, devrim niteliğinde." diye. Evet, 460 bin bakaya var, yoklama kaçağı var, 1 milyon 600 bin askerliği ertelenmiş var; çok ciddi bir sorun. Hele genç nüfus, 700 bin kişinin 300 bini alınır, 400 bini birikirse bu sorun hep ötelenir gider. Bu kanun bunu çözümü, hele bedelliye 31 bin lira dedikten sonra bu kanun önümüzdeki aylarda tekrar önümüze gelecektir çünkü yeterince tartışmadık. Nasıl ki kasım ayında trafiği düzenleyelim diye cezalar geldiğinde "Bu trafiği düzenlemez, yüksek cezalar caydırıcı olmaz, iki üç ay sonra af çıkarmak zorunda kalacağız." demiştik bu kürsüden, gerçekten aralık ayındaki yasadan sonra şubatta tekrar gelmişti. Bu yasa da doksan iki yıl değil ama her üç beş ayda önümüze gelecektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

62'nci maddenin (3)'üncü fıkrasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

62'nci maddenin (4)'üncü fıkrası üzerinde iki adet önerge vardır, aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeralma Kanunu Teklifi'nin 62'nci maddesinin 4'üncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

"(4) 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun;

a) 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendinde yer alan "çavuştan" ibaresi "astçavuştan" şeklinde değiştirilmiş, (b) bendinin (2) numaralı alt bendinin (a) satırından önce gelmek üzere aşağıdaki satır eklenmiş ve diğer satırlar buna göre teselsül ettirilmiştir.

"a) Astsubay astçavuş"

b) 43 üncü maddesinin son fıkrasına "yedek subaylar" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve yedek astsubaylar" ibaresi ilave edilmiştir."

Hasan Subaşı
Antalya
Dursun Müsavat Dervişoğlu
İzmir

Ümit Beyaz
İstanbul

İmam Hüseyin Filiz
Gaziantep
Bedri Yaşar
Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAIL KAYA (Osmaniye) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Komisyonun katılmadığı önerge üzerinde söz talebi var.

Sayın Bedri Yaşar, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, Trabzon Araklı'da hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine de başsağlığı diliyorum. Maalesef son dönemlerde bu felaketi ülkemizde sık sık yaşamaya başladık. Yarın da biz bununla ilgili bir önerge vermeye kalsak tahmin ediyorum yine iktidar bunu reddedecek. Hakikaten dere yataklarında bu yapılaşmanın olması uzun süreden beri sorun, bundan sonra da sorun olmaya devam edecek. Sizler de görmüşsünüzdür, dere yatağındaki okulun bir hafta on gün önce boşaltılması büyük bir felaketi de önlemiştir. Felaketler geliyor diyorum, bizim de bir an önce bunlarla ilgili

önlem almamız lazım. Bununla ilgili de bir araştırma önergesi vermeyi planlıyoruz. Ümit ediyorum ki bu sorunları yaşamadan önlem almaya yönelik tedbirler konusunda destek verirsiniz, biz de bununla ilgili çalışmalarımızı yaparız.

Bazı ülkelerde askerlik zorunlu olmaktan çıkarılmış olmasına rağmen Türkiye bir ateş çemberinin tam ortasıdır. Türkiye için güçlü orduya sahip olmak hayati bir zorunluluktur. Türk ordusu millî bir ordudur, vatanın her karış toprağından gelen vatan evlatları, üzerinde yaşamakta oldukları toprakların bölünmezliğini ve Türk milletinin bütünlüğünü korumak üzere seve seve askerlik hizmetini yerine getirmek üzere askere koşarlar.

Hepimizin bildiğı gibi Türk milleti 3 şeye kına yakar: Koça kına yakar Allah'a kurban olsun diye, gelinin eline kına yakar eşine kurban olsun diye, askerlerin eline kına yakar vatana kurban olsun diye.

Burası kutsal bir müessesedir, bunun kesinlikle sulandırılmaması lazım. Paralı askerdî, vicdani reddi, gıderdik gitmezdik... Arkadaş, bu memlekette yaşamının bir bedeli var. Bu ülkede yaşayan herkes nasıl zorunlu olarak vergi ödeme mecburiyetindeyse askerlik de yapma mecburiyeti vardır, nokta.

Bu memleketin her karış toprağı şehit kaniyla sulanmıştır. Bu memlekette yaşamının bir bedeli vardır, bu topraklar kolay vatan olmamıştır. Onun için bunun altını çizmek istiyorum. Böyle ulvî düşüncelerden dolayı biz zaten "asker ocağı"na "peygamber ocağı" diyoruz. Buraya gittiğı zaman askerlerimiz aynı zamanda aynı karavanadan yemek yiyorlar, aynı nöbetleri tutuyorlar, aynen hacda olduğu gibi nasıl insanlar ihrama girip eşitleniyor, burada da aynı şekilde aynı elbiseyi giyen insanların dostlukları, arkadaşlıkları ilelebet sürüyor.

Ne oluyor? Birileriyle iş yapmak istiyorsanız önce ya yol arkadaşı olacaksınız ya asker arkadaşı olacaksınız ya gurbet arkadaşı olacaksınız. Bakın, bunların hepsi özel yerlerdir, kutsal yerlerdir. Ama son dönemlerde özellikle Ergenekon ve Balyoz davalarıyla orduda olan kumpasları biliyoruz. Devamında FETÖ belasının orduyu ne hâle getirdiğini görüyoruz. Hepsini lanetliyoruz.

Bu çerçevede, işte belli düşüncelerle orduyu yeniçeri ocağına çevirme faaliyetlerinden kesinlikle uzak durmamız lazım. Bunu sulandırmamamız lazım. Bu paralı maralı işi de hakikaten vicdanları yaralayan hadiseler. Bunun da tekrar gözden geçirilmesi gerekiyor. Birikmeler vardır. Bunun bir şekilde, her seferinde gündeme gelmeden, para muhabbeti olmadan, çözülmesinde büyük fayda var.

Türk ordusunu millî ordu yapan diğer önemli nitelik ise bu ordudaki ehliyet ve liyakattir. Bütün personelin İç Hizmet Kanunu'nun 43'üncü maddesinde yer aldığı şekilde her türlü siyasi tesir ve düşüncelerin dışında ve üstünde olmasıdır. Askeralma Kanunu'nun 3'üncü maddesine göre askerlik hizmeti her Türk'ün hak ve ödevi olan bir vatan hizmetidir. Burada devlete düşen görev bir askerlik hizmetinin vatan evlatları tarafından eşit ve adil bir şekilde yerine getirilmesini sağlayacak kanuni düzenlemelerin yapılmasıdır. Erat için olduğu gibi subaylar ve astsubaylar için de askerliğin elbette bir profesyonel yanı vardır. Ancak Türk subayları ve astsubayları askerliğı bir meslek olarak değil, ömür boyu sürecek bir yaşam tarzı olarak kabul ederler çünkü böyle eğitilmişlerdir. Subay ve astsubaylar Türk ordusunun başını oluştururken askerlik hizmetini yapmak için Türk ordusuna katılan Mehmetçiklerin ordunun omurgasını ve vücudunu oluşturduğunu da gözden ırak tutmamak lazım.

Zaman zaman profesyonel orduya da geçilmiştir. Uzman çavuşlarımız 1999'da, 2006'da, 2010'da orduya alınmıştır. Tabii, bunların çeşitli hakları var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın, buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

Özetle, biz İYİ PARTİ olarak kesinlikle ordunun güçlenmesi adına yapılacak bütün yatırımları sonuna kadar destekliyoruz. "Efendim, geçmişte 40 milyardı, şimdi 140 milyar..." 140 milyar değil, gereğı neyse, daha da fazlası olmak üzere çünkü ülkenin içinde bulunduğu konum, stratejik yapısı güçlü bir ordu olmayı zorunlu kılıyor. Bu konuda yapılacak ne kadar yardım, destek, yatırım, adına ne dersiniz deyin, İYİ PARTİ olarak bizim bunları desteklediğimizi bu kürsüden ifade ediyorum.

Aynı şekilde, katkılarımız oldu. Bunların değiştirilmesi yönünde de ortak irade beyan edildi. Bizim yapıcı muhalefet olduğumuzu, doğruyu getirdiğiniz takdirde desteklediğimizi her ortamda gösterdik. Bu teklifin de bir an önce kanunlaşması bizim de dileğimiz, bir an önce geçmesi bizim de dileğimiz.

Dolayısıyla terhis olacak askerlerimiz de şimdiden inşallah tez zamanda ailelerine kavuşurlar diyorum, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeralma Kanunu Teklifi'nin 62'nci maddesinin (4)'üncü fıkrasının (a) bendindeki "satır eklenmiş" ibaresinden sonra gelen "ve" ibaresi yerine "virgül (,)" konulmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Çelebi

Haşim Teoman Sancar

Haydar Akar

İzmir

Denizli

Kocaeli

Hüseyin Avni Aksoy

Rafet Zeybek

Servet Ünsal

Karabük

Antalya

Ankara

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Komisyonun katılamadığı önerge üzerinde söz talebi var.

Sayın Ünsal, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Değerli parlamenter arkadaşlarım, bizi televizyonlarından izleyen yurttaşlarım, vatandaşlarım, terhis olmayı bekleyen asker arkadaşlarım; birkaç gündür askerlik yasasıyla ilgili çalışmalar yapıyoruz. Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu yasayla ilgili gereken her şeyi yaptığımızı inancındayız, özellikle bunu buradan vurgulamak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, askerlikle ilgili, tabii, çok önemli değişiklikleri ele aldığımız bugünlerde, ülkemizin güçlü ve güvenilir bir geleceğe sahip olması açısından kritik değerde olan bir konuya dikkatinizi çekmek istiyorum. Askerlik yapısıyla ilgili değişiklikler sadece süre ve biçim yönünden ele alınmamalı. Bizim kendi öz gücümüzle kendini var edebilen, dışa bağımlılıktan kurtulmuş bir sanayiye ihtiyacımız var değerli arkadaşlar. Örneğin son günlerde S400, F35, Tank Palet Fabrikasının satışı gibi tartışmalı konuları izledik, görüştük.

Bu konuların detayına, gerçek anlamda arkasındaki meselelere girmeden önce şu noktayı vurgulamak istiyorum

özellikle: Ülke güvenliği için tehditlere karşı millî bir savunma üretimine geçmemiz en doğru yoldur. Ancak tam aksine bir süreç yaşıyoruz arkadaşlar. Kısa süre önce Tank Palet Fabrikasıyla ilgili yapılan yanlışları özellikle Grup Başkan Vekili Sayın Engin Özkoç ve 25 milletvekili arkadaşımız bire bir canlı olarak dile getirdiler ama o yanlışlıklar hâlâ devam etti.

Evet, arkadaşlar, millî savunma böyle olmaz. Millî savunma, dışa bağlı olmayan yerli güçlerin desteklenmesiyle olur; fabrikaları satarak olmaz, fabrikaları açarak olur. Değerli arkadaşlarım, savunma sistemi ve silah olarak değil bunları kendimiz yaparak gerçek anlamda güçlü bir ülke olabiliriz.

Peki, bunun yolu nedir? Tabii ki kolay değil bu iş arkadaşlar. İlk aşamada ta gerilere gideceğiz; eğitim sistemine bağlıyım ben bunu, eğitim sistemi çok önemli. Ardından, bununla bağlantılı olarak güçlü ve inovatif bir ekonomik sistem gerekli. Değerli arkadaşlarım, G20'de yer alan Türkiye, PISA verilerine göre matematik, fen ve Türkçede 40 ülke arasına giremedi. Bu sorunların çözümü ise öncelikle bilimsel eğitim ve güçlü ekonomide yatıyor.

Bu arada size bir örnek vermek istiyorum hepimizin yaşadığı, hepimizin gördüğü. Değerli arkadaşlarım "TÜBİTAK" diye bir kurumumuz var. Ankara Hayvanat Bahçesi Müdürü Mustafa Sancar TÜBİTAK'a müdür yardımcısı seçilir. Evet, seçildi, daha sonra TÜBİTAK'la ilgili bir sürü spekülasyon yapıldı ama TÜBİTAK'ın olumlu bulduğu ve olumsuz bulduğu birtakım projeler oldu. Sevgili arkadaşlar, 21'inci yüzyıldayız. TÜBİTAK'ın olumlu bulduğu birkaç tane bilimsel projeden söz ediyorum. Kötü söz söylenen kavanoz projesi kabul gördü. 2 tane kavanoz var, birine kötü söz söylüyorsun, birine de iyi söz söylüyorsun; kötü söz söylediğin kavanoz küfleniyor. Proje... "Tillo evliyalарının kerametleri" TÜBİTAK projesinden ödül alıyor. "Papaz eriği"ni "imam eriği"ne çevirir. Arabanın kapısına led yaparak sağa, sola dönüşlerde kaza önlemek, havaya yazı yazma; arkadaşlar, bunlar projeler, ödül alan projeler ya da kabul edilen projeler ama çok önemli 4 tane proje söyleyeceğim size, bunlar da bizde ödül alamadı, Amerika'da ve diğer Avrupa ülkelerinde ödül aldı. "Tuna İlgin" diye bir çocuğumuz var arkadaşlar, 301 kişinin öldüğü Soma katliamında Murat Yalçın vardı, hani sedye kirlenmesin diye "Ayakkabımı çıkarayım." diyen adam; çocuk bundan esinlenmiş. Yaptığı araştırma Maden Kazılarındaki Anlık Konum Belirleme Projesi. Bu reddedildi. Değerli arkadaşlar, Antalya TED Kolejinden Mehmet Can Dursun ve İrfan Efe Boztepe atık yengeç ve karides kabuklarından yara iyileştiren bir madde yaptı, bu da reddedildi. İlayda Şamilgil NASA'da ödül aldı, bizde reddedildi. Kobalt-60 izotopunun alternatif enerji kaynağı olarak kullanılabilirliği reddedildi.

Değerli arkadaşlarım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ünsal, toparlayın lütfen.

SERVET ÜNSAL (Devamla) – Tamam Başkanım, hemen toparlıyorum.

Evet, arkadaşlar, tabii, bunları reddederek ülkenin kişi başına düşen gelirlerini 9-10 bin dolarlardan inşaat yaparak, bina yaparak, yol yaparak ancak buralara getirdik. Bundan sonrası da olmaz. Bunun için inovatif yapılanma gerek, bunun için...

2 tane örnek vereyim size inovatif çalışma olarak: Birisi ulaşımda yapılmış UBER Projesi, 50 milyar dolar. Türkiye'deki bütün projeleri, önemli yapılanmaları toplayalım, UBER'in ulaştığı yere ulaşamıyor, en büyük markamız Türk Hava Yollarının 10 misli maddi güçte. Bir diğeri, değerli arkadaşlarım, iletişim alanındaki önemli bir uygulama, WhatsApp Projesi. WhatsApp Projesi'nin piyasa değeri 18 milyar dolar. Bizim önemli bir değerimiz var, TELEKOM, 2 milyar dolar bile etmiyor. 10 misli yani Türkiye'nin en büyük şirketlerini topladığımızda bile bir WhatsApp kadar olamıyoruz arkadaşlar.

Değerli arkadaşlarım, netice olarak yüksek katma değerli üretim yapılmalı. Teknolojik ve inovatif üretim yapılmadan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERVET ÜNSAL (Devamla) – ...ülkemizin kalkınmasını, millî gelirin yükselmesini hayal etmeyelim.

Teşekkürler ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

62'nci maddenin (4)'üncü fıkrasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

62'nci maddenin (5)'inci fıkrası üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 69 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 62'nci maddesinin (5)'inci fıkrasının (a) bendinin çerçeve hükmünde yer alan "cümle" ibaresinin "cümleler" şeklinde değiştirilmesini ve 23/2/1961 tarihli ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanunu'nun 2'nci maddesinin (1)'inci fıkrasına eklenen cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Cahit Özkan

Engin Özkoç

Erkan Akçay

Denizli

Sakarya

Manisa

Lütfü Türkkan

Mehmet Doğan Kubat

Mehmet Ali Çelebi

Kocaeli

İstanbul

İzmir

"5 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edenlerden Hatay, Kilis, Gaziantep, Şanlıurfa, Mardin, Şırnak, Hakkâri, Van, Ağrı ve Iğdır illerindeki hudut birliklerinde görev yapanlara, 7600 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunan tutarı geçmemek üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Milli Savunma Bakanlığı tarafından birlikte belirlenecek tutarda ilave harçlık ayrıca ödenir. Hizmetin fiilen görülmediği zamanlar için ilave harçlık ödenmez."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Komisyonun takdire bıraktığı önerge üzerinde söz talebi yok.

Gerekeçyi okutuyorum.

Gerekeç:

5'inci maddenin (3)'üncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edenlerden hudut birliklerinde görev yapanlara ilave harçlık verilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 62'nci maddenin (5)'inci fıkrasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

62'nci maddenin (6)'nci fıkrası üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan "Askeralma Kanunu Teklifi"nin 62'nci maddesinin (6)'nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Ayhan Erel

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Yasin Öztürk

Aksaray
Ümit Beyaz

İstanbul

Adana
Aytun Çıray

İzmir

Denizli
Hasan Şubaşı

Antalya

"(6) 25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununun 20 nci maddesinin birinci fıkrasına "yedek subayların" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve yedek astsubayların" ibaresi ve ikinci fıkrasına "yedek subaylar" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve yedek astsubaylar" ibaresi ilave edilmiştir."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Komisyonun katılmadığı önerge üzerinde söz talebi var.

Buyurun Sayın Erel. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Askeralma Kanunu Teklifi'nin 62'nci maddesinin (6)'ncı fıkrası üzerine söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında Araklı ilçesinde meydana gelen sel felaketinde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; biz, İYİ PARTİ olarak sözde değil özde Türk devletinin bekasını düşündüğümüz için, yasa teklifini, Türk devletinin temel unsurlarından olan, temel köşe taşlarından olan Türk ordusunun yıpranmaması, gelecekte varlığını Türk devletinin teminatı olarak devam ettirebilmesi adına ince eleyp sık dokuduk. Dolayısıyla, böyle bir tavır ve davranış içinde olurken de erken terhis beklentisine kapılan askerlerimizin ümitlerine, ailelerinin beklentilerine set çekme gibi bir niyetimiz kesinlikle olmamıştır. Öncelikle bunu belirtmek istiyorum. Bu vesileyle de kahraman ordumuzun tüm mensuplarına partim adına saygılar sunuyorum.

Türkiye Cumhuriyeti devleti, tarihin süzgecinden geçerek günümüze gelen Türk devlet geleneğinin dışına çıkarak partili cumhurbaşkanlığı sistemiyle yönetilmeye başlandı. "Artık eski Türkiye yok, yeni Türkiye." sözleri hep duyuldu. Yeni Türkiye'de bugünlerde toplumun her kesimini ilgilendiren çok önemli bir yasa çalışmasını yapıyoruz. Tarihte Türk var olduğundan günümüze kadar ordu millet anlayışıyla insanlık tarihinin en önemli aktörü olan Türk ordusunun yapısı tamamen değişmek üzere. AK PARTİ Genel Başkanı 12 Haziran Çarşamba günü grup toplantısında yaptığı konuşmada Türkiye Büyük Millet Meclisinde tekrar gündeme getirilen askerlik yasası için "Devrim niteliğinde bir reform. Askerî eğitimin maliyeti, bu işin yükümlüler eliyle yapılması verimsiz ve anlamsız hâle gelmiştir. Askerlik çağına gelen gençlerimizin sayısında yığılmalar yaşanmış, kısa süreli eğitimle sahaya sürülen askerlerin can güvenliğini sağlamak zorlaşmıştır." demektedir. "Eğitim süresinin kısalığı, askerlik süresinin birkaç defa kısaltılmış olmasında yatmaktadır. Toplamda 419 bin olan mevcudun yaklaşık 200 bini muvazzaftır. Yeni yasayla yükümlülerin yarısı yani yaklaşık 110 bin askerimiz hemen terhis edilecektir." AK PARTİ Genel Başkanının beyanatı böyledir.

Değerli Başkan, sayın milletvekilleri; er ve erbaşlarla yani yükümlü olan personel tarafından icra edilen vatan görevi profesyonel bir kadro tarafından yürütülecektir. İlk bakışta bunda ne var denilebilir ancak bunun cevabı son yıllardaki şehitlerimizin büyük çoğunluğunun cenazelerinin gittiği baba ocaklarının fotoğraflarında saklıdır. Fotoğrafların hepsinde evlerin boyasız, sıvasız, camsız, camlarına naylon çekilmiş olduğu, şehitlerimizin, babasının ayakkabısı yırtık, bir iş bulamadığı için uzmanlığa başvurmuş yiğitler olduğu anlaşılmaktadır.

Bugün işsizliğin arttığı bir ortamda böyle bir yapılanmayı başarmak nispeten daha kolay olsa gerek. Peki, yarın işsizlik azaldığında, ekonomik kriz aşıldığında, farz edelim ekonomimiz dünyanın 10 büyük ekonomisi arasına girdiğinde ve kişi başına düşen millî gelir 50 bin dolara yaklaştığında, ülkemizdeki asker çağındaki gençlerimiz parasızlığı yendiği takdirde kiminle vatani bekleyeceksiniz?

Eğer getirdiğiniz 5 milyon Suriyeli aklınızdan geçiyorsa lütfen bunu aklınızdan çıkarınız, zira kendi vatanını beklemekten aciz olanların parayla Türk vatanını beklemesini beklemek çok büyük bir gaflet olacaktır diye düşünüyorum.

FETÖ denilen hain örgüt müdahil olmadan önce, geçmişte harp okulları ve polis akademisine, üniversite sınavlarında yüzde 1'e giren öğrenciler alınırdı. Bu sınavlarda hem bilim kapasitesi hem beden yetenekleri ölçülerek seçilen öğrenciler en üst düzeyde eğitim alıyorlardı çünkü askerlik aynı zamanda savaş sanatı icra etmektir.

Şimdi, Çanakkale savaşlarını hatırlayalım. 25 Nisan, Çanakkale Savaşı'nın kader anlarından bir tanesidir. Hayatında ilk defa yüz geri etmekte olan, geri çekilmekte olan Mehmetçik'i gören Mustafa Kemal Paşa askerlerine "Nereye gidiyorsunuz?" dediğinde, geri çekildiklerini, nedenini sorduğunda cephaneleri olmadığını ifade etmişlerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Erel, toparlayın lütfen.

AYHAN EREL (Devamla) – O da kendilerine "Ben size taarruzu değil, ölmeyi emrediyorum." demiştir.

Sayın milletvekilleri, tarihte hiçbir komutan askerine ölmeyi emrecek güç ve kuvveti kendinde bulamaz. Veleve ki böyle bir deli yürek çıktı, askerine ölmeyi emretti, bu ölüm emrine harfiyen uyacak Mehmetçik'i bulamaz. Bizim endişemiz bu "Size ölmeyi emrediyorum." denilebilen ve bu emre uyabilen asker ocağının dejenere olmasından kaynaklanmaktadır.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

62'nci maddenin (6)'ncı fıkrasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

62'nci maddenin (7)'nci fıkrasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

62'nci maddenin (8)'inci fıkrasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

62'nci maddenin (9)'uncu fıkrası üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeralma Kanunu Teklifi'nin 62'nci maddesinin (9)'uncu fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

"(9) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 68'inci maddesinin (B) fıkrasının ikinci paragrafında yer alan "okul devresi dâhil yedek subaylıkta" ibaresi "okul devresi dâhil yedek astsubaylık ve yedek subaylıkta" şeklinde yeniden düzenlenmiştir."

Hasan Subaşı
Antalya

Bedri Yaşar
Samsun

İmam Hüseyin Filiz
Gaziantep

Dursun Müsavat Dervişoğlu
İzmir

Ümit Beyaz
İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Komisyonun katılmadığı önerge üzerinde söz talebi var.

Sayın Beyaz, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ilgili düzenleme üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Sözlerime başlamadan önce, Çin yönetiminin Doğu Türkistan Türklüğünü yok etmek için kurduğu toplama kamplarından birinde kötü bakım koşulları ve işkence nedeniyle rahatsızlanarak hayatını kaybeden Uygur Türk'ü yazar Nurmuhamet Tohti'ye Allah'tan rahmet diliyorum. Çin yönetiminin Uygur Türklerine uyguladığı baskıyı yüce Meclisin huzurunda kınıyorum.

15 Temmuz hain darbe girişiminin püskürtülmesiyle ülkemiz bir uçurumun kenarından dönmüştür. Türk ordusuna sızmayı başaran alçakların gerçekleştirmek istediği darbe ateşini büyük Türk milleti şehitler vererek sinesinde söndürmeyi başarmıştır. 15 Temmuz sonrası yaralarını saran Türk Silahlı Kuvvetleri bir yandan yapısal dönüşüm içine giderken diğer yandan da Afrin'de, El Bab'da olağanüstü operasyonlara imza atarak Türk milletinin güvenliği için mücadele etmektedir. Metehan'dan beri iki bin iki yüz yıldır milletin ordusu olan Türk ordusu içindeki hainleri temizledikten sonra yoluna dünden daha güçlü biçimde devam etmektedir.

Değerli milletvekilleri, 15 Temmuz sonrası büyük bir değişim yaşayan Türk Silahlı Kuvvetlerinde en alt seviyeden en üstteki yapıya kadar köklü değişimler yaşanmıştır. Bu değişiklikler kapsamında Kara, Deniz, Hava Kuvvetleri komutanlıkları Millî Savunma Bakanlığına bağlandı, askerî okullar ve hastaneler kapatıldı, Yüksek Askerî Şûranın yapısı değiştirildi. Ama bu hayati değişikliklerin hiçbiri ne yazık ki bedelli askerlik yasası kadar kamuoyunun ilgisini çekmedi. Bunu Gazi Meclisimizin temsilcisi biz milletvekillerinin eksikliği olarak sizlerin huzurunda tarihe not düşüyorum. Bunun yanında, bedelli askerlik sürecinin de adil yürüdüğünü söyleyemeyiz. Asker alma sistemimizde bir problem yaşandığı açıkça ortaya çıkmıştır. Sistem bugüne kadar “asker kaçığı”, “bakaya” olarak ifade edilen sorunlar üretmiştir. İnşallah, bundan sonra getirilen yeni düzenlemelerle bu sıkıntılar giderilecektir. Ama getirilen sistemde herkesin bedelli askerlik karşılığında aynı parayı ödeyecek olmasını da adil bulmadığımızı belirtmek istiyorum. Değerli milletvekilleri, keşke düzenleme Komisyonunda görüşülürken gerekli müdahaleler yapılabilsaydı ve her sosyal sınıfın gelirine göre altından kalkabileceği bir rakam belirlenseydi. Mesela bedelli askerlikten yurt içinde faydalanmak isteyen orta ve alt gelir grubuna mensup vatandaşlarımız ile yurt dışından gelerek faydalanacak olanların arasında bir eşitlik olacağından bahsedemeyiz. Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın elde ettiği gelirin döviz cinsinden Türk lirasına nazaran kıymetli oluşu Türkiye'de yaşayan vatandaşlarımız açısından önemli bir adaletsizlik ortaya çıkaracaktır.

Türk Silahlı Kuvvetleri bir dönüşüm yaşıyor. Bu dönüşümün hangi ilkeler ışığında yapıldığını bilmiyoruz. Gerçekleşen yapısal dönüşüme yön veren düşüncenin ne olduğu hakkında yeterli bilgiye ne yazık ki sahip değiliz. Ergenekon, Balyoz gibi kumpaslarla örselenen, en son da 15 Temmuz hain darbe girişimiyle tarihinin en zor dönemine giren Türk Silahlı Kuvvetlerini ayağa kaldırmak için parti rozetlerimizi bir kenara bırakarak hep birlikte çalışmalıyız. Hükûmet partizanca tutumunu özellikle bu konuda acilen terk etmelidir.

Türkiye kırk yıldır kendi topraklarında ve Kuzey Irak'ta dünyanın en kanlı terör örgütlerinden biri olan PKK'yla mücadele etmektedir. Diğer yandan, Ege'de Yunanistan'ın tahrikleri hız kazanmaktadır. Bölgede Türkiye karşıtı koalisyonların günbegün genişlediği hepimizin malumudur. Hâl böyleyken ordumuzun mevcudunu önemli ölçüde düşürecek bu yasa teklifini görüşürken ince eleyip sık dokumamız gerekmektedir. Seçim sürecinde beka kavramına dilini dolayan arkadaşlarımız bilmelidir ki bekanın göz önüne alınacağı asıl konu buradadır. Herhâlde Hükûmetimiz Türkiye'nin binbir tehlikeyle dolu güney sınırını İstanbul Belediyelerinin zabıtalılarıyla korumayı düşünmüyordur. Ege Denizi'nde hâlihazırda Yunanistan'ın işgali altında bulunan adalarımızı belediyemizin temizlik personeliyle geri almayı hesap etmediklerini umut ediyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

62'nci maddenin (9)'uncu fıkrasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

62'nci maddenin (10)'uncu fıkrasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

62'nci maddenin (11)'inci fıkrasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

62'nci maddenin (12)'nci fıkrasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

62'nci maddenin (13)'üncü fıkrası üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Asker Alma Kanunu Teklifi'nin 62'nci maddesinin (13)'üncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(13) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine “Yedek subay” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve yedek astsubay” ibaresi ilave edilmiştir.”

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Hasan Subaşı

Yasin Öztürk

Adana

Antalya

Denizli

Aylin Cesur

İbrahim Halil Oral

Isparta

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Komisyonun katılmadığı önerge üzerinde söz talebi var.

Sayın Oral, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Asker Alma Kanunu Teklifi'nin 62'nci maddesinin (13)'üncü fıkrası üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, Türk milleti milattan önce 209 tarihiyle simgeleşen bir askerî geçmişe sahiptir. Bu uzun tarihteki zaferlerimizi milletimizin kahramanlıklarının yanı sıra ordumuzu gelişmiş ve düzenli tutmamıza da borçluyuz. Kaybettiğimiz pek çok savaşın ve uğradığımız işgalin ardında bozulan askerî düzen bulunmaktadır.

Tarihe not düşmek için birkaç söz söylemek istiyorum. Görüştüğümüz askerlik kanununda iktidarın samimi uzlaşma niyetinden uzak olduğu aşikârdır. Geçtiğimiz günlerde Sayın Cumhurbaşkanımız Twitter hesabından “Yeni askerlik kanunumuz hayırlı olsun.” diye bir paylaşımında bulundu. Kanun teklifinin içeriği hakkında bilgi vermek istemişti. Keşke, Sayın Cumhurbaşkanını henüz yasalaşmayan bir teklifi sanki yasalaşmış gibi sunmasaydı; keşke, Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygınlığına hâlel getirmemek için bu paylaşımı teklifin yasalaşmasından sonra yapsaydı. Sayın Cumhurbaşkanının bu tavrını asla doğru bulmuyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisinin çıkardığı kanundan çok kanun hükmünde kararnamenin ve Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin çıkarıldığı ülkemizde aslı yasama organı âdetâ Cumhurbaşkanlığı olmuş durumdadır. Buradan da anlıyoruz ki,

iktidar Türkiye Büyük Millet Meclisini ikinci bir yasama organı olarak görmektedir. Askerlik kanunu görüşmeleri, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin ne kadar eksik bir sistem olduğunu bir kez daha göstermiştir.

Kıymetli milletvekilleri, yine tarihe not düşmek ve zabıtlara geçirmek için ifade ediyorum ki Ergenekon ve Balyoz kumpasları AK PARTİ iktidarı tarafından desteklenmiştir. Türk ordusu zayıflamış ve FETÖ darbe girişiminin önü açılmıştır. Yakın ve uzak tarihten ders almaz isek benzeri faciaları bugün de yarın da yaşayabiliriz. Bugün askerlik kanununun millî birlikten uzak bir usulle çıkarılması da ordumuzun düzenini bozacak sonuçlara yol açabilir.

Beka tehlikesi AK PARTİ'nin İstanbul seçimlerini kaybetmesi değildir; beka tehlikesi Türk ordusunun zayıf kalma ihtimalidir, terör örgütünün olası bir boşluktan faydalanarak vatandaşlarımıza ve Türk devlet yapısına zarar vermesidir. Türkiye, zor bir coğrafyada yer almaktadır. Her dakika bir terör saldırısı, bir dış müdahale ihtimali bulunmaktadır. Büyük İslam mütefekkirî İbn-i Haldun'un meşhur bir sözü var: "Coğrafya kaderdir." Bu kader bizim güçlü ve sürekli bir hazır orduya sahip olmamızı mecbur kılmaktadır.

Kabul edilen maddeler kapsamında terhisler başlayacak ve bence adil olmayan bir bedelli askerlik düzenlemesi ortaya çıkacaktır. Bu bağlamda, yaşanacak kötü bir durumun vicdani sorumluluğunu bu kanuna onay veren Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak hepimiz yaşarız. Bu durumda tarih, Türk milleti ve Yüce Allah bizi affetmeyecektir.

Sayın milletvekilleri, bedelli askerlik düzenlememiz adil değildir. Kanun teklifi kabul edilmiş olsa da bu husus üzerinde birkaç söz söylemek istiyorum. Örneğin kamu hizmetinde askerlik yapma seçeneği artırılmalıdır. Dünyada bunun pek çok örneği vardır. Doktora eğitimini tamamlamış ya da akademik kadroda olan vatandaşların, üretime katkı sunan mühendislerin ya da teknik personelin askerlikten muaf tutulması ya da kamu hizmetinde görev yaptırılması gibi düzenlemeler getirilebilirdi. Hatta Bursa Milletvekilimiz Sayın Tatlıoğlu'nun böyle bir önergesi olmuş, iktidar tarafından reddedilmişti. Bu mudur uzlaşma? Bedelli düzenlemesi, teklifin tamamı yasalaşmadan tekrar görüşülmelidir. Bedelli ücretinin gelir düzeyine göre belirlenmesi gibi düzenlemeleri burada tartışmalıyız. Bir ay önce 15 bin liraya askerlik yapan birinin kardeşi şimdi neden 30 bin liraya askerlik yapacaktır, bu nasıl bir adalet uygulamasıdır? Ya da bu bir aylık eğitim süresinin kime, ne kadar faydası vardır? İktidar sanki bu bedelli üzerinden "Ekonomik kriz var, para lazım, vatandaştan toplayalım." gibi bir anlayışla hareket etmektedir. Vatandaşın menfaatini düşünen bir iktidar, biraz önce bahsettiğimiz hususlarda çok daha ayrıntılı düzenlemeler yapardı diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Sayın Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Oral.

Buyurun.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Teşekkür ederim.

Kıymetli milletvekilleri, son olarak şunu da ifade etmek istiyorum: Türk ordusunun millî savunma teknolojisi noktasında bağımsız olması şarttır. İstedığımız kadar Askeratma Kanunu çıkaralım, S400 ve F35 arasında kaldığımız, millî savunma gücümüz olmadığı sürece yeni bir Mondros'un bize dayatılmayacağını, aldığımız askerlerin zorla terhis ettirilmeyeceğinin garantisi yoktur.

Bütün bu düşüncelerle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

62'nci maddenin (13)'üncü fıkrasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkan, söz talebiniz var galiba.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın görüşülmekte olan 69 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 62'nci maddesinin (13)'üncü fıkrasıyla ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, Anayasa uzlaşısıyla çıkması gereken bir kanundur özü itibarıyla ancak bazı kanunlar vardır ki onların da uzlaşısı Anayasa kadar önemlidir. Biz bu kanun teklifini demokrasimizin bir başarısı olarak, madde madde müzakere ederek bu noktaya getirdik, itirazlar da değerlendirildi. Ancak böylesi bir kanun teklifi bu kadar uzlaşıyla ortaya çıktıktan sonra özellikle FETÖ kumpaslarını bahane ederek grubumuza yapılan satışma hakkında kayıtlara geçmesi için... Çünkü sayın hatip kürsüden kayıtlara geçmesi için vurgulayarak söyledi, bunu asla kabul edemeyiz.

Bakınız "FETÖ kumpaslarını AK PARTİ destekledi." ifadesini kullandı. Her şeyden önce, AK PARTİ, FETÖ'nün yargı kumpaslarına muhatap olan bir siyasi harekettir. Hem MİT krizi sürecinde hem de 17-25 Aralık sürecinde doğrudan millî hükûmete darbe teşebbüsü FETÖ tarafından AK PARTİ'ye karşı gerçekleştirilmiştir. Ancak bunların yanında özellikle Balyoz, Ergenekon, Askerî Casusluk, İrticaya Mücadele, Şike kumpası, KCK kumpası; bu kumpasların tamamına baktığımızda aslında bu kumpaslar yine AK PARTİ hükûmetleri döneminde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, toparlayın Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...eski parlamenter dönemde Mecliste çıkarılmış yasalar sayesinde bertaraf edilmiştir.

Bakınız, MİT Kanunu'nda yapılan değişiklik FETÖ kumpaslarını tasfiye açısından çok önemlidir. Aynı şekilde, Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nda değişiklik, yine kumpas mağduru tutukluların tahliyesiyle ilgili 4 ayrı yargı paketi bu amaçla, AK PARTİ'nin gayretleriyle ortaya çıkarılmıştır. Yani AK PARTİ, kumpasları bertaraf ederken, bu çerçevede haksız tutukluluklara maruz kalan tüm FETÖ mağdurlarının özgürlüğe kavuşmasının mücadelesini vermiştir.

Teşekkür ediyorum.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkanım, 60'a göre söz istiyorum. Satışma vardır.

BAŞKAN – Satışma yok.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkanım, satışma vardır.

BAŞKAN – Yok Sayın Oral, satışmadan dolayı söz de zaten 69'a göre verebiliyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeratma Kanunu Teklifi (2/1940) ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 69) (Devam)

BAŞKAN – 62'nci maddenin (14)'üncü fıkrasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

62'nci maddenin (15)'inci fıkrasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

62'nci maddenin (16)'nci fıkrasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

62'nci maddenin (17)'nci fıkrasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
62'nci maddenin (18)'inci fıkrasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
62'nci maddenin (19)'uncu fıkrasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
63'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Geçici madde 1 üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 69 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin geçici 1'inci maddesinin (2)'nci fıkrasına "askerlik yükümlüsü ihtiyacı" ibaresinden sonra gelmek üzere "İçişleri Bakanlığınca Bakanlığa bildirilir ve" ibaresinin eklenmesini, (3)'üncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve maddeye aşağıdaki fıkraların eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"(3) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte her ne sebeple olursa olsun henüz fiili askerlik hizmetine başlamamış yoklama kaçağı, bakaya veya saklı olanlardan; istekli olanlar, 1/11/2019 tarihine kadar başvurmaları ve bu tarihe kadar 9 uncu maddede belirlenen bedeli peşin ödemeleri şartıyla kuraya tabi tutulmaksızın 9 uncu madde hükümlerinden yararlandırılırlar. Bu kapsamda bedelli askerlik yükümlülüğünü tamamlayanlar hakkında mülga 1111 sayılı Kanun ile 24 üncü madde gereğince verilen idari para cezalarının tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir."

"(5) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte askerlik hizmet süresini tamamlayan erbaş ve erlerin terhis tarihi bölgedeki ulaşım imkânları dikkate alınarak memleketlerine sevk edildikleri tarihtir.

(6) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte askerlik hizmet süresini tamamlayanlar ile halen muvazzaflık hizmetini yerine getirenler hakkında mülga 1111 sayılı Kanun gereğince verilen idari para cezalarından ödenmemiş olanların tahsilinden vazgeçilir.

(7) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde muvazzaflık hizmetine başlayanlar hakkında mülga 1111 sayılı Kanun ile 24 üncü madde gereğince verilen idari para cezalarından askere sevk tarihi itibarıyla ödenmemiş olanların tahsilinden vazgeçilir."

Cahit Özkan

Denizli

Lütfü Türkkan

Kocaeli

Engin Özkoç

Sakarya

Mehmet Doğan Kubat

İstanbul

Mustafa Açıkgöz

Nevşehir

Erkan Akçay

Manisa

Mehmet Ali Çelebi

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Komisyonun takdire bıraktığı önerge üzerinde söz talebi yok.

Gerekeceyi okutuyorum:

Gerekeçe:

Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının erbaş ve er ile askerlik yükümlüsü ihtiyacının İçişleri Bakanlığı tarafından Millî Savunma Bakanlığına bildirilmesi; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yoklama kaçağı, bakaya veya saklı olanlardan istekli olanların 1/11/2019 tarihine kadar başvurmak ve 9'uncu maddede belirlenen bedeli peşin ödemek kaydıyla kuraya tabi tutulmaksızın bedelli askerlik hizmetinden yararlandırılması; kanunun yürürlüğe girdiği tarihte askerlik hizmet süresini tamamlayan erbaş ve erlerin terhis işlemlerine ilişkin düzenleme yapılması amaçlanmıştır. Ayrıca, kanunun yürürlüğe girdiği tarihte askerlik hizmet süresini tamamlamış olanlar ile hâlen muvazzaflık hizmetini yerine getirenler; ayrıca, yine bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde muvazzaflık hizmetine başlayanlar hakkında mülga 1111 sayılı Kanun ile 24'üncü madde gereğince verilen ve ödenmemiş idari para cezalarının tahsilinden vazgeçilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda geçici madde 1'i oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Talepleri hâlinde grup başkan vekillerimize söz vereceğim. Konuşmak isteyen grup başkan vekillerimiz sisteme giriş yaparlarsa sevinirim.

Buyurun Sayın Türkkan.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Askeralma Kanunu Teklifi'nin taşın altına herkesin elini koymasına hâlinde çok güzel şeyler yapılabileceğini gösteren bir teklif olduğuna ve hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yoğun bir çalışma sürecinden sonra, diğer tüm grupların da katkı sunmasıyla, 1927'den sonra, arada ufak tefek bazı değişiklikler olmasına rağmen...

İSMET YILMAZ (Sivas) – Yüzlerce...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Temel esaslar açısından bahsediyorum Sayın Bakan, temel esaslar açısından. Siz Millî Savunma Bakanlığını kısa dönem yaptığınız için belki o konuda biraz eksiklik olmuş olabilir ama ben temel esaslar açısından bahsetmişim.

İlk defa tüm grupların da katkı sunduğu önemli bir kanun teklifiyle Meclis yoğun bir çalışma dönemi geçirdi. Burada, diğer grupları olduğu gibi bizi de ziyaret eden Komisyon üyelerine, bakan yardımcılara, Silahlı Kuvvetlerimizin değerli mensuplarına bizde de bazı şüphelerin varlığını aktardık. Kendilerinden aldığımız cevapların bazılarında tatmin olduk, bazılarında karşı tezlerimizi sunduk. Ama netice itibarıyla böyle bir noktaya gelindi. Hazırlanabildiği kadar... Mükemmel bir kanun yapmadığımızı rahatlıkla söyleyebilirim. Biraz evvel kürsüden hitap eden diğer arkadaşlarımızın da söylediği gibi, belki birkaç ay sonra tekrar düzeltilmesi konusunda Meclisimize bu kanunla ilgili bazı maddeler gelecektir, bundan da eminim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ama netice itibarıyla, kışlada tezkere bekleyen Mehmetçik'i de daha fazla bekletmemek adına bu istişareleri son saate kadar devam ettirdik.

Bu konuda katkı veren diğer bütün gruplara, özellikle bu teklifin yasalaşması sırasında hassasiyet gösterip grupları ziyaret eden, bilgi sunan Millî Savunma Bakanımız Sayın Hulusi Akar'a ve bu kanunun ittifakla geçmesi, diğer grupların da katkı sunması açısından diyalogu hep açık tutan Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Mehmet Muş'a özellikle teşekkür etmek istiyorum. Diğer partilerden grup başkan vekili arkadaşlarıma da ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Bu kanun, çıkması için yapılan çalışmalar da göz önünde bulundurulursa, hep beraber taşın altına elimizi

koyduğumuzda çok daha güzel şeyler yapacağımızı gösteren bir kanun oldu. Bundan sonraki kanunlarda da bu diyalog yolunun açık kalacağını umuyorum. Bu katkı sürecinin diğer partilere de sunulacağını umuyorum. Mesai harcayan bütün milletvekili arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Kışlada tezkere bekleyen bütün Mehmetçiklere buradan selamlar gönderiyorum.

Bu kanun, Türk Silahlı Kuvvetleri kanunu, Meclisten en çok oyla çıkması gereken bir kanun. Milletvekili arkadaşlarımızın da seçim bölgelerinde ve İstanbul'da olması hasebiyle –umuyorum; öyle bir gereklilik de hasıl olacak- salı günü ivedilikle son maddelerinin oylanıp o gün Resmî Gazete'de yayımlanacağı konusunda bir öngörümüz var, bunun da gerçekleşeceğini düşünüyorum. Milletimize, Meclisimize hayırlı olsun diyorum.

Teşekkür ederim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Ben Sayın Doğan Kubat'a da teşekkür ediyorum Sayın Türkkkan.

Sayın Özkoç, buyurun.

32.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, milleti ve ülkeyi ilgilendiren konularda kimseyi ayırtırmadan yapıcı bir dil kullanılması hâlinde her şeyin başlanabileceğine, Askeralma Kanunu Teklifi'nin hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; içinde bulunduğumuz görevler... Aslında milletimizi temsil etmekle ilgili çok önemli yerlerde bulunuyoruz. Hemen sizin Başkanlık makamınızın bulunduğu yerde, grup başkan vekilleriyle, milletimiz adına onur duyacağımız ve yeri ve zamanı geldiğinde birlikte hareket edebileceğimiz çok önemli görüşmeleri gerçekleştirdik. Hem iktidar partisinin grup başkan vekilleri hem de muhalefet partisinin grup başkan vekilleri içeride şöyle dediler: "Söz konusu vatansa gerisi teferruattır." Birlikte oturdular, birlikte konuştular, birlikte karar verdiler; neyin düzeltilmesi gerektiği konusunda, ordunun güçlü bir ordu olabilmesi için, milletimize güçlü bir şekilde hizmetine devam edebilmesi için ne gerekiyorsa katkı sağlamaya çalıştılar.

Buradan siyasi bir fayda çıkartmak hiç kimsenin yararına olmaz; asıl fayda milletimiz için olmalı, ülkemiz için olmalı. Bu karar bugüne kadar çok hassas bir şekilde görüşülmüştür. Bütün siyasi partiler elinden geldiğince katkı sunmuşlardır ve eminim prosedürler tamamlandıktan sonra da salı ya da çarşamba günü yasalaşacaktır.

Eğer biz milletimizi ve ülkemizi ilgilendiren temel konularda birlikte oturup konuşursak, birbirimizi ayırtırmazsak, gerçekten yapıcı bir dil kullanırsak başaramayacağımız hiçbir şey yok; içeride ve dışarıda itibarlı bir ülke olabilmek bizim elimizde, Türkiye Büyük Millet Meclisinin elinde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – O yüzden, burada grubu bulunan bütün siyasi partilere, hepsine, onlarla birlikte çalışan bir çalışma arkadaşı olarak gerçekten çok teşekkür ediyorum. Bu yasanın milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Eğer bir eksik varsa gelir; Türkiye Büyük Millet Meclisi buradadır, milletvekilleri buradadır, otururuz, eksiklerimizi birlikte düzeltiriz. Çıkardığımız her yasa milletimizden birçok insana dokunuyordur, hayatını değiştiriyordur. Bu sorumluluk içerisinde hareket etmek ulvi bir görevimizdir. Biz bunun peşinde olacağız, milletimiz için söz konusu vatansa gerisi teferruattır demeye devam edeceğiz.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Akçay, buyurun lütfen.

33.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Askerlik Kanunu'nda çok önemli düzenlemeleri içeren Askeralma Kanunu Teklifi'nin ülkeye, millete ve Türk Silahlı Kuvvetlerine hayırlı olmasını dilediklerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Temel Askerlik Kanunu'nda çok önemli düzenlemeleri içeren çıkacak bu kanunun öncelikle ülkemize, milletimize ve Türk Silahlı Kuvvetlerimize hayırlı uğurlu olmasını peşinen diliyoruz.

Uzun bir hazırlık sürecinden sonra getirilen ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçları gözetilerek standart, öngörülebilirlik ve sürekliliği sağlayan bu temel kanunu, kanun teklifini biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulduğu andan itibaren destekledik, katkı verdik, bir an önce kanunlaşması için de tutum aldık ve bunun da gereğini yaptık. İnşallah tümü üzerindeki oylamalarda da tekrar görüşlerimizi biraz daha geniş ifade etmek üzere şimdilik sözlerime son verirken aynı zamanda, bu kanun teklifinin görüşmeleri sürecinde grubumuzu da ziyaret ederek ve diğer grupları ziyaret etmek suretiyle bilgilendiren Millî Savunma Bakanı Sayın Hulusi Akar'a ve çalışma ekibindeki arkadaşlarına da çok teşekkür ediyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

34.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Askeralma Kanunu Teklifi'nin siyasi çekişmelerden uzak, Türkiye'nin ortak aklı olarak ortaya çıktığına ve teklifin yasalaşması hâlinde terhis bekleyen askerlere vermek istediği mesaja ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa'ya ilişkin düzenlemeler uzlaşıyla yapılması gereken düzenlemelerdir ancak bazı kanunlar vardır ki bu kanunların da üzerinde uzlaşının sağlanması çok önemlidir; işte Askeralma Kanunu Teklifi böylesi bir kanun teklifidir. 69 sıra sayılı Kanun Teklifi, demokrasimiz açısından başarılı, uzlaşi içerisinde gerçekleştirilmiş bir yasa teklifidir, onun için bu yasa teklifi, genelgeçer, uzun süreli bir düzenlemedir. Yaklaşık doksan iki yıldır yürürlükte bulunan Askerlik Kanunu ve 1076 sayılı Yedek Subaylar Kanunu bu teklifin yasalaşmasıyla mülga olacak.

Bu kanunun hayata geçmesinde emeği geçen başta siyasi parti gruplarımıza, grup başkan vekillerimize ve sayın milletvekillerimize ve bürokratik açıdan katkı sunan Bakanlığımızın ilgili personeline, Millî Savunma Bakanlığımıza, Türk Silahlı Kuvvetlerimize, Genelkurmay Başkanlığımıza ayrı ayrı teşekkür ediyorum ve bundan sonra yapacağımız yasal düzenlemelerde de aynı uzlaşının aranmasını diliyorum.

Tabii, yasalar yapılırken, yasama tekniği açısından "olması gereken hukuk" diye ifade ettiğimiz "de lege ferenda" aynen tabiat kanunları gibi, evrensel, genelgeçer düzenlemeler olmalıdır. İşte, Askeralma Kanunu Teklifi, tam bu anlamıyla, bütün siyasi partilerin katılımıyla, siyasi çekişmeden uzak, Türkiye'nin ortak aklı olarak ortaya çıkmıştır ve tekrar, katkısı olan tüm siyasi partilere, bütün milletvekillerimize ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Yapılan yasal düzenleme birkaç madde hariç tamamlandı ancak hem redaksiyonlar hem de maddelerin teselsülü yani bürokratik işlemler zaten pazartesiye kadar ancak tamamlanacak ve sadece bir günlük bir kayıp söz konusu olacak teklifin yasalaşması için, yürürlüğe girmesi için. İnşallah, biz de bütün milletvekillerimizin olabildiğince en geniş katılımı bu yasal düzenlemeye onay vermesini, olabildiğince çok sayıda milletvekilimizin oylamada hazır bulunmasını sağlayarak Türkiye'nin ortak aklını hayata geçirmiş olacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu vesileyle, yasadan etkilenecek olan Mehmetçik'imize, terhis bekleyen askerlerimize de bir mesaj vermek istiyorum: Kahraman ordumuzun bir neferi olarak vatani yükümlülüğünüzü hakkıyla yerine getirdiniz. Tarihi kahramanlıklarla dolu aziz milletimize, şanlı ecdadımıza karşı vatani borcunuzu ödediniz. Görevinizi yaptığınız birlikleriniz artık, bundan sonra sizlerin vatanlarıdır, ikinci bir memleketiniz olacaktır. Seferberlik durumu hariç, artık, birliklerinizde olmayacaksınız. Bu vesileyle, birkaç gün de olsa vakit varken son ana kadar görevinizi hakkıyla yerine getirmenizi, silah arkadaşlarınızla güzel günler geçirmenizi, terhisten sonra ailelerinize sağ salım ulaşmak suretiyle ailenizle birlikte mutlu, huzurlu, sağlık ve afiyet içerisinde güzel bir yaşam geçirmenizi Yüce Allah'tan niyaz ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Askeralma Kanunu Teklifi'nin hayırlı olmasını temenni ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Ben de bu yeni askerlik kanunumuzun ve sistemimizin memleketimiz, milletimiz ve evlatlarımız için hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ediyorum.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Başkanım...

BAŞKAN – Komisyonun söz talebi var.

Buyurun Başkanım.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Millî Savunma Komisyonu Başkanı İsmet Yılmaz'ın, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Askeralma Kanunu Teklifi'nde milletin talepleri ile Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacının esas alındığına, NATO'nun en büyük ikinci ordusuna sahip olduğuna ilişkin açıklaması

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Muhterem Başkanım.

Öncelikle, bütün parti gruplarımıza özellikle teşekkür ediyorum.

Gerçekten, milletimizin talepleri ve Türk Silahlı Kuvvetlerimizin ihtiyacı esas alınarak öngörülebilir, sürekli, eğitim ve mesleki gelişim ihtiyacına göre, eğitilmiş insan gücünü de en etkin ve verimli şekilde kullanmayı amaçlayan bir askerlik yasasını öngördük.

Hukuk, yaşayan bir olgudur. Zamanın ihtiyaçlarını dikkate alarak gerekli değişikliklerin yapılması doğaldır; aksi hâlde hukuk işlemez hâle gelir. 1927 tarihli Kanun hiç değişmemiş gibi, hiç yapılmamış gibi "O zamandan çıktı, bu zamana kadar." diye... 1927'de çıktı, 1929'da 2 değişiklik yapıldı, 1932'de 2 değişiklik yapıldı, 1933'te 2 kere değişiklik yapıldı, 1934'te değişti, 1935'te değişti, 1936'da 2 kez değişti, 1937'de değişti, 1938'de değişti, 1940'ta 4 kez değişti, 1941'de 5 kez değişti, 1942'de değişti, 1943'te, 1944'te 2 kez, 1947, 1950, 1952, 1955, 1956'da 2 kez, 1961'de 4 kez değişti, 1962'de değişti, 1963'te 3 kez değişti, 1967'de 2 kez değişti, 1970'te, 1974'te, 1975'te, 1976'da, 1978'de, 1982'de 2 kez değişti, 1983'te değişti, 1984'te 3 kez değişti, 1985'te, 1987'de, 1989'da değişti; dolayısıyla, bu değişti, değişme normal. "İlelebet, yirmi yıl, otuz yıl, kırk yıl, elli yıl sürecek -hiç dokunulmazsa- çok iyi bir kanun yaptık, bundan öncekini yapanlara teşekkür ederiz, biz bunu biraz daha değiştireceğiz." sözü ne hayatın gerçeğine uyar ne de hukukun gerçeğine uyar.

Yine bir başka arkadaşım "kısa dönemli Bakanlık" dedi. Sizin milletvekilliğiniz kadar ben Bakanlık yaptım, 24'üncü Dönemden beri... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Millî Savunma Bakanlığı?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Millî Savunma Bakanlığı, çok net. 61'inci Hükûmette, 62'nci Hükûmette ve 64'üncü Hükûmette Millî Savunma Bakanlığı...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Kaç ay?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Kaç ay değil, altı yıl.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Millî Savunma Bakanlığı?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Evet, evet, evet. İki yıldan fazla Millî Eğitim Bakanlığı, altı yıla yakın da Millî Savunma Bakanlığı yaptım. Dolayısıyla, bir söz söylerken doğru olup olmadığını bilmek lazım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Bitireceğim, bir dakika efendim.

Sayın Başkanım, NATO'da şu andaki asker mevcudumuz Amerika'dan sonra 2'ncidir. 106 bin kişi terhis olsa dahi yine, NATO'nun Amerika'dan sonraki 2'nci büyük ordusuyuz. Bizim profesyonellerimizin tamamı NATO'da 2'nci büyük ordu olmak için yeterlidir. Bizden sonra 3'üncü sırada olan Fransa'nın 208 bin, Almanya'nın 180 bin, İtalya'nın 175 bin -NATO'dan dün alınmış rakamlar- Birleşik Krallık'ın 137 bin, İspanya'nın 118 bin, Yunanistan'ın 106 bin, Polonya'nın 105 bin, yeni girdi, Karadağ'ın 1.500 askeri var, Lüksemburg'un 800 askeri var. Bir de ülke var... Birisi kalktı söyledi "Asker sayısı NATO'yu etkiler." diye, oysa bilse ki NATO'da hiç askeri olmayan NATO üyesi dahi var. Kimdir? İzlanda. İzlanda'da millî savunma bakanlığı dahi yoktur.

Dolayısıyla da mevcut ordumuz, bu ülkenin her zaman barış içerisinde, huzur içerisinde, sadece kendi ülkesinde değil çevresindeki uluslararası etkinliklere katılarak da NATO'da, Kıbrıs'ta, Kosova'da, Avrupa'da ve dünyanın her tarafında barışı sağlama konusunda uluslararası toplumun sorumlu bir üyesi olarak üzerine düşeni yapacaktır diyorum.

Tekrar bu yasanın hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, emeği geçenlere sonsuz teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, teşekkür ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun.

36.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Millî Savunma Komisyonu Başkanı İsmet Yılmaz'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir yasa teklifini görüştük. Grup başkan vekilleri çok olumlu konuşmalar yaptılar ama siyasetin ruhu gereği herhâlde, sizin gibi deneyimli bir devlet adamının...

EROL KAVUNCU (Çorum) – İyi de hakaret ediyorsunuz siz de.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bir durun ya...

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen, müsaade edin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Arkadaşlar, bir şey söyleyecekseniz, gelin buradan söyleyin.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – “Kısa süreli Bakanlık yaptın.” demek hakaret değildir.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bir dakika...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Tekrar ediyorum: Sayın Bakan kısa süreli Bakanlık yaptı, ondan da bir şey anlamadan mezun olmuş. Yapacak bir şey yok.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Müsaade ederseniz...

Burada hiç kimse herhangi bir hakareten bahsetmiyor. Hepimiz olumlu duygularla ayrılmak istiyoruz. Burada milletvekillerine ders vermek “Ben sizin milletvekilliğiniz kadar Bakanlık yaptım.” demek bizi üzüyor, üzüyor Sayın Bakan.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Ama bir öncekinin cevabı budur Engin Bey.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Bunu hak etti, hak etti.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yani hemen arkasından da bu şekildeki müdahalelerin doğru olmadığını düşünüyorum.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Hak ettiği için verdi o cevabı.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Benim milletvekilliğim kadar Bakanlık yapmadınız. Maalesef, yaptığınız Bakanlıkta da generaller hapse atıldı. Öyle de acı bir madalyanız var sizin.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen... Grup başkan vekili konuşuyor, müsaade eder misiniz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Generallerin hapse atıldığı dönemin Bakanısınız.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Gayet olumlu bir hava içerisinde bu işi yürütüyoruz. Son noktayı koyduk. Keşke, Komisyon Başkanımız “Hepinize yaptığınız çalışmalar için teşekkür ederim, başarılar dilerim. Hayırlı olsun.” deseydi bence anılarda kalacak bir şey olurdu. Ben bunu uygun görmediğimi bir kere daha ifade ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ben hepinize teşekkür ediyorum o zaman, öyle yapalım.

Değerli arkadaşlar, birleşime bir dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.32

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.33

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa)

----- 0 -----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 92’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

B) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 21 Haziran 2019 Cuma günü toplanmamasına ilişkin önerisi

20/6/2019

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 20/6/2019 Perşembe günü yaptığı toplantıda, daha önce çalışılmasına karar verilen Genel Kurulun 21 Haziran 2019 Cuma günü Genel Kurulun toplanmamasının Genel Kurulun onayına sunulması önerilmiştir.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Cahit Özkan
Adalet ve Kalkınma Partisi
Grubu Başkan Vekili

Engin Özkoç
Cumhuriyet Halk Partisi
Grubu Başkan Vekili

Erkan Akçay
Milliyetçi Hareket Partisi
Grubu Başkan Vekili

Hakkı Saruhan Oluç
Hakların Demokratik Partisi
Grubu Başkan Vekili

Lütfü Türkkan

İYİ PARTİ

Grubu Başkan Vekili

BAŞKAN – Danışma Kurulu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

69 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeratma Kanunu Teklifi (2/1940) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 69) (Devam)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 25 Haziran Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati:19.34